

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro obor vzdělání

Základní škola speciální

79-01-B/01

ŠVP ZŠS



Základní škola, Mateřská škola a Praktická škola Kolín,
příspěvková organizace

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
3. 4 Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie – ZŠS	9
4. UČEBNÍ PLÁN.....	18
5. UČEBNÍ OSNOVY	20
5. 1 Jazyková komunikace.....	20
5. 1. 2 Čtení (1. – 10. ročník)	20
5. 1. 2 Psaní (1. – 10. ročník)	30
5. 1. 3 Řečová výchova (1. – 10. ročník)	37
5. 2 Matematika	43
5. 2. 1 Matematika –aritmetika	46
MATEMATIKA – ARITMETIKA – 1. STUPEŇ – 1. OBDOBÍ.....	46
5. 2. 2 Matematika – geometrie.....	56
MATEMATIKA – GEOMETRIE – 1. STUPEŇ – 1. OBDOBÍ.....	56
5. 3 Informatika (5. – 10. ročník)	60
5. 4 Člověk a jeho svět – věcné učení (1. – 6. ročník).....	68
5. 5 Člověk a společnost (7. – 10. ročník)	79
5. 6 Člověk a příroda (7. – 10. ročník)	88
5. 7 Hudební výchova (1. – 10. ročník)	98
5. 8 Výtvarná výchova (1. – 10. ročník)	111
5. 9 Tělesná výchova (1. – 10. ročník)	121
5. 10 Výchova ke zdraví (9. – 10. ročník)	136
5. 11 Pracovní výchova (1. – 10. ročník).....	142
5. 12 Speciálně pedagogická péče (1. – 10. ročník)	159
6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	168
6. 1 Pravidla pro hodnocení žáků	168

6. 2 Autoevaluace školy.....	171
7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI	172
7. 1 Charakteristika	172
7. 2 Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie - rehabilitační program	172
7. 3 Učební plán.....	175
7. 4 Učební osnovy	176
7. 4. 1 Rozumová výchova	176
<i>Charakteristika předmětu</i>	<i>176</i>
7. 4. 2 Řečová výchova	184
7. 4. 3 Smyslová výchova	188
7. 4. 4 Hudební výchova	196
7. 4. 5 Výtvarná výchova	200
7. 4. 6 Pohybová výchova	204
7. 4. 7 Rehabilitační tělesná výchova.....	208
7. 4. 8 Pracovní výchova.....	212
7. 4. 9 Komunikace	218
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY – doplněná po sloučení ZŠ Pečky.....	221

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní školu speciální
ŠVP ZŠS

Č.j.:

Předkladatel:

Název školy: Základní škola, Mateřská škola a Praktická škola Kolín, příspěvková organizace

Adresa školy: Kutnohorská 179
280 02 Kolín IV

Ředitel školy: Mgr. Ladislava Vavřincová

Kontakt na školu: tel.: 321 723 092
e-mail: reditelstvi@zskolin.cz
www.zskolin.cz

IČO: 70 831 378

IZO: 002 174 804

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Ladislava Vavřincová

Kontakt na koordinátora: 321 723 092
e-mail: reditelstvi@zskolin.cz

Název zřizovatele: Středočeský kraj

Adresa zřizovatele: Zborovská 11
150 21 Praha 5

Kontakt na zřizovatele: tel.: 257 280 111
fax: 257 280 588
e-mail: podatelna@kr-s.cz

Platnost dokumentu od 1. 9. 2017

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy, umístění

Jsme škola státní, plně organizovaná. Součástí školy je základní škola s 1.– 9. postupným ročníkem, základní škola speciální s 1.-10. postupným ročníkem, speciální mateřská škola pro děti s kombinovanými vadami, speciální mateřská škola při nemocnici. Součástí školy je speciálně pedagogické centrum (dále jen SPC), školní družina, školní kluby. Od 1.9.2011 je součástí školy i Praktická škola dvouletá.

Škola má celkovou kapacitu 200 žáků a poskytuje vzdělání dětem, žákům a studentům dle § 16, odst. 9 ŠZ.

Škola je umístěna ve starší budově, jejímž majitelem je město Kolín, nedaleko nádraží.

2.2 Vybavení školy

V budově školy jsou třídy MŠ speciální, ZŠ, ZŠ speciální a SŠ praktické. K dispozici mají žáci odborné pracovny – cvičná školní kuchyně, pracovna PC, dílna a keramická dílna, snoezelen, místnost na fyzioterapii. Žáci mají k dispozici také tělocvičnu, školní sportovní hřiště a školní zahradu. Další prostory pozemku jsou využívány k relaxaci a odpočinkovým činnostem v odpoledních hodinách.

Třídy jsou dostatečně prostorné, část jich je využívána k relaxačním a odpočinkovým činnostem a jsou vybaveny funkčním zařízením. Pro výuku využívají žáci pracovnu PC. Pedagogové mají k dispozici učitelskou i žakovskou knihovnu. Materiální vybavení se průběžně doplňuje, zlepšuje. Ve třídách je pro žáky velké množství kompenzačních pomůcek.

Škola je vybavena bezbariérovým přístupem a zdvižnou plošinou. V budově školy má své zázemí i SPC.

Pedagogové mají k dispozici sborovnu, v níž je umístěn počítač s volným přístupem na internet, tiskárna a kopírka, kuchyňský koutek.

Žáci a zaměstnanci školy se stravují ve školní jídelně, která je v prostorách Střední průmyslové školy strojní. Mateřská škola má samostatnou výdejnu, která je součástí mateřské školy.

Škola má standardní hygienické zázemí (šatny, WC, WC pro imobilní žáky, sprchu).

Pro dodržování pitného režimu jsou ve třídách varné konvice a učitelé připravují pro žáky teplé nápoje, sami žáci se podílejí na přípravě studených nápojů /rozvoj sebeobslužných činností/.

Pro odpočinek žáků je k dispozici školní družina, která poskytuje nejen širokou nabídku volnočasových a odpočinkových aktivit, ale je nezbytnou nutností pro dojíždějící žáky.

Pro hygienické zázemí je důležitá existence sprchového koutu v přízemí, který je nejvíce využíván žáky se zdravotním postižením.

Celkové organizační zajištění režimu školy bere ohled na psychické a fyzické zdraví žáků a jejich individuální možnosti.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, zástupci ředitelky, výchovné poradkyně, metodik prevence, metodik ICT, metodik na EV, speciální pedagogové, vychovatelky a asistentky. Je s většinou převahou žen a věkově pestrý – od mladých spolupracovníků až po zkušené kolegy.

Pedagogičtí pracovníci mají snahu o zvyšování odbornosti nejen studiem na vysoké škole, ale jejich další vzdělávání je dlouhodobě a systematicky orientováno na inovační procesy ve školství a osobní růst. Podkladem je Plán DVPP, který vychází z potřeb školy a pedagogů .

Osvědčila se školení pro celé pedagogické sbory, která budeme i nadále organizovat.

2.4 Charakteristika žáků

ŠVP je pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením. Vzdělávají se podle něj žáci s více vadami a autismem.

2.5 Dlouhodobé projekty

Škola je zapojena do dlouhodobých projektů EU - v rámci režimu udržitelnosti i do současných projektů typu „Šablony“. V rámci vyučování jsou realizované různé typy projektů – celoškolské, třídní. Na těchto projektech pedagogové vzájemně spolupracují, konzultují témata, organizaci. Výstupy z těchto projektů jsou umístěné ve třídách, na chodbách školy, na webových stránkách školy.

Zúčastnili jsme se projektů mezinárodní spolupráce a chceme v této aktivitě dále pokračovat.

2.6 Spolupráce s rodiči

Rodičům a zákonným zástupcům našich žáků vycházíme maximálně vstříc. Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání svých dětí přímo při předávání či vyzvedávání žáků ze školy, prostřednictvím žákovských knížek a notýsků, na třídních schůzkách, v konzultačních dnech, případně telefonicky dle jejich přání. K dispozici jim je výchovná poradkyně, možná je i spolupráce se školním psychologem. Pro rodiče i veřejnost pořádáme Den otevřených dveří. O činnosti školy se mohou informovat i na webových stránkách školy www.zskolin.cz.

Zdrojem informací jsou i školní noviny. Zástupci rodičů jsou také ve Školské radě.

Škola je členem Sdružení pro pomoc mentálně postiženým a v rámci tohoto členství pořádá pro své klienty i jejich rodinné příslušníky řadu kulturních a sportovních aktivit.

Úzce spolupracujeme s Městským úřadem v Kolíně, Městskou policií Kolín, která pro naše žáky již několik let připravuje cyklus preventivních přednášek na téma bezpečnost v dopravě, osobní bezpečnost, nebezpečí drog, šikana.

Našimi dalšími partnery jsou Pedagogicko-psychologická poradna Kolín, Středisko výchovné péče, pediatři i odborní lékaři, Úřad práce v Kolíně.

Velmi přínosná je také spolupráce s ostatními školami jak v oblasti sportu, tak při výměně pedagogických zkušeností.

S občanským sdružením Prostor spolupracujeme v oblasti primárně preventivních programů.

2. 7 Servisní služby

Školní družina

Školní družina tvoří základ mimoškolní činnosti. Jejím hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti žáků, jejich odpočinku a relaxace. Žáci se ve školní družině scházejí ráno před vyučováním a dále jim je k dispozici po skončení vyučování až do 16.00 hodin (reagujeme na aktuální potřebu rodičů a žáků). Věkové omezení pro přijetí do ŠD není, snažíme se maximálně vyjít vstříc potřebám žáků a rodičů. Činnost ŠD probíhá podle vlastního ŠVP.

Školní klub

Školní kluby jsou zřizovány dle aktuálního zájmu žáků vždy na jeden školní rok. Jsou zřízeny pro žáky nižších i vyšších ročníků, jsou bezplatné. Umožňují žákům smysluplně trávit volný čas a dále rozvíjet jejich možnosti a schopnosti. Zaměřením jsou různorodé .

Školní knihovna

Učitelům i žákům je k dispozici žákovská knihovna, učitelská knihovna a odborná knihovna SPC. Je zde soustředěna většina informačních zdrojů školy. Fond tvoří naučná literatura, beletrie, encyklopedie, slovníky, odborné příručky, časopisy, videotéka, fond CD a DVD disků. Žáci i učitelé mohou knihovnu využívat bezplatně. K dispozici dále mají kopírky, video, televizi, počítače s volným přístupem na internet a s výukovými programy. Velmi dobrá je spolupráce s Městskou knihovnou Kolín, kam každoročně pořádáme exkurze.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3. 1 Zaměření školy speciální

- Poskytujeme základy vzdělávání žáků se středním, těžkým, hlubokým mentálním postižením a kombinovaným postižením
- Poskytujeme předprofesní a profesní přípravu absolventům základní školy speciální a zajišťujeme možnost následného pokračování vzdělávání na dvouleté praktické škole
- Zajišťujeme výuku v domácím prostředí u žáků, kteří ze zdravotních důvodů nemohou každodenně docházet do školy

- Vzděláváním směřujeme k dosažení maximálně možné socializaci jedince
- Vzhledem k předpokládané profesní orientaci se zaměřujeme na vytvoření pracovních návyků, morálky, manuální zručnosti a kladného vztahu k práci
- Při výuce upřednostňujeme rozvoj komunikačních schopností před encyklopedickými znalostmi
- Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
- Poskytujeme mimoškolní vyžití žáků v širokém spektru volnočasových aktivit (kroužky) a činnosti zaměřené na spolupráci rodiny a školy jako součást programu primární prevence sociálně patologických jevů
- Poskytujeme služby školního poradenského pracoviště (školní psycholog, školní speciální pedagog, výchovný poradce)
- Spolupracujeme s místními organizacemi, orgány státní správy, s poradenskými pracovišti a odbornými lékaři.

3. 2 Cíle a vzdělávání u žáků se středně těžkým mentálním postižením

- Vybavit žáky takovými vědomostmi, dovednostmi a návyky, které jim umožní zapojit se do běžného praktického života
- Vést žáky k sociální komunikaci, ohleduplnosti a toleranci – kamarádské vztahy, kladný a přátelský vztah k dospělým lidem
- Posilovat kladný vztah k přírodě – aktivně se podílet na ochraně životního prostředí
- Rozvíjet komunikační schopnosti a dovednosti – dle svých možností se dorozumět verbálním či neverbálním způsobem (alternativní a augmentativní komunikace)
- Motivovat žáky k učení – posilovat sebekontrolu a sebehodnocení
- Rozvíjet potřeby a zájmy žáků prostřednictvím kroužků
- Pěstovat morálně - volní vlastnosti
- Rozvíjet kognitivní funkce a působit na emocionální složku osobnosti žáka
- Posilovat u žáků přiměřené sebevědomí
- Poskytovat žákům zpětnou vazbu jejich jednání a tím podporovat rozvoj sebehodnocení
- Vytvářet kladný vztah k práci – vážit si práce vlastní i práce druhých
- Učit žáky uvědomovat si svá práva a plnit své povinnosti
- Učit dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví (vlastní i jiných)
- Umožnit žákům poznávat své schopnosti a možnosti a poté je využívat v běžném životě

3. 3 Výchové a vzdělávací strategie

3. 3. 1 Profil žáka se středně těžkým mentálním postižením

Absolvent naší školy dokáže vyjádřit své potřeby po stránce materiální a sociální. Orientuje se ve svém nejbližším okolí. Zvládá sebeobsluhu a má vytvořené základní hygienické a společenské návyky (pozdrav, poděkování..). Žák komunikuje se svým nejbližším okolím, v případě nesnáží ví, kam se obrátit o pomoc. Orientuje se v základních rodinných vztazích. Ovládá základy trivie (čtení, psaní, počítání) dle svých možností a ovládá základy komunikace s informační technikou.

Má vytvořeny základní pracovní návyky. Zvládá jednoduché pracovní dovednosti pod dohledem nebo v chráněném prostředí.

Ve výchovně vzdělávacím procesu podporujeme skupinovou práci, jež vede žáky ke spolupráci i vzájemné diskusi. Žákům se tak otevírá přístup k mnohem většímu množství myšlenek a možností, jak chápat svět a řešit problémy.

Zavádíme projektové vyučování – celoškolské i třídní – v oblasti environmentální výchovy, společenských věd, výchov. Podporujeme mezipředmětové vztahy.

Pro naše žáky je velmi důležité, aby si prošli co největším množstvím sociálních a učebních situací, aby tak rozvinuli svůj potenciál.

3. 3. 2 Povinnost školní docházky

Základní vzdělávání žáků se realizuje v rámci povinné školní docházky po dobu devíti školních let, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku. Ve výjimečných případech může ředitel školy povolit pokračování v základním vzdělávání do konce školního roku, v němž žák dosáhne dvacátého roku věku. V případě těžkého mentálního postižení, kombinovaného postižení a autismu může ředitel školy povolit pokračování ve vzdělávání se souhlasem zřizovatele do dvacátého šestého roku.

Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku. O odkladu školní docházky rozhoduje ředitel školy na základě písemné žádosti zákonného zástupce dítěte. Žádost musí být doložena doporučujícím posouzením školského poradenského zařízení nebo doporučení odborného lékaře.

3. 3. 3 Organizace vzdělávání v základní škole speciální

Vzdělávání v ZŠ speciální může s předchozím souhlasem ministerstva trvat deset ročníků. První stupeň je tvořen 1. – 6. ročníkem, druhý stupeň 7. – 10. ročníkem.

O převedení žáka do ZŠ speciální rozhoduje ředitel školy na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení, pouze s předchozím písemným souhlasem zákonného zástupce žáka. Ředitel školy je povinen informovat zákonného zástupce žáka o rozdílech ve vzdělávacích programech.

3. 3. 4 Ukončování základního vzdělávání a získání dokladu o dosaženém stupni vzdělání

Žák splní povinnou školní docházku uplynutím období školního vyučování ve školním roce, v němž dokončí poslední rok povinné školní docházky.

Stupeň základy vzdělání žák získá ukončením vzdělávacího programu pro vzdělávání žáků v základní škole speciální, případně ukončením kurzu pro získání základů vzdělání organizovaného ZŠ speciální. Dokladem o dosažení základů vzdělání je vysvědčení o ukončení devátého, popřípadě desátého ročníku nebo vysvědčení o ukončení kurzu pro získání základů vzdělání. Tato vysvědčení jsou opatřena doložkou o získání stupně vzdělání.

3. 4 Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie – ZŠS

Profil absolventa Žák dle svých možností:	Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k formování klíčových kompetencí
Kompetence k učení <ul style="list-style-type: none">• Poznává písmena, zvládá jednoduchou písemnou komunikaci, orientuje se	<ul style="list-style-type: none">➤ Pomocí názoru a rozvíjením smyslového vnímání vytváříme

v číselné řadě a základních matematických operacích	podmínky k plnění základů trivia (čtení, psaní, počítání)
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v učebnici a používá vybrané učební materiály a pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zařazujeme didaktické hry zaměřené na rozvoj smyslového vnímání a jemné motoriky. Využíváme učebnice, učební texty, pracovní sešity, pracovní listy a další dostupné názorné pomůcky
<ul style="list-style-type: none"> • Řídí se návykovými stereotypy učení a udrží pozornost dle svých možností 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zábavnou formou výuky a častým střídáním činností se snažíme udržet pozornost žáků
<ul style="list-style-type: none"> • Kladně reaguje na pochvalu, která jej motivuje k další aktivitě a práci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Průběžným hodnocením a individuálním přístupem posilujeme sebekontrolu a sebehodnocení žáků, čímž je motivujeme k aktivnímu přístupu k učení
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí symbolům a umí je vhodně použít v konkrétní situaci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modelovými situacemi trénujeme spojení znaků s vlastním prožitkem, tak, aby došlo k vytvoření vzorce chování
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá využít získané teoretické poznatky v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zařazujeme projekty, práci na školním pozemku, v dílně, cvičné kuchyni a tím umožňujeme využití teoretických poznatků v praxi – veškeré činnosti směřujeme k praktickému využití získaných znalostí a dovedností
<p>Kompetence k řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří problém jakoukoliv formou a dokáže jej řešit úměrně svým možnostem 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vytváříme problémové úlohy a situace, zařazujeme činnosti pro samostatnou i skupinovou práci
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá řešení známých a opakujících se situací na základě vlastních prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nápodobou a modelovými situacemi vytváříme u žáků vlastní prožitky, které mohou využít při řešení problémových situací
<ul style="list-style-type: none"> • Aktivním a vhodným způsobem pokračuje v práci i po neúspěšném řešení problémů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pochvalou a kladným hodnocením před kolektivem posilujeme sebevědomí žáků. Vysvětlováním v konkrétních situacích povzbuzujeme žáky k řešení problémů různými způsoby a při neúspěšném řešení nabízíme jiné cesty postupů, aby se žáci nenechali odradit nezdarem
<ul style="list-style-type: none"> • Formuluje žádost o pomoc a ví, na koho se obrátit v případě nesnází 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vytváříme klima bezpečí, ve kterém mají žáci pocit, že se mohou svěřit se svými problémy. Umožňujeme žákům při jejich školních i osobních problémech konzultaci s pracovníky školy
<p>Kompetence komunikativní</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dorozumí se jakýmikoliv 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dramatizací a vlastním prožitkem

komunikačními prostředky s lidmi ve svém blízkém okolí	nacvičujeme a trénujeme komunikaci v různých situacích (nakupování, dopravní prostředky)
<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje na jednoduchý pokyn a řídí se jím 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zjednodušeným slovním sdělením a názorem usilujeme o pochopení daného úkolu či problému
<ul style="list-style-type: none"> • Používá jednoduchou písemnou formu ke komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nacvičujeme psaní od grafomotorického cvičení až po nácvik jednotlivých písmen, slabik, slov a vět
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří a obhájí svůj názor pomocí naučených komunikačních kanálů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hodnocením vlastní osoby a ostatních připravujeme žáky k vyjádření a obhájení názoru
<ul style="list-style-type: none"> • Aplikuje naučené komunikační dovednosti k životu mezi lidmi ve společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvojem slovní zásoby podporujeme schopnost komunikovat s vrstevníky i ostatními lidmi – organizujeme aktivity, při kterých se setkávají a spolupracují žáci z dalších tříd (vystoupení na vánoční besídce, recitační soutěž..)
<p>Kompetence sociální a personální</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže rozpoznat a orientovat se v základních vztazích mezi lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sledováním vhodných pořadů, četbou a pohádkami vytváříme představu o vztazích mezi lidmi (dobro – zlo, ...)
<ul style="list-style-type: none"> • Zná svou adresu, cestu do školy a orientuje se v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pravidelným zařazováním vycházek a exkurzí procvičujeme orientaci v blízkém okolí
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v obchodě, nakoupí určené zboží a zvládá další jednoduché sociální aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Na podporu sociálního chování zařazujeme praktické činnosti (nákupy, cestování, návštěvy městské knihovny)
<ul style="list-style-type: none"> • Vhodným způsobem se chová a jedná na veřejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dramatizací a veřejným vystupováním upevňujeme základní společenské návyky
<ul style="list-style-type: none"> • Spolupracuje s vrstevníky a orientuje se ve vztahu k nim 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zařazujeme práci ve skupinách a tím rozvíjíme sociální dovednosti potřebné k týmové spolupráci. Společnými akcemi, soutěžemi a projekty posilujeme a utváříme u žáků kladné vztahy s vrstevníky
<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná rizikové chování a zná důsledek takového chování na vlastní osobu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlováním a besedami s odborníky upozorňujeme na možná nebezpečí a důsledky rizik. Chování
<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná nebezpečí psychického a fyzického zneužívání 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozhovorem, dramatizací, sledováním naučných programů zaměřených k rozpoznávání nevhodného a rizikového chování seznamujeme žáky s možným psychickým a fyzickým zneužíváním vlastní osoby – příležitostně také zařazujeme besedy s odborníky

<ul style="list-style-type: none"> • Sebevědomě vystoupí v neznámém prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Společnými akcemi, soutěžemi a projekty, veřejným vystupováním posilujeme u žáků jejich sebevědomí
<p style="text-align: center;">Kompetence občanské</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivně se zapojuje do společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zařazujeme aktivity (vycházky, exkurze) zaměřené k osvojení si vhodných způsobů chování a jednání na veřejnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Chrání životní prostředí dle svých možností a schopností (třídění odpadu, úklid lesa...) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Praktickými činnostmi a aktivitami se žáci podílí na ochraně životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • Vhodným způsobem se chová a jedná na veřejnosti (umí pozdravit, chápe význam soukromého vlastnictví majetku), dodržuje pravidla a přijímá důsledky z jejich nedodržení 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Soustavně seznamujeme žáky se školním řádem a postupně přecházíme na návštěvu institucí, kde jsou žáci seznamováni se svými právy a povinnostmi
<ul style="list-style-type: none"> • Vhodně reaguje na krizové situace a v případě nesnáží, ví, kam se obrátit o pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pravidelně zařazujeme besedy s městskou policií, pořádáme dny zdravotní a branně sportovní dny
<p style="text-align: center;">Kompetence pracovní</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje základní hygienické návyky, dokáže se obsloužit v rámci svých možností 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Formou didaktických her, modelových situací, motivujeme, dohlížíme a procvičujeme hygienická pravidla, hygienické potřeby žáků automatizujeme
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí operacím a postupům v jednotlivých činnostech, uplatňuje základní pracovní dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlováním a praktickými činnostmi učíme žáky ke správnému užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Podle slovních pokynů i návodných karet plní jednoduché úkoly a dodržuje naučený postup 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozšiřujeme slovní zásobu a používáme návodné karty s pracovním postupem vzhledem k prováděné práci
<ul style="list-style-type: none"> • Udrží pozornost při vykonávané práci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vhodným výběrem činností a kladným přístupem udržujeme pozornost žáků a chuť pracovat
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje podle pravidel ve skupině a svým výkonem přispívá k dokončení zadaného úkolu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vhodnou motivací a uspořádáním žáků do skupin dochází k respektování pravidel při práci v týmu a kladným hodnocením ovlivňujeme kvalitu společné práce
<ul style="list-style-type: none"> • Přijímá posouzení kladných i záporných výsledků své práce 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pravidelným hodnocením kladných i záporných výsledků práce a rozbořením činnosti posilujeme u žáků schopnost přijímat hodnocení výsledků své práce

3. 5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (kombinací postižení)

Škola poskytuje základní vzdělání žákům se sníženými rozumovými schopnostmi, mnohdy ještě v kombinaci s logopedickými nedostatky, hyperaktivitou a tělesným

postižením. Komplexně se jedná o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Jejich vzdělávání probíhá ve všech třídách a ročnících.

Při jejich vzdělávání uplatňujeme speciálně pedagogické zřetele, metody a postupy, respektujeme individuality a specifické možnosti a schopnosti každého žáka. Na základě výsledků vyšetření v PPP, SPC a po domluvě s rodiči jsou žáci vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů (IVP), které vycházejí ze ŠVP. Plnění IVP je několikrát ročně konzultováno s rodiči. Pro vzdělávání žáků má škola zajištěno materiálně technické vybavení a některým žákům se individuálně věnuje asistent pedagoga.

3. 5. 1 Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

Na škole jsou vzdělávání žáci se středně těžkým mentálním postižením, v kombinaci s kombinovanými vadami, žáci s autismem. Pracují podle individuálních vzdělávacích programů (dále IVP), vycházejících z jejich vzdělávacích potřeb a upravujících rozsah, obsah, formy a podmínky jejich vzdělávání. IVP se stanovuje na základě diagnostiky žáka, zpracované SPC nebo pedagogicko-psychologickou poradnou. Zpracovává se na celý příslušný školní rok, měsíčně se vyhodnocuje. Svůj souhlas s programem potvrdí i rodiče žáka a obdrží jeho kopii. Škola proto svolává schůzky rodičů žáků, kdy jsou seznámeni s individuálním vzdělávacím programem jejich dítěte a dojde k dohodě pravidel spolupráce rodiče – žák – škola.

Zde zajišťujeme:

- ✓ je zajištěna individuální asistence ve výuce asistentkou pedagoga
- ✓ délka vyučovacích hodin je uzpůsobena jejich aktuálnímu zdravotnímu stavu
- ✓ spolupráce se speciálními pedagogickými centry
- ✓ vyučování je organizováno skupinovou i individuální formou ve kmenové třídě
- ✓ poskytujeme poradenství rodičům
- ✓ vytvoření individuálního vzdělávacího programu, jeho průběžné doplňování a vyhodnocování, který vychází z měsíčních plánů
- ✓ schůzky rodičů žáků, kdy jsou seznámeni s individuálním vzdělávacím programem jejich dítěte a dojde k dohodě pravidel spolupráce
- ✓ využití edukačních, kompenzačních a rehabilitačních pomůcek
- ✓ dopravní dostupnost školy, její vhodné umístění v centru města

Při klasifikaci přihlížíme ke stupni a druhu specifické poruchy.

Dále zajišťujeme:

- ✓ úzce spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně-pedagogickým centrem, pediatrem, psychiatrem
- ✓ u žáků uplatňujeme individuální přístup, respektujeme individuální pracovní tempo asistencí pedagoga
- ✓ vytváříme individuální vzdělávací plány
- ✓ spolupracujeme s rodiči
- ✓ používáme kompenzační a didaktické pomůcky, výukové programy přiměřené mentální úrovni žáků

U žáků, kteří pocházejí ze sociálně znevýhodněného prostředí, sociálně, kulturně nebo jazykově odlišného uplatňujeme:

- ✓ zohledňujeme možnou jazykovou bariéru
- ✓ využíváme pomoci asistentky pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí
- ✓ nabízíme smysluplné využívání volného času

- ✓ ve shodě se školským zákonem respektujeme jejich kulturní zvyklosti a tradice
- ✓ snažíme se o pravidelnou spolupráci s rodinou

3. 5. 2 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Mezi žáky se speciálními vzdělávacími potřebami patří i žáci nadaní. V našich podmínkách mohou žáci, kteří přestoupili ze základní školy běžného typu a splňují daný počet let školní docházky, na základě přezkoušení postoupit do vyššího ročníku základní školy praktické a tím lépe využít již získané dovednosti. V případě mimořádně nadaných žáků např. v oblasti sportovní či umělecké se snažíme vytvářet dostatečně podnětné prostředí. Nabízíme možnost uplatnění tvůrčích sil hlavně v oblastních soutěžích, v soutěžích regionálního charakteru, popř. vyšších soutěžích.

Na základě celkových výsledků diagnostického pobytu může být žák přerazen zpět do kmenové školy.

3. 6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace obsahu tematických okruhů průřezového tématu do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu.

V tabulkách je uvedeno, ve kterém vyučovacím předmětu a v kterém období je dané průřezové téma uplatňováno. Témata jsou v rámci výuky předmětu realizována různými aktivizujícími metodami.

Použité zkratky názvů průřezových témat:

EV – Environmentální výchova

MV – Multikulturní výchova

OSV – Osobnostní a sociální výchova

Environmentální výchova

Cílem tohoto průřezového tématu je především vytvářet u žáků kladný vztah ke svému okolí. Žáci si osvojují, rozšiřují a upevňují znalosti o přírodě, vztahu člověka k životnímu prostředí a možnostech ochrany životního prostředí.

Důležité je vychovávat žáky tak, aby si uvědomovali vliv chování člověka na přírodu, seznamovali je se zásadami ekologického myšlení a vést je k ochraně přírody a životního prostředí. Problematika environmentální výchovy je žákům předkládána na vycházkách, při exkurzích, výstavách, prostřednictvím různých publikací, přírodopisných programů na videokazetách, DVD, počítačových výukových programů a internetu (využití internetových portálů týkajících se ekologie). Environmentální výchova se promítá především do těchto vyučovacích předmětů: Věcné učení, Člověk a příroda, Člověk a společnost, Výchova ke zdraví, Pracovní výchova, Informatika, Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Osobnostní a sociální výchova

Smyslem průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova (OSV) je pomáhat všem žákům utvářet si praktické životní dovednosti a pomáhat jim hledat vlastní cestu ke spokojenému životu a kvalitním mezilidským vztahům.

OSV se zabývá rozvojem schopností poznávání, sebepoznáním a sebepojetím, seberegulací, psychohygienou a kreativitou, věnuje se poznávání lidí, mezilidským vztahům, komunikaci, spolupráci a soutěži a také hodnotám, postojům, praktické etice a dovednostem rozhodování a řešení problémů.

Osobnostní a sociální výchova se promítá především do těchto vyučovacích předmětů: Řečová výchova, Čtení, Člověk a společnost, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Výchova ke zdraví, Tělesná výchova, Pracovní výchova, Věcné učení, Člověk a příroda.

Multikulturní výchova

Ve škole jsou integrováni žáci z různých věkových a sociálních skupin. Jejich chování je ovlivněno především rodinným a sociálním prostředím, ve kterém se pohybují. Nesmíme zapomenout na jednotlivé fyzické a mentální handicap a v neposlední řadě musíme přihlídnout k individuálním zvláštnostem žáků. Multikulturní výchova se dotýká mezilidských vztahů ve škole, umožňuje žákům seznamovat se s různými kulturami. Promítá se především do těchto předmětů: Člověk a společnost, Výchova ke zdraví, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Řečová výchova, Informatika, Člověk a příroda, Věcné učení.

Zařazení průřezových témat v konkrétních vyučovacích předmětech

Environmentální výchova			
	1. stupeň		2. stupeň
Tematický okruh	1. – 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník
Ekosystémy	věcné učení	Věcné učení, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova	informatika, člověk a příroda, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova
Základní podmínky života	věcné učení, pracovní výchova	hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova	informatika, člověk a příroda, pracovní výchova
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	věcné učení	tělesná výchova, věcné učení, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova	tělesná výchova, informatika, člověk a příroda, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova
Vztah člověka k prostředí		tělesná výchova, věcné učení	tělesná výchova, výchova ke zdraví, člověk a příroda, informatika, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova
Multikulturní výchova			
	1. stupeň		2. stupeň
Tematický okruh	1. – 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník

Lidské vztahy	věcné učení, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova, tělesná výchova	řečová výchova, věcné učení, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova, tělesná výchova	výchova ke zdraví, řečová výchova, člověk a společnost, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova, tělesná výchova
Etnický původ		věcné učení	člověk a společnost, hudební výchova, výtvarná výchova
Kulturní rozdíly		věcné učení	řečová výchova, člověk a společnost, výtvarná výchova, pracovní výchova

Osobnostní a sociální výchova

	1. stupeň		2. stupeň
Tematický okruh	1. – 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník
(Osobnostní rozvoj) Rozvoj schopnosti poznávání	tělesná výchova, čtení, psaní, řečová výchova, matematika, věcné učení, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova	tělesná výchova, čtení, psaní, řečová výchova, matematika, informatika, věcné učení, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova	tělesná výchova, čtení, psaní, řečová výchova, člověk a společnost, matematika, informatika, člověk a příroda, hudební výchova, výtvarná výchova
Sebepoznání a sebepojetí	věcné učení, tělesná výchova, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova	psaní, řečová výchova věcné učení, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova	výchova ke zdraví, psaní, řečová výchova, člověk a společnost, , člověk a příroda, hudební výchova, výtvarná výchova
Sebeorganizace a seberegulace	čtení, věcné učení, pracovní výchova	tělesná výchova, čtení, psaní, řečová výchova	výchova ke zdraví, čtení, člověk a společnost, člověk a příroda, informatika
Psychohygiena	tělesná výchova, psaní, řečová výchova, věcné učení, hudební výchova, výtvarná výchova,	tělesná výchova, psaní, řečová výchova, informatika věcné učení, hudební výchova, výtvarná výchova pracovní výchova	tělesná výchova, výchova ke zdraví, čtení, řečová výchova, člověk a společnost, informatika, člověk a příroda, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova

Osobnostní a sociální výchova

	1. stupeň	2. stupeň
--	-----------	-----------

Tematický okruh	1. – 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník
(Sociální rozvoj) Poznávací schopnosti	tělesná výchova, řečová výchova věcné učení, hudební výchova, výtvarná výchova	tělesná výchova, řečová výchova, věcné učení	člověk a společnost, řečová výchova
Mezilidské vztahy	tělesná výchova, řečová výchova, věcné učení	tělesná výchova, řečová výchova, věcné učení, pracovní výchova	tělesná výchova, výchova ke zdraví, čtení, řečová výchova, člověk a společnost, člověk a příroda, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova
Komunikace	tělesná výchova, čtení, řečová výchova, matematika, věcné učení, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova	tělesná výchova, čtení, řečová výchova, matematika, informatika, věcné učení, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova	tělesná výchova, výchova ke zdraví, čtení, řečová výchova, člověk a společnost, matematika, informatika, člověk a příroda, hudební výchova, výtvarná výchova
Spolupráce a soutěživost	tělesná výchova, řečová výchova, věcné učení, pracovní výchova,	tělesná výchova, řečová výchova, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova	tělesná výchova, čtení, řečová výchova, člověk a společnost, člověk a příroda, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova

Osobnostní a sociální výchova

	1. stupeň		2. stupeň
Tematický okruh	1. – 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník
(Morální rozvoj) Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		věcné učení	tělesná výchova, výchova ke zdraví, člověk a společnost
Hodnoty, postoje, praktická etika		věcné učení	výchova ke zdraví, čtení, člověk a společnost

4. UČEBNÍ PLÁN

Učební plán pro 1. stupeň ZŠS							
Vyučovací předmět	Ročník						Celkem předmět
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	
Čtení	3	3	3	3	2+1	2+1	18
Psaní	2	2	2	2	1+1	1+1	12
Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	12
Matematika	2	2	2	2	2	2	12
Informatika					1	1	2
Věcné učení	3	3	3	3	2	2	16
Hudební výchova	2	2	2	2	2	2	12
Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	6
Tělesná výchova	3	3	3	3	3	3	18
Pracovní výchova	3	3	3	3	4	5	21
Speciálně pedagogická péče	1	1	1	1	1	1	6
Celková povinná časová dotace v ročníku	22	22	22	22	23	24	135
Z toho disponibilních hodin	1	1	1	1	3	3	10

Poznámky:

- Průřezová témata a jejich tematické okruhy jsou obsaženy ve výstupech konkrétních předmětů.
- Disponibilní časová dotace byla využita k posílení časové dotace předmětů Čtení, Psaní a k zařazení předmětu Speciální pedagogické péče, který je zaměřen na komunikaci nebo tělesnou výchovu
- Vyučovací předmět Věcné učení byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah Člověk a jeho svět je realizován ve všech ročnících 1. Stupně základního vzdělávání.
- Vyučovací předměty Čtení, Psaní, Řečová výchova byly vytvořeny ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Vzdělávací obsah těchto předmětů je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. Předmět Čtení a Psaní je posílen v 5. A 6. Ročníku o 1 disponibilní hodinu.
- Vyučovací předmět Informatika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a Komunikační technologie. Na 1. Stupni je vyučován v 5. A 6. Ročníku.
- Vyučovací předmět Hudební výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávací obsah tohoto předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání.
- Vyučovací předmět Výtvarná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávací obsah tohoto předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání.
- Vyučovací předmět Tělesná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Na 1. Stupni je realizován ve všech ročnících po třech hodinách týdně.
- Vyučovací předmět Pracovní výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání.
- Vyučovací předmět Matematika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání.

Učební plán pro 2. stupeň ZŠS					
Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předmět
	7.	8.	9.	10.	
Čtení	3	3	3	3	12
Psaní	2	2	2	1+1	8
Řečová výchova	1	1	1	1	4
Matematika	3	3	3	3	12
Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	2	2	2	2	8
Člověk a příroda	3	3	3	3	12
Hudební výchova	2	2	2	2	8
Výtvarná výchova	1	1	1	1	4
Tělesná výchova	3	3	3	3	12
Výchova ke zdraví			1	1	2
Pracovní výchova	5+1	5+1	6	6	24
Speciálně pedagogická péče	1	1	1	1	4
Celková povinná časová dotace	28	28	29	29	114
Z toho disponibilních hodin	3	3	2	3	11

Poznámky:

- Průřezová témata a jejich tematické okruhy jsou obsaženy ve výstupech konkrétních předmětů.
- Disponibilní časová dotace byla využita k posílení časové dotace předmětů Psaní, Estetická výchova a Pracovní výchova a k zařazení předmětu Speciální pedagogické péče, který je zaměřen na komunikaci nebo tělesnou výchovu.
- Vyučovací předmět Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru.
- Vyučovací předmět Člověk a příroda zahrnuje vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru, přičemž v 7. A 8. Ročníku jsou probírané poznatky z přírodopisu a zeměpisu, v 9. A 10. Ročníku poznatky z fyziky a chemie.
- Vyučovací předmět Výchova ke zdraví byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět je vyučován v 9. A 10. Ročníku.
- Vyučovací předmět Informatika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a Komunikační technologie. Vyučovací předmět Informatika je vyučován na celém 2. Stupni základního vzdělávání.
- Vyučovací předmět Hudební výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávací obsah tohoto předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání.
- Vyučovací předmět Výtvarná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávací obsah tohoto předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5. 1 Jazyková komunikace

5. 1. 2 Čtení (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět Čtení byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace.

Čtení má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu, zvláště vzhledem k jeho návaznosti na další předměty. Žáci jsou postupně seznamováni s psanou i tištěnou formou písma. Postupně si osvojují písmena, slova, věty, které vedou k rozvíjení čtenářských dovedností, vnímání obsahu čteného textu a čtení krátkého textu s porozuměním. Důležité je povzbuzovat u žáků zájem o čtení, jako zdroje informací. Na základě vhodně zvolených literárních ukázek probouzet úctu a lásku k rodnému jazyku.

Cílové zaměření předmětu čtení:

- výchova ke čtenářské gramotnosti
- důraz na praktické dovednosti
- rozvíjení řečových schopností a myšlení
- na základě čtení orientace v praktickém životě
- osvojení techniky čtení
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu
- zvládnutí orientace v jednoduchých textech různého zaměření
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat krátký text
- vnímání kladných prožitků z četby

Začlenění průřezových témat:

Ve výuce předmětu čtení jsou začleněna průřezová témata z OSV – tematické okruhy:

→ *Osobnostní rozvoj*

- Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů
- Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání; organizace vlastního času
- Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému

→ *Sociální rozvoj*

- Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; dovednosti pro sdělování verbální a neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); cvičení pozorování
- Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc
- Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci; rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci

→ *Morální rozvoj*

- Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování

Hodnocení předmětu čtení: Žák bude hodnocen podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku s přihlédnutím na školní výstupy

Časová dotace: Předmět Čtení vyučujeme v 1.-10. ročníku tři hodiny týdně (v 5. a 6. ročníku výuka rozšířena o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace).

Forma: Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – názornosti, přiměřenosti, posloupnosti. Žáky učíme číst analyticko–syntetickou metodou, globální metodou, genetickou metodou a doplňujeme sociálním čtením.

Při vyvozování písmen používáme obrázky, říkanky i pohybová znázornění písmen. Používáme především názor, praktická cvičení, didaktické hry, dramatizaci, PC programy, které podporují rozvoj komunikačních dovedností, vedou k rozšiřování slovní zásoby, smyslového vnímání.

Zařazujeme cvičení zaměřená na vnímání obsahu čteného textu. Formy volíme s ohledem na věk a celkovou mentální úroveň žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie:

→ *Kompetence k učení*

Na úrovni předmětu čtení jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- používáme pracovní sešity, učebnice, pracovní listy, názorné pomůcky jako jsou tvary písmen z různých materiálů, písmenkové pexeso, písmenkové korálky, atd.
- zařazujeme didaktické hry, dramatizaci, práci s počítačovými výukovými programy – **žák pracuje s výukovými PC programy vhodnými pro výuku čtení**
- zařazujeme a využíváme často používané piktogramy – **žák pozná písmena, základní piktogramy a obrázky pro globální čtení**

→ *Kompetence k řešení problémů*

Na úrovni předmětu čtení jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- při nácviku čtení podporujeme snahu o překonávání těžkostí vhodnou motivací a povzbuzováním – **žák pokračuje ve čtení i po neúspěšném čtení**
- modelovými situacemi a dramatizací rozvíjíme praktické čtenářské dovednosti žáků a chápání souvislostí v běžném životě – **žák řeší prostřednictvím čtecích dovedností situace z praktického života – např. rozliší obal mléko – cukr (sociální čtení)**
- při nácviku čtení didaktickými hrami s předměty a obrázky rozvíjíme nejdříve prostorovou orientaci na ploše, stránce a řádku – **žák se orientuje nejprve na ploše, stránce, řádku, ve slově a v textu**

→ *Kompetence komunikativní*

Na úrovni předmětu čtení jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- rozvíjíme porozumění obsahu ve slovní i písemné formě pomocí motivovaných her (př. Plnění přečtených příkazů) – **žák splní zadaný pokyn v písemné formě**
- formou didaktických her vytváříme schopnosti jednoduché písemné komunikace – **žák rozumí a používá jednoduchou formu písemné komunikace**
- využíváme pro komunikaci běžné informační i komunikační prostředky (televize, PC, časopisy)

- formou her, říkanek a poslechem cvičíme u žáků schopnost se srozumitelně vyjádřit dle svých možností (slovní vyjádření, piktogramy) – **žák se vyjadřuje adekvátně svým schopnostem verbálně i neverbálně (piktogramy)**

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu čtení jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- podporujeme rozvoj povědomí o základních mravních hodnotách v rodině a společnosti pomocí didaktických her, dramatizace, četby, návštěv divadelních představení – **žák spolupracuje s vrstevníky a lidmi z nejbližšího okolí a orientuje se ve vztahu k nim při práci ve čtení**
- rozvíjíme respektování práce v týmu, rozpoznávání nevhodného a rizikového chování na názorných příkladech i řešení modelových situací
- rozvíjíme a rozšiřujeme slovní zásobu pomocí obrázků, předmětů, gesty a mimikou též procvičujeme neverbální komunikaci
- na podporu sociálního chování zařazujeme praktické činnosti (nákupy, návštěva Městské knihovny, doprava) – **žák se orientuje v obchodě a rozpozná běžně používané obaly výrobků, při návštěvě Městské knihovny a v dopravě zachovává pravidla slušného chování**

→ **Kompetence pracovní**

Na úrovni předmětu čtení jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- rozvíjíme zásady duševní hygieny ve čtení zařazováním různých relaxačních technik
- vytváříme u žáků potřebné stereotypy (čtení zleva doprava, správně si otočit stránku) pro pracovní postupy a zvládání základních pracovních dovedností – **žák rozumí postupům, které aplikuje ve výuce čtení**
- rozvíjíme koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení zadáváním vhodných úkolů – **žák se soustředí na čtení a úměrně svým schopnostem posoudí svůj výkon i výkon druhých**
- vysvětlováním a praktickými činnostmi směřujeme žáky ke správnému používání (manipulaci) učebnic, knih, encyklopedií – **žák správně manipuluje s pomůckami**

ČTENÍ – 1. stupeň – 1. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl: dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</p> <p>číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik</p>	<p>Žák by měl: nacvičovat pravidelné dýchání, správné držení těla při dýchání, rozlišovat a dodržovat tempo řeči, dbát dle svých možností na správnou výslovnost</p> <p>seznámit se s jednotlivými hláskami a písmeny, vyvozovat hlásky a písmena s použitím říkanek a obrázků, procvičovat a upevňovat jejich čtení, skládat slabiky a procvičovat jejich čtení, číst dvojslabičná slova, nacvičovat skládání a čtení slov ze slabik</p>	<p>diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání</p> <p>čtení: analyticko-syntetické činnosti, čtení slabik, slov, dělení a skládání slov, alternativní způsoby čtení, vyvozování hlásek a písmen</p>	<p>Řv- dechová cvičení, hlasová cvičení, náprava vadné výslovnosti, gymnastika mluvidel, řeč-zvukové prostředky řeči (tempo, melodie), dělení slov na slabiky s pomocí rozpočítadel, skládání slov ze slabik</p> <p>Hv- správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání, zřetelná výslovnost textů písní a říkadel, pohyb podle rytm. Doprovodů- zrychlování, zpomalování,</p> <p>Tv- nácvik dýchání, cvičení na získání návyků správného držení těla</p> <p>Ps- psaní slabik, rytmická říkadla, uvolňovací cviky</p> <p>Hv-zřetelná výslovnost slov, slovních spojení</p> <p>Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem říkanky</p> <p>Řv-náprava vadné výslovnosti rozvíjení slovní zásoby, stavba věty, tvoření vět, otázky</p>

<p>tvořit věty podle obrázků</p>	<p>tvořit věty podle obrázků, rozvíjet svou fantazii, představivost, pozornost, obohacovat slovní zásobu, pokoušet se chápat obsah vět</p>	<p>tvoření jednoduchých vět, čtení obrázků</p>	<p>a odpovědi, vyprávění podle otázek, vyprávění podle obrázků, náprava vadné výslovnosti Hv-zřetelná výslovnost slov, slovních spojení</p>
<p>orientovat se na stránce i řádku</p>	<p>seznamovat se s leporely a knihami, soustředit se na jejich prohlížení, dokázat se orientovat na stránce i řádku</p>	<p>diferenční cvičení pro rozvoj zrakového vnímání</p>	<p>M – pojmy malý-velký Řv- orientace v knize a sešitě, pojmy nahoře-dole, první-poslední, vpravo-vlevo-uprostřed, před-za..., jmenování předmětů na obrázku, předmětů zleva doprava, vyprávění podle obrázků, podle otázek, náprava vadné výslovnosti</p>
<p>chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem</p>	<p>číst krátké věty doplněné obrázkem, chápat jejich obsah, soustředit se na jejich čtení</p>	<p>čtení jednoduchých vět</p>	<p>Řv- vyprávění podle obrázků, podle otázek, náprava vadné výslovnosti, rozvíjení slovní zásoby, orientace v knize a sešitě, jmenování předmětů na obrázku</p>

ČTENÍ – 1. stupeň – 2. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl: zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen</p>	<p>Žák by měl: procvičovat a upevňovat čtení probraných tiskacích i psacích písmen, číst jednotlivá písmena</p>	<p>čtení: analyticko-syntetické činnosti, čtení slabik, slov, dělení a skládání slov, alternativní způsoby čtení, vyvozování hlásek a písmen</p>	<p>Ps- psaní písmen Hv-zřetelná výslovnost slov, slovních spojení, Řv-náprava vadné výslovnosti , skládání slov ze slabik</p>
<p>rozlišit stejně znějící slova různého významu</p>	<p>naslouchat a pokusit se rozlišit různý význam slov</p>	<p>diferenciační cvičení pro rozvoj sluchového vnímání</p>	<p>Řv- rozvíjení sluchového vnímání Hv-zřetelná výslovnost slov, slovních spojení Řv-náprava vadné výslovnosti</p>
<p>umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek</p>	<p>soustředit se na ilustrace krátkého textu, pokoušet se podle obrázků a návodných otázek reprodukovat daný text</p>	<p>diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového vnímání, koncentrační cvičení, čtení obrázků, slov, jednoduchých vět, alternativní způsoby čtení</p>	<p>Hv-zřetelná výslovnost slov, slovních spojení Řv- rozvíjení slovní zásoby, stavba věty, tvoření vět, otázky a odpovědi, vyprávění podle otázek, vyprávění podle obrázků, náprava vadné výslovnosti, orientace v knize a sešitě, jmenování předmětů na obrázku</p>
<p>orientovat se ve větě</p>	<p>soustředit se na čtení věty, orientovat se na řádku</p>	<p>čtení: analyticko-syntetické činnosti, čtení slabik, slov, alternativní způsoby čtení</p>	
<p>číst s porozuměním jednoduché věty</p>	<p>číst jednoduché věty, soustředit se na jejich čtení, snažit se porozumět jejich obsahu</p>	<p>čtení jednoduchých vět naslouchání-koncentrační cvičení</p>	<p>Řv- rozvíjení slovní zásoby, stavba věty, tvoření vět, náprava vadné výslovnosti</p>

<p>přednášet krátké říkanky a básničky</p>	<p>poslouchat krátké pohádky, verše a říkadla, soustředit se na jejich poslech, snažit se o přednes</p>		<p>Hv-zřetelná výslovnost slov, slovních spojení Řv- vyprávění podle obrázků, podle otázek, rozvíjení slovní zásoby, náprava vadné výslovnosti, orientace v knize Hv-zřetelná výslovnost slov, slovních spojení</p> <p>Řv-dramatizace, kultura mluveného projevu, rozvíjení slovní zásoby, sluchového vnímání, náprava vadné výslovnosti Hv-poslech říkadel, rytmizace říkadel, zřetelná výslovnost Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem říkanky Ps- rytmická říkadla, uvolňovací cviky</p>
--	---	--	--

ČTENÍ – 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl: 7. – 8. ročník číst tiskací i psací písmena</p> <p>zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</p> <p>orientovat se ve čteném textu</p> <p>zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text</p>	<p>Žák by měl: dodržovat správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</p> <p>postupně si osvojit a upevnit nové hlásky a písmena (f,F,g,G,Ř,ř,ch,Ch)</p> <p>číst slova se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti (di,ti,ni,dě,tě,ně,bě,pě,vě,mě)</p> <p>číst slova, věty a obsahově přiměřené snadné texty</p> <p>číst slabiky a slova, která píše</p> <p>snažit se o čtení leporel a dětských knih (jednoduchého obsahu), kalendářů, katalogů, reklamních textů</p> <p>číst krátké básničky, texty písní a učít se je zpaměti</p> <p>číst krátké a snadné texty s porozuměním (dle svých možností)</p>	<p>správná výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</p> <p>postupné osvojování a upevňování nových hlásek a písmen</p> <p>čtení slov se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti</p> <p>čtení slov, vět a obsahově přiměřených snadných textů</p> <p>čtení slabiky a slov, která žáci sami píšou</p> <p>pokus o čtení leporel a dětských knih (jednoduchého obsahu), kalendářů, katalogů, reklamních textů</p> <p>čtení krátkých básniček, textů písní a jejich učení zpaměti</p> <p>čtení krátkých a snadných textů s porozuměním</p> <p>opakování a upevňování čtenářských dovedností</p> <p>tiché čtení</p>	<p>ŘV- dechová, hlasová cvičení, gymnastika mluvidel, zvukové prostředky řeči (tempo, melodie)</p> <p>Hv- správné držení těla při dýchání, zřetelná výslovnost textů písní a říkadel, pohyb podle rytm. Doprovodů- zrychlování, zpomalování</p> <p>TV- nácvik dýchání, cvičení na získání návyků správného držení těla</p> <p>Ps- psaní slov, vět, textů, která po napsání čtou</p> <p>Tv- cvičení zaměřená na soulad slova, rytmu a pohybu</p>

<p>přednášet říkanky a básničky</p> <p>získat pozitivní vztah k literatuře</p> <p>orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků</p> <p>9. – 10. ročník</p>	<p>opakovat a upevňovat čtenářské dovednosti</p> <p>orientovat se v textu tichým čtením</p> <p>poslouchat a reprodukovat příběhy, pohádky</p> <p>reprodukovat přečtený text, dramatizovat</p> <p>seznámit se ze základními literárními pojmy- rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádky, kniha, ilustrace</p> <p>osvojit si sociální čtení</p> <p>využívat PC</p> <p>dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</p>	<p>poslech a reprodukce- poslech příběhů, pohádek, recitace</p> <p>reprodukce přečteného, dramatizace</p> <p>pojmy- rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádky, kniha, ilustrace</p> <p>sociální čtení(nadpisy, zápisy, názvy ulic, obchody,...)</p> <p>psaní na PC (textový editor, hry,...)</p> <p>správná výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</p>	<p>Řv- rozvoj slovní zásoby, tvorba vět</p> <p>názvy, ulic, mapa,...</p> <p>Inf.- práce na PC</p>
<p>číst všechna tiskací i psací písmena</p> <p>zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</p> <p>orientovat se ve čteném textu</p> <p>zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný</p>	<p>opakovat a upevňovat čtenářské dovednosti</p> <p>pracovat s textem- prohlubovat čtenářské dovednosti, tiché čtení s porozuměním</p> <p>pracovat s obrázkovými knihami, novinami, časopisy, s návody a obrázky k použití výrobků k činnostem</p> <p>číst leporela a dětské knihy, kalendáře, katalogy, reklamní texty (dle svých schopností)</p> <p>číst krátké básničky, texty písní, učít se je zpaměti</p>	<p>práce s textem- prohlubování čtenářských dovedností, tiché čtení s porozuměním</p> <p>práce s obrázkovými knihami, novinami, časopisy, s návody a obrázky k použití výrobků k činnostem</p> <p>čtení leporel a dětských knih, kalendářů, katalogů, reklamních textů</p> <p>čtení krátkých básniček, textů písní, jejich učení zpaměti</p> <p>poslech a reprodukce- poslech příběhů, pohádek, reprodukce</p>	<p>ŘV- dechová, hlasová cvičení, gymnastika mluvidel, zvukové prostředky řeči (tempo, melodie)</p> <p>Řv- rozvoj slovní zásoby, tvorba vět</p> <p>Inf.- práce na PC a interaktivní tabuli</p>

<p>krátký text</p> <p>přednášet říkanky a básničky orientovat se v jednoduchých návoděch podle obrázků</p> <p>získat pozitivní vztah k literatuře</p>	<p>poslouchat příběhy, pohádky, reprodukovat přečtený text, recitovat, dramatizovat</p> <p>osvojit si sociální čtení seznámit se s literárními druhy- literatura pro děti a mládež osvojit si základní literární pojmy- pohádka, pověst, bajka, spisovatel, ilustrátor, básník, kniha, čtenář, divadlo, film, herec...</p> <p>využívat PC, interaktivní tabule číst obrázkové knihy encyklopedické povahy, zejména nápisů a textů k obrázkům</p>	<p>přečteného, recitace, dramatizace sociální čtení(nadpisy, zápisy, ulice, obchody,...)</p> <p>seznamování se s literárními druhy- literatura pro děti a mládež pojmy- pohádka, pověst, bajka, spisovatel, ilustrátor, básník, kniha, čtenář, divadlo, film, herec...</p> <p>práce na PC (textový editor, hry, internet, e-mail)</p> <p>čtení obrázkových knih encyklopedické povahy (květiny, ptáci, zvířata,...) zejména nápisů a textů k obrázkům</p>	
---	--	---	--

5. 1. 2 Psaní (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět Psaní byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace.

Součástí výuky psaní je rozvíjení grafických a grafomotorických schopností žáků, rozvíjení hrubé i jemné motoriky. Vyučovací hodiny dělíme na menší časové úseky, aby bylo psaní procvičováno několikrát týdně. Soustavně dbáme na správný úchop psacího náčiní a správné sezení při psaní.

Při rozvíjení grafických dovedností začínáme od velkých tvarů a průpravných cviků, které se postupně zmenšují a zpřesňují.

Psaní malých písmen a tvarů hůlkového písma probíhá souběžně s nácvikem čtení.

Žáci, kteří vzhledem k těžkému postižení či nejruznějším grafomotorickým obtížím nezvládnou psací podobu písma budou psát pouze hůlkovým písmem (viz. Metodika hůlkové písanky), které je také využito ve čtení globální metodou.

Nácvik psaní je pozvolný, (velice důležité je časté opakování a fixace tvarů) rozložený do deseti ročníků.

Cílové zaměření předmětu:

- srozumitelné vyjadřování písemnou formou – používání psaného textu v komunikaci s okolím
- osvojení techniky psaní
- zvládání opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu
- praktické využití získané dovednosti psaní (podpis, adresa)

Začlenění průřezových témat:

V předmětu psaní jsou začleněna průřezová témata z **OSV** – tematické okruhy:

→ Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; řešení problémů
- Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)
- Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání; organizace vlastního času
- Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě

Hodnocení předmětu: Žák bude hodnocen podle toho, jakých dovedností získal v daném ročníku s přihlédnutím na školní výstupy.

Časová dotace: Předmět psaní vyučujeme v 1.-10. ročníku 2 hodiny týdně, přičemž v 5., 6. a 10. ročníku je výuka psaní posílena o jednu disponibilní hodinu z časové dotace kvůli prohloubení a posílení učiva.

Forma: Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – přiměřenosti, posloupnosti, názornosti a systematičnosti. Vedeme k rozvoji emocionálního a estetického cítění, schopnosti individuálně posoudit výsledky vlastní práce. Vytváříme správné hygienické návyky. Používáme formy práce individuální, frontální i skupinové, využíváme didaktické hry, dramatizaci, výukové programy na PC.

Výchovné a vzdělávací strategie

→ **Kompetence k učení**

Na úrovni předmětu psaní jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- využíváme pracovní sešity, pracovní listy, názorné pomůcky, psací tabulky, fólie na psaní – **žák používá pracovní sešity, písanky a jiné učební pomůcky**
- zařazujeme didaktické hry na rozvoj motoriky
- slovním povzbuzováním oceňujeme každý projev snahy o lepší výsledek ve psaní – **žák chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu psaní**
- pomocí názoru a rozvíjením smyslového vnímání vytváříme podmínky pro plnění úkolů v hodinách psaní – **žák plní zadané grafomotorické úkoly**
- zábavnou formou výuky psaní a častým střídáním činností se snažíme udržet pozornost žáků – **žák se snaží o koncentraci na psaní**
- využíváme výukové programy na PC – **žák vyhledává písmena na klávesnici PC a pracuje s programem Microsoft Word**

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu psaní jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- zařazujeme úkoly, které směřují k porozumění slovních pokynů (př. Vezmi si tužku) – **žák plní zadané slovní pokyny při výuce psaní**
- nacvičujeme psaní od grafomotorických cvičení až po vlastní psaní – vytváříme situace, v nichž žák uplatňuje dovednost ústního a jednoduchého písemného projevu (formy společenského styku) – **žák zvládá jednoduchou formu písemné komunikace**

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu psaní jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- zařazujeme práci ve skupinách a tím rozvíjíme sociální dovednosti potřebné k týmové práci

→ **Kompetence pracovní:**

Na úrovni předmětu psaní jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- soustavným opakováním a kontrolou upevňujeme hygienické návyky a sebeobslužné činnosti dle žakových možností – **žák uplatňuje hygienické návyky při psaní (sklon sešitu, čistota rukou, čistota pracovní plochy..)**
- praktickými činnostmi u žáků utváříme pracovní dovednosti (př.ořezat tužku, smýt si tabulku)
- vysvětlováním a praktickými činnostmi nacvičujeme u žáků správné užití materiálů, nástrojů, techniky – **žák správně používá psací potřeby a jiné pomůcky**
- vhodným výběrem činností a kladným přístupem udržujeme pozornost a chuť pracovat
- pravidelným hodnocením kladných i záporných výsledků práce a rozbořením činnosti posilujeme u žáků schopnost přijímat hodnocení výsledků psaní – **žák zhodnotí výsledek svého grafického projevu**

PSANÍ – 1. stupeň – 1. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl: Dodržovat správné držení psacího náčiní</p> <p>Zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <p>Vyvodit písmena podle obrázků</p> <p>Psát písmena, která umí číst</p> <p>Opisovat a přepisovat písmena, slabiky a jednoduchá slova</p> <p>Psát písmena a slabiky podle diktátu</p> <p>Opsat číslice</p>	<p>Žák by měl : dodržovat správné držení psacího náčiní</p> <p>zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <p>vyvozovat písmena podle obrázků</p> <p>psát písmena, která umí číst</p> <p>opisovat a přepisovat písmena, slabiky a jednoduchá slova</p> <p>psát písmena a slabiky podle diktátu</p> <p>opisovat číslice</p>	<p>rozvoj grafomotorických schopností žáka rozvoj jemné motoriky a pohybové koordinace rozvoj grafomotoriky základní hygienické návyky při psaní úchop psacího náčiní uvolněnost a plynulost pohybů, využití rytmických říkadel, hudebního doprovodu čmárání, kroužení horní a dolní oblouk oběma směry a opakovaně vodorovné čáry zleva doprava svislé a šikmé čáry shora dolů a zdola nahoru smyčky, ovály, vlnovky šikmé čáry na obě strany „zuby na pile“ horní a dolní zátrh písmena e, ,i, M, l, u, v slabiky me, mi písmena o, O, a, A psaní slabik s procvičenými písmeny se snadnými spojovacími tahy (ma, lo,...) využívání motivace</p>	<p>TV – zdravotní tělesná výchova – držení těla při psaní, kompenzační cvičení</p> <p>HV- správné držení těla</p>

PSANÍ – 1. stupeň – 2. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl: psát písmena, která umí číst</p> <p>opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova</p> <p>ovládat psaní hůlkového písma</p> <p>psát písmena a slabiky podle diktátu</p> <p>opsat číslice</p> <p>zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <p>dodržovat správné držení psacího náčiní</p>	<p>Žák by měl : psát písmena, která umí číst</p> <p>opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova</p> <p>psát hůlkovým písmem</p> <p>psát písmena a slabiky podle diktátu</p> <p>opisovat číslice</p> <p>zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <p>dodržovat správné držení psacího náčiní</p>	<p>rozvoj grafomotorických schopností žáka</p> <p>rozvoj jemné motoriky a pohybové koordinace</p> <p>rozvoj grafomotoriky</p> <p>základní hygienické návyky při psaní</p> <p>úchop psacího náčiní</p> <p>uvolněnost a plynulost pohybů, využití rytmických říkad, hudebního doprovodu</p> <p>čmárání, kroužení</p> <p>horní a dolní oblouk oběma směry a opakovaně</p> <p>vodorovné čáry zleva doprava</p> <p>svislé a šikmé čáry shora dolů a zdola nahoru</p> <p>smyčky, ovály, vlnovky</p> <p>šikmé čáry na obě strany „zuby na pile“</p> <p>horní a dolní zátrh</p> <p>písmena e, ,i, M, l, u, v</p> <p>slabiky me, mi</p> <p>písmena o, O, a, A</p>	<p>Čt- správné čtení napsaného textu</p> <p>M – psaní číslic</p> <p>TV – zdravotní tělesná výchova – držení těla při psaní, kompenzační cvičení</p> <p>HV- správné držení těla</p>

		<p>psaní slabik s procvičenými písmeny se snadnými spojovacími tahy (ma, lo,...) využívání motivace návuk písmen probíhá současně s návukem čtení návuk písmen V, t, y, s, j, n, p, š, d, z, k ž, b,c,r,č,h,ou psaní slabik a slov psaní slov typu – láme, mele psaní slov typu mám, tam,... psaní velkých písmen C,Č,I,N,Ž návuk opisu číslic diktát písmen, slabik a slov opis a přepis slov</p>	
--	--	---	--

PSANÍ – 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl: 7. – 8. ročník dbát na čitelný písemný projev psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu opsat slova a jednoduché věty napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy přepsat krátký jednoduchý text podepsat se psacím písmem napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru psaní číslic i podle nápovědy</p>	<p>Žák by měl: zvládat základní hygienické návyky při psaní rozvíjet nadále psychomotorické schopnosti, grafomotoriku, uvolňovací cvičení, alternativní nácvik psaní osvojovat si psaní psacích písmen (f, g, ch, ř, U, E, J, H, K, P, B, R, Ř, T, F, S, Š, L, D, G, CH) dodržovat obtížné spoje opsat a přepsat slova, převést tiskací písmena do psané podoby přepisovat slova, věty a jednoduché texty psát slova a krátké věty podle diktátu napsat pohlednici s pozdravem, svoji adresu (dle schopností žáka) psát na PC psát číslice</p>	<p>základní hygienické návyky při psaní rozvoj psychomotorických schopností, jemné motoriky, grafomotoriky a pohybové koordinace uvolňovací cvičení alternativní nácvik psaní psaní psacích písmen docvičování obtížných spojů opis a přepis slov, např. nácvik vlastního jména převedení tištěných písmen do psané podoby přepisování slov, vět a jednoduchých textů diktát slov a krátkých vět psaní adresy psaní krátké korespondence psaní pomocí PC (textový editor, hry,...) psaní číslic</p>	<p>Čt- čtení krátkých textů</p>

<p>9.- 10. ročník dbát na čitelný písemný projev psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu</p> <p>opsat slova a jednoduché věty napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy přepsat krátký jednoduchý text podepsat se psacím písmem napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru psaní číslic i podle nápovědy</p>	<p>zvládat základní hygienické návyky při psaní docvičovat písmena psát snadné a jednoduché věty podle diktátu dbát na čitelný písemný projev, napsat své jméno, příjmení, adresu, datum narození (dle schopností a možností žáka) psát pomocí PC psát číslice opsat a přepsat slova- převést z tištěných písmen do psané podoby přepsat slova, věty, jednoduchý text psát jména a příjmení rodičů a sourozenců (za pomoci učitele) napsat krátký dopis podle vzoru, pohlednici s pozdravem (podle schopností žáka)</p>	<p>základní hygienické návyky při psaní</p> <p>individuální docvičování písmen psaní snadných a jednoduchých vět podle diktátu úprava psaného textu psaní jména, příjmení, adresy, data narození psaní pomocí PC (textový editor), psaní číslic opis a přepis slov- převedení tištěných písmen do psané podoby přepisování slov, vět, jednoduchých textů návik psaní jména a příjmení rodičů, sourozenců podle schopností žáka- napsat krátký dopis podle vzoru, pohlednici s pozdravem,...</p>	<p>Inf- psaní v MS Word</p> <p>P- číslice</p> <p>Čt- čtení jednoduchých textů</p>
--	--	--	---

5. 1. 3 Řečová výchova (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět Řečová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Řečová výchova zahrnuje rozvíjení komunikačních dovedností i schopností, které jsou předpokladem úspěšné sociální adaptace a integrace dětí i jejich dalšího vzdělávání. Prolíná všemi předměty i všemi ročníky a zaměřuje se na dechová, hlasová a artikulační cvičení, výslovnost, intonaci, rytmizaci. Dále pak na rozšiřování slovní zásoby, rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích a vytváření základních komunikačních pravidel.

Cílové zaměření předmětu:

- rozvíjení řečových schopností a poznávacích procesů
- dorozumívání se se svým okolím verbální či neverbální formou, sdělování názorů
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu
- zvládnutí orientace v jednoduchých textech
- motivace ke čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat krátký text
- výchova ke čtenářské gramotnosti
- důraz na praktické dovednosti

Začlenění průřezových témat:

V předmětu řečová výchova jsou začleněna průřezová témata z OSV, MV

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tematické okruhy:

→ Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovednosti zapamatování
- Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání
- Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; zvládnutí stresových situací
- Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; druzí jako zdroj informací o mně

→ Sociální rozvoj

- Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální a neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); komunikace v různých situacích (pozdrav, prosba, informování, žádost, vysvětlování)
- Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; vztahy a naše třída
- Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů)
- Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině

→ Morální rozvoj

- Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování

Multikulturní výchova (MV) - tematický okruh:

→ **Lidské vztahy** – uplatňování principu slušného chování

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku s přihlédnutím na školní výstupy.

Časová dotace: Předmět Řečová výchova vyučujeme v 1.-10. Ročníku s touto hodinovou dotací:

- v 1.- 6. ročníku dvě hodiny týdně
- v 7.- 10. ročníku jedna hodina týdně

Forma: Vyučovací metody vychází z didaktických zásad názornosti, posloupnosti, přiměřenosti. Používáme takové metody, aby podporovaly zejména rozvoj slovní zásoby, komunikačních dovedností spolu s rozvíjením smyslového vnímání, pozornosti a schopnosti udržet pozornost. Zařazujeme aktivity zaměřené na styk s veřejností, vytváříme prostor pro samostatný verbální projev – aktivní účastí na různých vystoupeních. Simulujeme situace, které je nutno řešit, nacvičujeme kulturu mluveného projevu. Motivujeme k stále lepším výsledkům pravidelným hodnocením činností. Provádíme řízené rozhovory, dramatizace, vyprávění podle otázek i samostatně. Všechny metody a formy jsou používány s ohledem na věk i individualitu žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie:

→ **Kompetence k učení**

Na úrovni předmětu řečová výchova jsou pro utváření a rozvoj využity tyto postupy:

- využíváme učebnice, pracovní sešity, pracovní listy – **žák používá učební materiály a pomůcky**
- ve velké míře pracujeme s knihami, časopisy, dětskou i naučnou literaturou – **žák pracuje s knihami**
- snažíme se o koncentraci a soustředěnost na danou činnost při didaktických hrách (př. Kukačko zakukej) – **žák se koncentruje na danou činnost**
- didaktickými hrami (př. Pexeso, co se změnilo ve třídě), říkankami, rytmizací písní procvičujeme paměť
- modelovými situacemi nacvičujeme a seznamujeme s novými termíny, znaky, symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života – **žák používá znaky a symboly v praktickém životě**
- praktickými činnostmi, exkurzemi uplatňujeme získané znalosti i zkušenosti v praktických situacích

→ **Kompetence k řešení problémů**

Na úrovni předmětu řečová výchova jsou pro utváření a rozvoj využity tyto postupy:

- častou motivací podporujeme vztah ke školní práci, při neúspěšném řešení se nenechat odradit nezdarem
- dramatizací nacvičujeme různé situace, které jsou důležité k řešení problémů v běžném životě

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu řečová výchova jsou pro utváření a rozvoj využity tyto postupy:

- formou didaktických her, četbou a dramatizací vytváříme základní představy o vztazích mezi lidmi – **žák se orientuje ve vztazích mezi lidmi**

- exkurzemi směřujeme žáky k podílení se na jednoduchých sociálních aktivitách – **žák se podílí na jednoduchých sociálních aktivitách**
- v praxi a při školních akcích uplatňujeme základní návyky společenského chování (kino, dovadlo) – **žák na veřejnosti uplatňuje správné návyky společenského chování**
- osobním příkladem, formou her, relaxací navazujeme kladné vztahy mezi vrstevníky

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu řečová výchova jsou pro utváření a rozvoj využity tyto postupy:

- pomocí praktických cvičení vytváříme komunikační schopnosti a schopnosti porozumět verbálnímu projevu – **žák rozumí slovnímu sdělení a odpovídá na otázky**
- rozhovorem rozvíjíme potřebu vyjadřovat své pocity, prožitky, nálady – **žák vyjádří pocity a prožitky**
- manipulační činností s obrázkovým materiálem a slovním vysvětlením, popisem přispíváme k porozumění slovních pokynů, symbolů
- komunikativní dovednosti podporujeme denním kontaktem (odpovědi na otázky, sdělování vlastních zkušeností, formy společenského styku, pojmenovávání věcí a jevů denní potřeby)

→ **Kompetence občanské**

Na úrovni předmětu řečová výchova jsou pro utváření a rozvoj využity tyto postupy:

- formou didaktických her a kolektivních cvičení rozvíjíme základní společenská pravidla a jejich dodržování – **žák dodržuje základní společenská pravidla při kolektivních hrách**
- využíváme četbu, sledování pohádek i různých pořadů k vytváření povědomí o základních právech a povinnostech – **žák si uvědomuje základní práva a povinnosti, odliší dobro a zlo a zná důsledek negativního chování**

ŘEČOVÁ VÝCHOVA - 1. stupeň – 1. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl: reprodukovat jednoduché říkanky a básničky</p> <p>odpovídat na otázky slovem, větou</p> <p>dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů</p> <p>popsat jednoduché obrázky</p> <p>reprodukovat krátký text podle otázek</p>	<p>Žák by měl : reprodukovat jednoduché říkanky a básničky</p> <p>dokázat slovem nebo větou odpovědět na otázku</p> <p>koncentrovat se na poslech krátké pohádky</p> <p>slovně popsat jednoduché obrázky</p> <p>reprodukovat krátký text podle otázek</p>	<p>diagnostika úrovně řeči gymnastika mluvidel dechová, hlasová a artikulační cvičení výslovnost, intonace, rytmizace</p> <p>edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu</p> <p>rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích, alternativní a augmentativní způsoby komunikace přednes, vyprávění; říkanky, krátké básničky, poslech předčítaného textu reprodukce a dramatizace; říkanky, básničky, jednoduché příběhy náprava vadné výslovnosti</p>	<p>HV - dechová, hlasová cvičení</p> <p>- správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání, zřetelná výslovnost</p> <p>Tv- cvičení zaměřená na soulad pohybů s rytmem říkanky</p> <p>Čt- říkanky, básničky, popis obrázku, poslech předčítaného textu, reprodukce, dramatizace</p>

ŘEČOVÁ VÝCHOVA - 1. stupeň – 2. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl: reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy</p> <p>vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle doprovodných otázek</p> <p>vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku</p> <p>popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek</p> <p>domluvit se v běžných situacích</p> <p>zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování</p> <p>dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká</p>	<p>Žák by měl : reprodukovat krátké texty podle osnovy</p> <p>dokázat převyprávět, podle doprovodných otázek divadelní nebo filmový příběh</p> <p>slovně popsat jednoduchý příběh na obrázku</p> <p>pomocí doprovodných otázek popsat osobu nebo předmět a to jak na obrázku, tak i v reálu</p> <p>správně komunikovat v běžných životních situacích</p> <p>zvládat formy společenského styku- umět pozdravit, poděkovat, požádat,...</p> <p>dramatizovat jednoduché situace ze života</p>	<p>rozvoj slovní zásoby dechová, hlasová cvičení řeč, zvukové prostředky řeči(tempo, melodie) rozvoj sluchového vnímání, diferenciací hlásek ve slově</p> <p>stavba věty, tvoření vět vyprávění podle obrázků</p> <p>otázky a odpovědi, vyprávění podle otázek</p> <p>kultura mluveného projevu, konverzační cvičení</p> <p>dramatizace hudební, pohybová, rytmická průprava náprava vadné výslovnosti</p>	<p>HV - dechová, hlasová cvičení</p> <p>správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání, zřetelná výslovnost</p> <p>Čt- říkanky, básničky, popis obrázku, poslech předčítaného textu, reprodukce, dramatizace</p> <p>Věcné učení – společenské vztahy</p>

ŘEČOVÁ VÝCHOVA - 2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl: dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost</p> <p>používat věty se správnými gramatickými strukturami</p> <p>dbát na kulturu mluveného projevu</p> <p>komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace</p> <p>popsat děje, jevy a osoby na obrázcích</p> <p>vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity</p> <p>převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení</p> <p>dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku</p>	<p>Žák by měl: rozvíjet slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost</p> <p>tvořit správně věty</p> <p>dbát na kulturu mluveného projevu správně používat zvukové prostředky řeči (tempo, melodie)</p> <p>odpovídat na otázky, tvořit otázky, vyprávět podle otázek</p> <p>rozvíjet slovní zásobu</p> <p>správně používat zvukové prostředky řeči, plynule a srozumitelně vyprávět</p> <p>dramatizovat jednoduché příběhy nebo pohádky</p>	<p>rozšiřování slovní zásoby, základy techniky mluveného projevu – správné dýchání, výslovnost, intonace a rytmizace</p> <p>edukace a reedukace řeči; rozvíjení fonemického sluchu</p> <p>alternativní způsoby komunikace</p> <p>základní komunikační pravidla; konverzační cvičení; tvorba otázek a odpovědí</p> <p>mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta</p> <p>náprava vadné výslovnosti</p>	<p>Člověk a společnost – společenské vztahy</p> <p>Čt- říkanky, básničky, popis obrázku, poslech předčítaného textu, reprodukce, dramatizace</p>

5. 2 Matematika

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět Matematika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Tento předmět je založen na praktických činnostech a dovednostech, které žáci nejčastěji využijí v běžném životě, posiluje rozvíjení paměti, logického myšlení a prostorové představivosti. Předmět má část aritmetickou a geometrickou.

Postupně se žáci seznamují s čísly, osvojují si postupy matematických operací, naučí se získávat číselné údaje a pracovat s nimi. Poznávají základní geometrické tvary a tělesa, naučí se používat matematické pomůcky včetně kalkulátoru.

Obsah předmětu je rozdělen na tyto tematické okruhy:

- řazení a třídění předmětů
- čísla a početní operace
- závislosti, vztahy a práce s daty
- základy geometrie

Cílové zaměření předmětu:

- osvojování a chápání matematických postupů, zvládnutí základních matematických dovedností
- používání matematických symbolů (plus, mínus, krát..)
- rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti a koncentrace pozornosti
- vytváření prostorové představivosti
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (měření, porovnávání velikostí, manipulace s penězi při nákupech a finančních transakcích)
- rozvíjení spolupráce a komunikace při společném řešení úkolů
- zlepšování grafického projevu
- zvládnutí základních rýsovacích dovedností

Začlenění průřezových témat: V předmětu matematika je začleněno průřezové téma z **OSV**

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tematické okruhy:

→ Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů
- Sociální rozvoj – Komunikace – cvičení pozorování; komunikace v různých situacích

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen podle toho, jakých dovedností, vědomostí získal v daném ročníku s přihlédnutím na školní výstupy.

Časová dotace: Předmět Matematika je vyučován v 1. – 10. Ročníku s touto hodinovou dotací:

- 1. – 6. ročník 2 hodiny týdně
- 7. – 10. ročník 3 hodiny týdně

Forma: Výuka probíhá ve třídách, kde mohou žáci pracovat ve skupinách podle svých schopností. Žáci pracují svým tempem, každému se učitel individuálně věnuje. Slabší žáci jsou vedeni ke zvládnutí základních dovedností, aby splnili potřebné výstupy. Žáci jsou

vedeni k samostatnosti a sebekontrolě, učí se společně řešit dané problémy a spolupracovat ve skupinách. Do výuky jsou zařazovány didaktické hry, počítačové programy a počítačové soutěže.

Výchovné a vzdělávací strategie

→ *Kompetence k učení*

Na úrovni předmětu matematika jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány následující postupy:

- využíváme pracovní sešity, pracovní listy, názorné pomůcky – **žák používá různý učební materiál**
- formou hry motivujeme žáky používat naučené početní operace v praxi
- zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání a využívání matematického jazyka a symboliky k používání v praxi – **žák používá matematický jazyk a symboliku v praxi**
- využíváme naučných výukových programů při práci s počítačem – **žák pracuje s výukovými matematickými programy na PC**
- zadáváním vhodných úloh podporujeme uplatňování matematických znalostí a dovedností v praktických situacích (měření, porovnávání velikosti, manipulace s penězi)

→ *Kompetence k řešení problému*

Na úrovni předmětu matematika jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- předkládáme úkoly vycházející z reálného života, směřujeme žáky k samostatnému uvažování a řešení problémů dramizací
- na modelových situacích rozvíjíme řešení matematických problémů s pomocí naučených stereotypů a získaných zkušeností – **žák řeší problémy matematického charakteru související s praktickým životem**
- směřujeme žáky k aplikaci osvědčených postupů v nových úlohách formou soutěže
- zařazováním činností zaměřených na rozvoj jemné motoriky, logického myšlení a chápání souvislostí rozvíjíme praktické dovednosti žáků (třídění prvků a předmětů podle různých kritérií)

→ *Kompetence komunikativní*

Na úrovni předmětu matematika jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- vlastním příkladem motivujeme žáky k užívání matematického jazyka a symboliky – **žák užívá matematický jazyk**
- formou jednoduchého dialogu učíme žáky jasně formulovat vlastní myšlenky a obhájit svoji práci
- didaktickými hrami rozvíjíme u žáků slovní zásobu, především správně se zeptat při nepochopení úkolu – **žák zformuluje otázku při nepochopení úkolu**
- při praktických činnostech rozvíjíme u žáků orientaci v jednoduchých tabulkách – **žák se orientuje v jednoduchých tabulkách**

→ *Kompetence pracovní*

Na úrovni předmětu matematika jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- formou hry rozvíjíme znalost práce s kalkulačkou – **žák při nákupech používá kalkulátor**
- v praktických cvičeních používáme měřidla, váhy, odměrky objemu
- názorem a osobní ukázkou vytváříme u žáků základní rýsovací dovednosti s použitím pravítka a kružítko – **žák správně a bezpečně používá pravítko a kružítko**
- vytváříme s žáky názorné pomůcky (geometrické tvary, tělesa) z různých materiálů (papír, dřevo, plast)
- rozvíjíme pracovní dovednosti při práci se stavebnicemi – **žák pracuje se stavebnicemi**
- modelovými situacemi rozvíjíme orientaci v čase, především správně si rozvrhnout práci
- při fiktivních i praktických nákupech rozvíjíme početní úkony ke kalkulaci nákupu (kolik budu potřebovat peněz, zkontrolovat vrácení peněz)

5. 2. 1 Matematika –aritmetika

MATEMATIKA – ARITMETIKA – 1. STUPEŇ – 1. OBDOBÍ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vazby, průřezová témata)
<p>Žák by měl :</p> <p><u>ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ</u></p> <p>Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký</p> <p>Orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole</p> <p>Řadit předměty zleva doprava</p> <p>Třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu</p>	<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnávat prvky, třídít předměty - tvořit skupiny prvků podle různých kritérií (stejně – více – méně, hodně – málo, drahý – levný, všichni – nikdo) - manipulovat s předměty, řadit předměty podle dané vlastnosti (malý – velký, krátký – dlouhý) - orientovat se v prostoru s využitím daných pojmů - řadit předměty - třídít předměty podle: <ul style="list-style-type: none"> - velikosti - barev - tvaru - obsahu 	<p>porovnávání prvků, tvoření skupin prvků, třídění podle různých kritérií (stejně – více – méně, hodně – málo, drahý – levný, všichni – nikdo)</p> <p>manipulace s předměty, řazení předmětů podle dané vlastnosti (malý – velký, krátký – dlouhý)</p> <p>orientace v prostoru</p> <p>manipulace s předměty, řazení předmětů podle dané vlastnosti</p> <p>třídění podle různých kritérií</p> <p>orientace na ploše</p>	<p>OASV:</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Psychohygiena</p> <p>Poznávací schopnosti</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Mezilidské vztahy</p>

<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u>			
Číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10	<ul style="list-style-type: none"> - vytvořit si konkrétní představy o čísle - počítat na konkrétních předmětech - pojem čísla 1, číslice 1 - pojem čísla 2, číslice 2 - pojem čísla 3, číslice 3 - pojem čísla 4, číslice 4 - pojem čísla 5, číslice 5 	<p>porovnávání čísel, přiřazování čísel k prvkům a naopak</p> <p>určování počtu, porovnávání čísel, kvantitativní vztahy</p>	<p>OASV: Sebepoznání a sebepojetí Poznávací schopnosti Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
Orientovat se v číselné řadě 1 až 10	<ul style="list-style-type: none"> - číselná řada vzestupná a sestupná 	číselné řady	
Sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5	<ul style="list-style-type: none"> - sčítat v oboru do 2 - odčítat v oboru do 2 - sčítat v oboru do 3 - odčítat v oboru do 3 - sčítat v oboru do 4 - odčítat v oboru do 4 - sčítat v oboru do 5 - odčítat v oboru do 5 	sčítání, odčítání	
Znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat	<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v matematických pojmech + - = a umět je zapsat 		
Umět rozklad čísel v oboru do 5	<ul style="list-style-type: none"> - rozkládat číslo 2 - rozkládat číslo 3 - rozkládat číslo 4 - rozkládat číslo 5 	<p>sčítání, odčítání</p> <p>zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě</p>	

<p>Psát číslice 1–5 i podle diktátu</p> <p><u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u></p> <p>Používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu</p> <p>Modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek</p> <p>Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10</p> <p>Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - psát číslice 1 podle diktátu - psát číslice 2 podle diktátu - psát číslice 3 podle diktátu - psát číslice 4 podle diktátu - psát číslice 5 podle diktátu - porovnávání čísel - orientovat se v prostoru - rozumět a používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - manipulovat s konkrétními předměty - používat číselnou řadu od 1 do 5, doplňovat čísla před, za - poznávat skupiny a prvky skupiny - patří, nepatří v oboru do 5 - rozpoznat mince 1, 2, 5 Kč - počítat s mincemi do 5 	<p>diktát čísel a jednoduchých příkladů</p> <p>úlohy na orientaci v prostoru a čase</p> <p>jednotky hmotnosti, délky a času (měření, vážení, práce s hodinami)</p> <p>jednoduché tabulky</p> <p>peníze (mince)</p>	<p>Inf- práce s výukovými programy</p> <p>OASV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychohygienu - Komunikace - Spolupráce a soutěživost
---	---	--	--

MATEMATIKA – ARITMETIKA – 1. STUPEŇ – 2. OBDOBÍ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vazby, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p><u>ŘAZENÍ A TRÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ</u></p> <p>orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší – užší</p> <p>rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed</p> <p>orientovat se na ploše</p> <p>porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků</p> <p>třídít předměty podle pořadí ve skupinách</p> <p>přiřazovat předměty podle číselné řady</p>	<p>Žák by měl:</p> <p>Orientovat se v pojmech: - větší – menší - kratší – delší, - širší – užší</p> <p>rozlišovat: vpravo, vlevo, uprostřed</p> <p>manipulovat s předměty na ploše</p> <p>porovnávat množství prvků: - do 5 - do 10 - do 20</p> <p>manipulovat s předměty podle pořadí ve skupinách</p> <p>zvládat číselné řady - do 5 - do 10 - do 20</p>	<p>porovnávání prvků, tvoření skupin prvků, třídění podle různých kritérií používání bankovek</p> <p>orientace na ploše</p> <p>určování počtu, porovnávání čísel, kvantitativní vztahy</p> <p>manipulace s předměty, řazení předmětů podle pořadí</p> <p>číselné řady</p>	<p>OASV: - Rozvoj schopností poznávání - Psychohygiena</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Seberegulace a sebeorganizace</p>

<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u>			
číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100	<p>početní spoje s nulou</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem čísla 6, 7 -čtení a psaní číslic 6, 7 -pojem čísla 8, 9 -čtení a psaní číslic 8, 9 -pojem čísla 10 -čtení a psaní číslic 10 <p>- numeraci do 20:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem přirozených čísel do 20 - číslice do 20 <p>-numeraci do 100:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pojem přirozených čísel 20 – 40 50 – 70 80 – 100 <p>.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozklad čísel do 10 do 20 	<p>zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě, číselná osa, početní operace s nulou</p> <p>obor přirozených čísel do 100</p> <p>porovnávání čísel, přiřazování čísel k prvkům a naopak</p>	OASV: Mezilidské vztahy
umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	<ul style="list-style-type: none"> - sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku 	<p>zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě</p> <p>sčítání, odčítání</p>	
sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku			
psát čísla do 100	<ul style="list-style-type: none"> - numerace do 100 - psaní číslic do 100 	obor přirozených čísel do 100	
zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	<ul style="list-style-type: none"> -sčítání do 20 bez přechodu přes desítku 		

zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	- psaní jednoduchých příkladů do 10 podle diktátu - psaní jednoduchých příkladů do 20 podle diktátu	diktát čísel a jednoduchých příkladů	<p>Inf- práce s výukovými programy</p> <p>OASV: Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Seberegulace a sebeorganizace - Spolupráce a soutěživost - Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	- řešení praktických úloh	jednoduché slovní úlohy z praktického života	
umět použít kalkulačtor	Používat při řešení jednoduchých příkladů kalkulačtor	seznámení se s kalkulačtor	
<u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u>			
používat výrazy vpravo – vlevo	Znát pojmy: vpravo, vlevo - manipulovat s konkrétními předměty a orientace v prostoru	úlohy na orientaci v prostoru a čase	
rozlišovat pojmy rok, měsíc, den	Znát pojmy: den, měsíc, rok,		
určit čas s přesností na celé hodiny	Znát pojem hodina určit čas na hodiny určit čas na půlhodiny	jednotky času – práce s hodinami	
znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram	znát jednotku délky 1 m měřit odhadovat délku znát jednotku hmotnosti 1 kg vážit	jednotky hmotnosti, délky – měření, vážení	
doplňovat jednoduché tabulky	doplňovat čísla před, za	jednoduché tabulky	

posloupnosti čísel do 20			
uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi	manipulovat s penězi: mince do 20 mince 10, 20 bankovky 50, 100	peníze (bankovky, mince)	

MATEMATIKA – ARITMETIKA – 2. STUPEŇ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p><u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u></p> <p>psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100</p> <p>orientovat se na číselné ose</p> <p>sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru</p>	<p>Žák by měl:</p> <p>číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 100 číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 1000</p> <p>orientovat se na číselné ose</p> <p>sčítat a odčítat desítky do 100 přičítat jednociferného čísla k dvoucifernému číslu bez přechodu přes desítku ($50 + 2$) v oboru do 100 odčítat jednociferného čísla od dvouciferného čísla bez přechodu přes desítku ($56 - 2$) v oboru do 100 sčítat dvě dvojciferná čísla bez přechodu přes desítku v oboru do 100 ($53 + 20$, $53 + 21$) písemně i z paměti odčítat dvojciferná čísla bez</p>	<p>celá čísla – obor přirozených čísel do 1000, číselná řada porovnávání čísel do 1000 (např. na bankovkách)</p> <p>číselná osa</p> <p>písemné sčítání v oboru do 100</p> <p>písemné odčítání v oboru do 100</p> <p>písemné sčítání v oboru do 100</p> <p>písemné odčítání v oboru do 100</p>	<p>OASV: Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Seberegulace a sebeorganizace Spolupráce a soutěživost Hodnoty, postoje, praktická etika</p>

<p>Používat 54iaprojek řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky</p> <p>umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy</p> <p>pracovat s kalkulátorem</p> <p><u>ZÁVISLOSTI A VZTAHY</u></p> <p>znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu</p>	<p>přechodu přes desítku v oboru do 100 (96 – 30, 96 – 31) písemně i z paměti</p> <p>Znát násobky čísla 10 násobky čísla 2 násobky čísla 5</p> <p>řešit jednoduché slovní úlohy řešit praktické početní příklady</p> <p>počítat pomocí kalkulátoru</p> <p>prakticky se seznámit s pojmem čtvrtina jednotkami délky: 1 m, 1 cm, měření 1 mm, 1 cm, 1 m, 1 km</p> <p>- jednotkami hmotnosti: 1 g, 1 kg, ½ kg, ¼ kg 1g, 1 kg, 1 tuna</p> <p>- jednotkami objemu: 1l, ½ l, ¼ l 1 l, 1 hl, ½ l, ¼ l</p>	<p>násobení čísel 2, 5, 10</p> <p>jednoduché slovní úlohy</p> <p>práce s kalkulátorem</p> <p>jednotky délky, času, hmotnosti, objemu, praktické využití</p>	<p>Inf- práce s výukovými programy</p> <p>OASV: Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Spolupráce a soutěživost Komunikace Mezilidské vztahy</p>
--	--	---	--

orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	- jednotkami času: čtvrt hodina, půlhodina, minuty digitální hodiny užívání budíku	seznámení se digitálním zápisem času	
zvládat početní úkony s penězi	řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy s penězi	manipulace s penězi	
doplňovat údaje v jednoduché tabulce	doplňovat údaje do jednoduché tabulky	tabulky	

5. 2. 2 Matematika – geometrie

MATEMATIKA – GEOMETRIE – 1. STUPEŇ – 1. OBDOBÍ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p><u>ZÁKLADY GEOMETRIE</u></p> <p>poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)</p> <p>rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech</p> <p>porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší – delší</p>	<p>Žák by měl:</p> <p>poznat základní geometrické tvary: čtverec, kruh, obdélník, trojúhelník</p> <p>porovnávat různé předměty a rozlišovat základní geometrické tvary</p> <p>porovnávat předměty, rozlišovat pojmy: krátký – dlouhý, kratší – delší, malý – velký</p>	<p>základní geometrické tvary, čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník</p> <p>porovnávání délky předmětů</p>	<p>OASV: Poznávací schopnosti Seberegulace Psychohygiena Hodnoty, postoje, praktická etika</p>

MATEMATIKA – GEOMETRIE – 1. STUPEŇ – 2. OBDOBÍ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p><u>ZÁKLADY GEOMETRIE</u></p> <p>kreslit křivé a přímé čáry</p> <p>poznat rozdíl mezi čarou a přímkou</p> <p>používat pravítko při rýsování přímek</p> <p>změřit délku předmětu</p>	<p>Žák by měl:</p> <p>Kreslit křivou čáru a přímou čáru od ruky</p> <p>rozpoznat rozdíl mezi čarou a přímkou</p> <p>seznámit s se pravítkem seznámit se se způsobem práce s pravítkem při rýsování přímek</p> <p>odhadovat délku porovnávat délky předmětů měřit délky předmětů pomocí pravítka, metru</p>	<p>křivé a přímé čáry</p> <p>čáry a přímky</p> <p>používání pravítka</p> <p>porovnávání délky předmětů měření pomocí různých délkových měřidel</p>	<p>OASV: Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Komunikace Hodnoty, postoje</p>

MATEMATIKA – GEOMETRIE – 2. STUPEŇ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p><u>ZÁKLADY GEOMETRIE</u></p> <p>umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami</p> <p>používat základní geometrické pojmy</p> <p>znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary</p> <p>rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit</p>	<p>Žák by měl:</p> <p>rýsovat přímky pomocí pravítka seznámit se s kružítkem</p> <p>rýsovat kružnice kružítkem</p> <p>seznámit se s rýsováním pomocí trojúhelníku s ryskou rýsovat kolmice</p> <p>znát rovinné útvary: kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník</p> <p>přímka polopřímka úsečka kružnice kruh</p> <p>rýsovat přímky rýsovat úseček</p>	<p>pravítko kružítko</p> <p>trojúhelník s ryskou</p> <p>rovinné útvary; trojúhelník, čtverec, obdélník</p> <p>přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh,</p>	<p>OASV: Seberegulace a sebeorganizace Spolupráce a soutěživost Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

měřit a porovnávat délku úsečky	zapisovat délky úsečky porovnávat délky úseček		
poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	znát prostorové útvary: krychle, koule, válec	prostorové útvary; krychle, koule, válec	

5.3 Informatika (5. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět Informatika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a Komunikační technologie. Vyučovací předmět poskytne žákům základní vědomosti z oboru informatiky, který se zabývá vznikem, zpracováním, přenosem a využíváním informací, jež má v současném technicky vyspělém světě vzrůstající význam nejenom pro vzdělávání, ale i pro běžný život. Z těchto důvodů je vhodné vybavit žáky znalostmi a dovednostmi z oblasti výpočetní techniky.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni. Získané znalosti a dovednosti uplatňují při řešení praktických úkolů ve výchovně vzdělávacím programu, v praktickém životě se pro ně stávají výhodou tím, že jim usnadní způsob komunikace.

Cílem předmětu informatika je:

- poznávání možností výpočetní techniky, elementární ovládnutí PC
- získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti
- rozvíjení poznávacích procesů
- rozvíjení a zdokonalování jemné motoriky
- zapojování více smyslů, rozvíjení estetického citění
- vyhledávání informací na internetu
- komunikace prostřednictvím výpočetní techniky
- získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu a dodržování zásad bezpečnosti při práci s PC
- výchova ke čtenářské gramotnosti
- důraz na praktické dovednosti

Začlenění průřezových témat: V tomto předmětu jsou začleněna témata z **OSV, EV**

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tematické okruhy:

→ Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
- Psychohygienu – hledání pomoci při potížích

→ Sociální rozvoj

- Komunikace – komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování)

Environmentální výchova (EV)

především jde o vyhledávání konkrétních tematických okruhů (**Ekosystémy; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí**) a jejich vzdělávacích obsahů na internetu

Hodnocení žáka: Žák bude hodnocen podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku s přihlédnutím na školní výstupy.

Časová dotace: Předmět Informatika je vyučován v 5. – 10. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně

Forma: Výuka probíhá v počítačové učebně. Žáky je možno rozdělit do skupin podle jejich znalostí a zkušeností z oblasti výpočetní techniky.

Výchovné a vzdělávací strategie

→ **Kompetence k učení**

Na úrovni předmětu informatika jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Zařazujeme didaktické hry zaměřené na rozvoj smyslového vnímání a jemné motoriky
- Dramatizací, vysvětlováním rozvíjíme chápání používaných termínů, znaků, symbolů v konkrétních situacích (např. vyhledávání znaků na klávesnici) – **žák rozumí symbolům na klávesnici a používá je v konkrétní situaci**
- Prověřujeme průběžně dosažené vědomosti a dovednosti žáků pomocí jednoduchých úkolů – **žák zvládá obsluhu PC**
- Motivujeme žáky průběžným hodnocením práce s PC s ohledem na jejich individuální schopnosti

→ **Kompetence k řešení problémů**

Na úrovni předmětu informatika jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Umožňujeme řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a získaných zkušeností
- Zařazujeme problémové úlohy z praktického života a vytváříme vhodné problémové situace ve vyučování (napsat dopis, komunikovat pomocí telefonu apod.)
- Umožňujeme žákům vykonávat praktické úkoly (zjišťování spojení, vyhledávání informací, apod.) – **žák vyhledává zadané informace na internetu**
- Vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme u žáků, aby se nenechali odradit neúspěchem při řešení problému – **žák aktivním a vhodným způsobem pokračuje v práci s PC i po neúspěšném řešení problému**

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu informatika jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Podporujeme písemný projev formou práníček, dopisů, krátkých textových zpráv, atd. – **žák komunikuje pomocí naučených komunikačních cest (psaní SMS, zavolání z telefonu)**
- Podporujeme komunikaci formou využití informací z internetových stránek sdělovacích prostředků (televize, rozhlas, noviny, časopisy, apod.)
- Umožňujeme žákům vhodnou formou vyjadřovat své názory a také je obhajovat (vytvoření vlastní prezentace)

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu informatika jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování (Řád počítačové učebny, Desatero správného zacházení s počítačem) – **žák dodržuje základní pravidla chování při práci s PC**

→ **Kompetence občanské**

Na úrovni předmětu informatika jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Formou didaktických her seznamujeme žáky se základními právy a povinnostmi občanů a respektování společenských norem (Bezpečný internet, nevhodné internetové stránky, etika šíření dat apod.)
- Podněcujeme žáky vyhledávat důležité informace (spoje, kulturní akce)
- Zdůrazňujeme význam zdravého životního stylu (dodržováním zásad bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky) – **žák dodržuje základní pravidla chování při práci s PC a chápe význam soukromého vlastnictví majetku**

→ **Kompetence pracovní**

Na úrovni předmětu informatika jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Během vyučování posilujeme kladný vztah k práci a směřujeme žáky k vážení si práce vlastní i jiných zúčastněných (respektování uložených dat – vlastní a cizí složky)
- Stálou motivací a důslednou kontrolou u žáků posilujeme kladný vztah k práci podporujeme rozvoj posouzení výsledků své práce – **žák rozumí operacím a postupům při práci s PC, uplatňuje základní pracovní dovednosti**
- Zdůrazňujeme žákům správné způsoby užití techniky, vybavení, rozšiřujeme slovní zásobu vzhledem k prováděné práci (používání odborné terminologie) – **žák plní jednoduché slovní pokyny pro zadané úkoly a dodržuje naučený postup**

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – 1. STUPEŇ – 2. OBDOBÍ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p>ovládat základní obsluhu počítače</p> <p>umět pracovat s výukovými a zábavnými programy podle pokynů</p>	<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat a ukázat základní části počítače - umět počítač a monitor zapnout a vypnout - umět uchopit myš a pohybovat kurzorem, zvládnout klik a dvojklik levým tlačítkem - orientovat se na ploše, spustit dvojklikem na ikonu spustit program - seznámit se s klávesnicí, umět vyhledat nejzákladnější klávesy (ENTER, ŠÍPKY,) - seznámit se se školními výukovými a zábavnými programy vhodnými pro žáky - umět spustit a ukončit program dle slovních pokynů učitele - umět pracovat v programu dle pokynů učitele, dle pokynů samotného programu, vnímat zadání úkolů 	<p>Základní části počítače , pojmenování a funkce Zapnutí a vypnutí počítače</p> <p>Ovládání myši, klávesnice</p> <p>Orientace na ploše, spouštění programů</p> <p>Orientace na klávesnici</p> <p>Výukové a zábavné programy</p>	<p>VKMVEAGS – pomáhá rozšiřovat oblast získání informací</p> <p>MV – podporuje komunikaci s lidmi různých kulturních skupin</p> <p>OASV – rozvíjí základní dovednosti komunikace</p> <p>MeV – využívá médií jako zdroje informací, zábavy, využití volného času</p>

<p>zvládat psaní známých písmen na klávesnici</p>	<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se s textovým editorem, Wordem - dle pokynů umět spustit a ukončit vybraný program - orientovat se na klávesnici – abeceda, číselná část klávesnice - umět používat klávesy ENTER, MEZERNÍK, BACKSPACE, CAPS LOCK - umět napsat jednotlivá písmena, jednoduchá slova v programu Word - umět použít mezerník mezi jednotlivými slovy - umět použít ENTER pro posunutí na další řádek 	<p>Software počítače – textový editor MS Word Spuštění a vypnutí programu</p> <p>Orientace na klávesnici Písmena, číslice Klávesnice a její základní funkce</p> <p>Mezerník</p> <p>ENTER Psaní písmen, číslic, slov atd.</p>	<p>Jazyková komunikace – rozšiřuje možnosti vyjádření, sdílení informací</p>
<p>dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat bezpečnou vzdálenost od monitoru - dodržovat správný způsob sezení u PC - znát zásady bezpečnosti při práci na PC - trávit u PC adekvátní čas vzhledem k věku 	<p>Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s užíváním výpočetní techniky</p>	<p>Matematika – rozvoj početních operací</p>

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – 2. STUPEŇ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p>zvládat základy psaní, práci v textovém programu</p> <p>ovládat práci s přídatným zařízením – tiskárnou</p> <p>seznámit se s grafickým editorem</p>	<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umět spustit a ukončit textový editor - zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět (textu), používat číselnou klávesnici, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace - umět používat klávesy ENTER, MEZERNÍK, BACKSPACE, CAPS LOCK pro užití velkého písma - seznámit se s základy formátování – změna velikosti písma, barvy písma - seznámit se s přídatným zařízením – tiskárnou - umět použít ve Wordu funkci tiskárny, vytisknout vytvořenou práci - seznámit se s základními funkcemi grafického editoru (MALOVÁNÍ) 	<p>MS Word</p> <p>psaní slov, vět</p> <p>základní funkce textového editoru</p> <p>přídatná zařízení počítače, použití a obsluha tiskárny</p> <p>základní funkce grafického editoru</p>	<p>OASV – rozvíjí základní dovednosti komunikace</p> <p>VKMVEAGS – pomáhá rozšiřovat oblast získání informací</p> <p>MV – podporuje komunikaci s lidmi různých kulturních skupin</p> <p>EV – zajišťuje široké spektrum informací</p>

ovládat práci v textovém a grafickém editoru	<ul style="list-style-type: none"> - umět spustit a ukončit grafický editor - používat funkce TUŽKA, PÍSMO, VÝPLŇ, VÝBĚR BARVY 	základní funkce programu	MeV – využívá médií jako zdroje informací, zábavy, využití volného času
umět pracovat s výukovými a zábavnými programy	<ul style="list-style-type: none"> - zvládat práci s vybranými výukovými a herními programy – spustit, pracovat samostatně v programu, vypnout program 	práce s výukovými a herními programy	Jazyková komunikace – rozšiřuje možnosti vyjádření, sdílení informací, komunikace mezi lidmi
dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou	<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat bezpečnou vzdálenost od monitoru, správný způsob sezení u PC - znát zásady bezpečnosti při práci na PC - trávit u PC adekvátní čas vzhledem k věku - vždy respektovat a dodržovat pokyny učitele 	zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s užíváním výpočetní techniky	Matematika – rozvoj početních operací
osvojit si práci s internetem	<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se s internetem- umět spustit a ukončit aplikaci Internet Explorer 	seznámení se s internetem	Výtvarné vyjádření
vyhledat potřebné informace na internetu	<ul style="list-style-type: none"> - umět zadat webovou adresu - seznámit se s vyhledáváním informací pomocí webových vyhledávačů google.com, seznam.cz - seznámit se v bezpečném 	seznámení se s možnostmi vyhledávání informací pomocí internetu	

<p>osvojit si základní způsoby elektronické komunikace – e-mail</p>	<p>pohybu na internetu, opatrnosti vůči nevhodným webovým stránkám</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámit s e-mailovou schránkou, založení schránky - zvládat pracovat s e-mailovou schránkou – napsat a odeslat e-mail, přečíst přijatý e-mail 	<p>základní způsoby elektronické komunikace – e-mail</p>	
<p>osvojit si základní způsoby elektronické komunikace – mobilní telefon</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umět používat mobilní telefon, zadávání a volání telefonních čísel, přijímání hovoru - zvládnout vytvářet a přijmout sms zprávu 	<p>používání elektronické komunikace – mobilního telefonu</p>	

5.4 Člověk a jeho svět – věcné učení (1. – 6. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět Věcné učení byl vytvořen ze vzdělávacího oblasti Člověk a jeho svět. Žáci získávají poznatky o nejbližším okolí, o životě ve společnosti, o živé a neživé přírodě. Na základě pozorování a praktických zkušeností žáci správně pojmenovávají předměty, jevy a situace, které pak uplatňují v běžném životě. Součástí výuky věcného učení jsou vycházky, exkurze a výlety do nejbližšího okolí školy.

Vzdělávací obsah předmětu věcné učení je členěn do těchto tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Cílové zaměření předmětu:

- vytváření a fixace hygienických a sebeobslužných návyků
- osvojování pravidel slušného chování a jednání, vytváření pozitivních mezilidských vztahů, učení se tolerance k odlišnostem lidí
- poznávání a orientace v nejbližším okolí s přihlédnutím na pravidla silničního provozu
- rozvoj poznávacích procesů a řeči při pojmenování věcí, jevů a dějů
- získávání poznatků a zkušeností z každodenního života
- utváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě formou vycházek
- upevňování zásad zdravého životního stylu
- správné jednání v situacích ohrožujících zdraví a bezpečnost člověka
- důraz na praktické dovednosti
- výchova ke čtenářské gramotnosti

Začlenění průřezových témat: V předmětu věcné učení jsou začleněna průřezová témata z OSV, EV, MV.

OSV – tematický okruh:

→ Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování; řešení problémů
- Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládnání stresových situací; hledání pomoci při potížích
- Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo; já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně
- Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času

→ Sociální rozvoj

- Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině
- Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina
- Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci

- *Komunikace* – komunikace v různých situacích (informování, omluva, prosba, pozdrav); cvičení pozorování

→ **Morální rozvoj**

- *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů – problémy v mezilidských vztazích
- *Hodnoty, postoje, praktická etika* – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

Environmentální výchova (EV) – tematické okruhy:

- *Ekosystémy* – lidské sídlo – město – vesnice; pole; les
- *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* – ochrana přírody a kulturních památek; změny v krajině dříve a dnes; odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)
- *Základní podmínky života* – voda; ovzduší
- *Vztah člověka k prostředí* – naše obec; prostředí a zdraví

Multikulturní výchova (MV) – tematické okruhy:

- *Lidské vztahy* – uplatňování principu slušného chování; udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost
- *Kulturní rozdíly* – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
- *Etnický původ* – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen podle toho, jakých dovedností, vědomostí získal v daném ročníku s přihlédnutím na školní výstupy

Časová dotace: Předmět věcné učení vyučujeme v 1. – 6. ročníku s touto hodinovou dotací:

- v 1. – 4. ročníku tři hodiny týdně
- v 5. – 6. ročníku dvě hodiny týdně

Forma: Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Metody používáme takové, aby podporovaly zejména rozvoj komunikačních dovedností spolu s rozšiřováním slovní zásoby, rozvíjení smyslového vnímání, pozorování. Rozvíjíme jemnou motoriku a morálně volní vlastnosti žáků. Formy práce volíme s ohledem na věk žáků a celkovou mentální úroveň. Proto využíváme především didaktických a smyslových her, dramatizace, vyprávění. Metody slovního sdělování o věcech a jevech realizujeme formou řízeného rozhovoru, ale také využíváme spontánní výpovědi žáků. Z praktických činností pak volíme vycházky spojené s pozorováním změn v přírodě a exkurze. Žáci pracují ve skupinkách, individuálně i frontálně.

Výchovné a vzdělávací strategie

→ **Kompetence k učení**

Na úrovni předmětu věcné učení jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Využíváme pracovní sešity, pracovní listy, názorné pomůcky – **žák používá pracovních sešitů, listů a dalších pomůcek**
- Využíváme naučných výukových programů při práci s PC – **žák pracuje s výukovými programy na PC**
- Zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání (cvičení orientace v blízkém okolí)
- Rozvíjíme chápání používaných znaků, symbolů v konkrétních situacích dramatizací – **žák rozumí symbolům a umí je použít v konkrétní situaci**
- Umožňujeme využití teoretických poznatků v praxi (práce na pozemku, upevňování hygienických návyků, péče o pokojové květiny, znalost 1. Pomoci, dodržování základních bezpečnostních pravidel v silničním provozu)

→ **Kompetence k řešení problémů**

Na úrovni předmětu věcné učení jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Na modelových situacích rozvíjíme řešení problémů s pomocí naučených stereotypů a získaných zkušeností – **žák formuluje žádost o pomoc i neverbálně a ví, na koho se obrátit v případě nesnáze**
- Denním ústním kontaktem a pozorováním se snažíme, aby si žáci uvědomovaly důsledky svého chování – **žák si uvědomuje důsledky svého negativního chování**
- Vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme u žáků, aby se nenechali odradit neúspěchem při řešení problému – **žák pokračuje aktivním a vhodným způsobem v práci i po neúspěšném řešení problémů**
- Zařazováním činností zaměřených na rozvoj jemné motoriky, chápání souvislostí, pozorování vlastností věcí a jevů v přírodě i ve společnosti rozvíjíme praktické dovednosti žáků (sebeobsluha, třídění obrázků, správně pojmenovávat věci denní potřeby)

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu věcné učení jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Manipulační činnosti s obrázkovým materiálem a slovním popisem s vysvětlením přispíváme k porozumění slovních pokynů, symbolů, obrazového materiálu – **žák komunikuje pomocí komunikačních karet, pozná základní piktogramy používané v běžném životě**
- Komunikativní dovednosti podporujeme denním kontaktem (odpovědi na otázky, sdělování vlastních zkušeností, formy společenského styku, pojmenovávání věcí a jevů)

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu věcné učení jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Formou didaktických her a společných akcí rozvíjíme spolupráci mezi žáky – **žák spolupracuje se svými vrstevníky a orientuje se ve vztahu k nim**
- Dohledem a slovními pobídkami vyžadujeme dodržování stanovených pravidel – **žák se na veřejnosti chová vhodným způsobem**
- Dělbou práce ve skupinách směřujeme žáky k vzájemnému respektování se – **žák respektuje a toleruje své spolužáky**

- Zařazujeme vycházky a exkurze, čímž procvičujeme orientaci v blízkém okolí – **žák zná svou adresu, cestu do školy a orientuje se v nejbližším okolí**

→ **Kompetence občanské**

Na úrovni předmětu věcné učení jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Formou didaktických her a dramatizací rozvíjíme dodržování základních společenských norem a pravidel soužití ve společnosti – **žák se chová vhodným způsobem na veřejnosti a chápe význam soukromého vlastnictví**
- Provádíme dopravní výchovu zaměřenou na bezpečný pohyb v silničním provozu – **žák se řídí pravidly pro bezpečný pohyb v silničním provozu pod dohledem osoby starší 18 let**
- Modelovými situacemi procvičujeme poskytnutí 1. Pomoci při úrazu – **žák poskytne 1. Pomoc při úrazu dle svých možností**
- Zařazováním témat o přírodě směřujeme žáky k její ochraně a odpovědnosti – **žák chrání přírodu a zná pravidla ochrany přírody a životního prostředí**
- Vycházkami, obrazovými materiály umožňujeme poznávání nejbližšího okolí školy
- Osobním příkladem podporujeme význam zdravého životního stylu
- Modelovými situacemi napomáháme správnému chování v krizových situacích a situacích ohrožující život a zdraví člověka – **žák vhodně reaguje na krizové situace a v případě nesnáží, vím kam se obrátit o pomoc**

→ **Kompetence pracovní**

Na úrovni předmětu věcné učení jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- V průběhu vyučování seznamujeme žáky s různými pracovními činnostmi (povolání) a tím posilujeme kladný vztah k práci a úctu k výsledkům práce druhých – **žák si váží práce ostatních**
- Důsledností vyžadujeme dodržování pořádku a čistoty ve třídě i prostorách školy – **žák uplatňuje základní hygienické návyky a obslouží se v rámci svých možností**
- Nacvičujeme a trénujeme modelové situace vedoucí k zajištění bezpečnosti žáků – **žák dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví v různém prostředí (na vycházkách, při hrách..)**

VĚCNÉ UČENÍ – 1. STUPEŇ – 1. OBDOBÍ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p><u>Místo, kde žijeme</u> znát název své obce, své okolí, adresu svého bydliště zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a v jejím okolí poznávat a pojmenovat předměty v nejbližším okolí</p> <p>ovládat základní pravidla bezpečnosti</p> <p><u>Lidé kolem nás</u> znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich staří, příbuzenské vztahy</p> <p>znát jména spolužáků a svých učitelů mít osvojené základy společenského chování poznávat a pojmenovat různé</p>	<p>Žák by měl:</p> <p><u>Místo, kde žijeme</u> znát adresu bydliště a jeho okolí, znát název své obce umět se orientovat se ve škole, v jejím prostředí, v okolí školy</p> <p>poznat předměty z domova, třídy, školy, názvy školních pomůcek, vybavení třídy znát cestu do a ze školy, bezpečnost chodce, přechod, semafor</p> <p><u>Lidé kolem nás</u> znát své jméno a příjmení, datum narození znát členy rodiny, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý), jejich role, vzájemné vztahy znát jména a příjmení spolužáků, učitelů umět pozdravit, poprosit, poděkovat umět pojmenovat vlastní činnost i</p>	<p><u>Místo, kde žijeme</u> obec, domov a okolí</p> <p>škola, orientace ve škole</p> <p>předměty z prostředí domova, školy, třídy</p> <p>bezpečnost, cesta do školy</p> <p><u>Lidé kolem nás</u> rodina, vzájemné vztahy a chování</p> <p>spolužáci, učitelé</p> <p>chování mezi lidmi, společenské chování pracovní činnosti</p>	<p>OASV – sebepoznání, zdravé sebepojetí, psychohygienu, komunikace, mezilidské vztahy</p> <p>VDO – vztah k okolnímu prostředí</p> <p>VKMVEAGS – poznatky o rodině, okolí, společnosti</p> <p>EV – vztah k okolí, přírodě</p> <p>Čj - komunikace mezi lidmi</p>

<p>lidské činnosti</p> <p>vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi</p> <p><u>Lidé a čas</u> zvládnout jednoduchou orientaci v čase</p> <p>znát rozvržení svých denních povinností znát dny v týdnu rozlišovat roční období</p> <p><u>Rozmanitost přírody</u> popsat proměny v přírodě</p> <p>poznat nejběžnější druhy domácích zvířat</p> <p>pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny</p> <p>popsat počasí podle obrázku</p>	<p>činnost druhých umět poznat pracovní aktivity (podle obrázku, popisu atd.)</p> <p>poznat situaci, nebezpečí, riziko ohrožení cizími lidmi</p> <p><u>Lidé a čas</u> dokázat se orientovat v čase – ráno, poledne, večer, den a noc dokázat rozlišovat pojmy roční období, den, týden, měsíc, rok umět se orientovat ve svém denním programu dokázat vyjmenovat dny v týdnu umět charakterizovat jednotlivá roční období, orientovat se v kalendáři</p> <p><u>Rozmanitost přírody</u> dokázat popsat změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích dokázat pojmenovat domácí druhy zvířat – pes, kočka, kráva, slepice znát základy péče o zvířata, o ptáky dokázat pojmenovat jednotlivé druhy ovoce a zeleniny poznat základní sezónních práce na zahradě na obrázku poznat déšť, sníh,</p>	<p>osobní bezpečí</p> <p><u>Lidé a čas</u> čas, určování času</p> <p>kalendář</p> <p>denní plán</p> <p>týden rok, roční období</p> <p><u>Rozmanitost přírody</u> roční období</p> <p>druhy domácí zvířat</p> <p>ovoce, zelenina</p> <p>práce na zahradě</p> <p>počasí</p>	<p>Čt – orientace v kalendáři, čtení slov</p> <p>Řv – používání slovní zásoby</p>
--	--	---	---

<p>znát základní zásady pobytu v přírodě</p> <p><u>Člověk a zdraví</u> dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu pojmenovat hlavní části lidského těla dokázat upozornit na své zdravotní potíže vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech, při koupání</p>	<p>bouřku, vítr apod. popsat změny počasí dle ročních období dodržovat správné chování v přírodě, ochrana přírody, péče o životní prostředí</p> <p><u>Člověk a zdraví</u> seznámit se se správnou péčí o své zdraví, se základy osobní hygieny umět ukázat jednotlivé části těla a pojmenovat je umět formulovat své zdravotní potíže, chování v době nemoci dodržovat zásady bezpečného chování v tělocvičně, na hřišti, ...</p>	<p>chování v přírodě</p> <p><u>Člověk a zdraví</u> osobní hygiena, péče o tělo</p> <p>tělo a jeho části</p> <p>zdravotní problémy</p> <p>bezpečnost při hrách</p>	
---	---	---	--

VĚCNÉ UČENÍ – 1. STUPEŇ – 2. OBDOBÍ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p><u>Místo, kde žijeme</u> umět popsat cestu do školy</p> <p>znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště</p> <p>sdělit zážitky z výletů a z vlastních cest</p> <p>dodržovat zásady bezpečnosti při hrách</p> <p><u>Lidé kolem nás</u> dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády</p> <p>projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků</p> <p>pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti</p>	<p>Žák by měl:</p> <p><u>Místo, kde žijeme</u> podle otázek dokázat vysvětlit cestu do školy a ze školy, znát adresu bydliště</p> <p>umět se orientovat v okolí školy, znát důležitá a zajímavá místa a instituce v obci a jejím okolí orientovat se v okolní krajině dokázat zprostředkovat své myšlenky, zážitky, vyprávět o zkušenostech</p> <p>dbát bezpečnosti při pohybu, hrách, aktivitách</p> <p><u>Lidé kolem nás</u> znát vztahy mezi příbuznými, role členů rodiny, chování k lidem blízkým</p> <p>ovládat základy společenského chování, chování k lidem odlišným</p> <p>poznat činnosti lidí, zaměstnání, různá povolání</p>	<p><u>Místo, kde žijeme</u> cesta do školy</p> <p>okolí školy místní oblast, region</p> <p>zážitky</p> <p>bezpečnost při hrách</p> <p><u>Lidé kolem nás</u> rodina, škola, vztahy mezi lidmi</p> <p>tolerance k jiným lidem</p> <p>pracovní uplatnění</p>	<p>OASV – sebepoznání, zdravé sebepojetí, psychohygienu, komunikace, mezilidské vztahy</p> <p>VDO – vztah k okolnímu prostředí</p> <p>VKMVEAGS – poznatky o rodině, okolí, společnosti</p> <p>EV – vztah k okolí, přírodě</p> <p>ŘV – komunikace mezi lidmi</p> <p>Čt – orientace v kalendáři, čtení slov</p>

<p>rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování</p> <p>vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení</p> <p><u>Lidé a čas</u> poznat čas</p> <p>rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti znát roční období a měsíce</p> <p>porovnat rozdíly mezi současným a minulým způsobem života</p> <p>seznámit s významnými událostmi a pověstmi z regionu</p>	<p>poznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy (nabízení cigaret, alkoholu, drog) a umět reagovat umět se zachovat v krizových situacích – setkání s neznámou osobou</p> <p>rozpoznat situace hromadného ohrožení zvládat chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě znát důležitá telefonní čísla</p> <p><u>Lidé a čas</u> určit, kolik je hodin, orientovat se v čase rozpoznat pojmy – včera, dnes, zítra orientovat se v roce, charakterizovat roční období, znát pojmy den, týden, měsíc, rok umět vyjmenovat a přiřazovat měsíce k ročním obdobím současnost a minulost v našem životě – vývoj společnosti poznat způsob života v pravěku a dalších obdobích seznámit s významnými historickými objekty, regionální pověsti, tradiční lidové svátky</p>	<p>patologické jevy, ohrožení</p> <p>nebezpečné a náročné situace</p> <p><u>Lidé a čas</u> čas</p> <p>rok, roční období, měsíce</p> <p>způsob života</p> <p>historie</p>	<p>Řv – používání slovní zásoby</p>
--	--	--	-------------------------------------

<p><u>Rozmanitost přírody</u> poznat rozdíly mezi stromy a keři</p> <p>poznat nejběžnější volně žijící zvířata</p> <p>rozlišit listnaté a jehličnaté stromy</p> <p>vědět o škodlivých vlivech na životní prostředí znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí</p> <p><u>Člověk a zdraví</u> uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy</p> <p>dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže vědět, na koho se obrátit o pomoc</p>	<p><u>Rozmanitost přírody</u> pojmenovat části stromu, keře poznat ovocné stromy (třešeň, hrušeň, jabloň, atd.) a keře (rybíz, angrešt, ..)</p> <p>pojmenovat zvířata žijící v lese, na poli, u vody (zajíc, ježek, kos, motýl, užovka, kapr atd.) znát základy péče o zvířata a o ptáky</p> <p>vysvětlit rozdíly mezi jehličnatým a listnatým stromem pojmenovat některé základní stromy</p> <p>znát škodlivé vlivy – továrny, automobily,</p> <p>Dodržovat správné chování v přírodě, ochrana přírody, péče o životní prostředí</p> <p><u>Člověk a zdraví</u> ovládat správnou péči o své zdraví, osobní hygienu seznámit se, co znamená zdravá výživa, denní režim, zdravá strava a pitný režim umět formulovat své zdravotní potíže, chování v době nemoci dokázat oslovit konkrétní osobu, zformulovat svůj problém</p>	<p><u>Rozmanitost přírody</u> strom, keř ovocné stromy, keře</p> <p>volně žijící zvířata</p> <p>listnaté a jehličnaté stromy</p> <p>škodliviny</p> <p>ochrana životního prostředí</p> <p><u>Člověk a zdraví</u> osobní hygiena, péče o tělo</p> <p>zdravá výživa, životospráva</p> <p>zdravotní problémy</p>	
--	---	--	--

<p>zvládnout ošetření drobného poranění uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce</p> <p>reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>dokázat ošetřit drobné poranění, zajistit včasnou pomoc znát pravidla silničního provozu, znát přechod pro chodce, semafor, pravidla správného přecházení poznat situaci, nebezpečí, riziko ohrožení a umět reagovat chovat se obezřetně vůči neznámým lidem, věcem (např. nabízení drog, ...)</p>	<p>ošetření</p> <p>doprava</p> <p>riziko nebezpečí</p> <p>preventivní chování</p>	
--	--	---	--

5.5 Člověk a společnost (7. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět Člověk a společnost byl vytvořen ze vzdělávacího oblasti Člověk a společnost.

Žáci jsou postupně seznamováni se životem našeho národa, s jeho historií i současností. Získávají povědomí o významných událostech i osobnostech našeho současného i minulého života.

Žáci získávají při praktických činnostech návody, jak se orientovat ve svých osobních záležitostech, kam se obrátit v případě potřeby o radu, jak jednat na úradech.

Vzdělávací obsah předmětu Člověk a společnost je rozčleněn do čtyř tematických celků:

- Historie našeho národa
- Člověk ve společnosti
- Poznatky o společnosti
- Péče o občana

Cílové zaměření předmětu:

- komunikace s úřady přiměřeně svým schopnostem
- získávání základních poznatků o minulosti a současnosti naší země
- poznávání způsobu života lidí
- seznámení se s historickými a kulturními památkami v nejbližším okolí
- zvládání přiměřeně náročných situací každodenního života
- osvojení základů společenského chování a dodržování zásad pravidel slušného chování
- vyjadřování vlastních myšlenek, postojů a potřeb
- úcta k českému národu i k jiným národům a etnikům
- tolerance jiných etnických skupin a zdravotně postižených
- znalost základních práv a povinností občanů, rozpoznání protiprávního jednání a uvědomění si důsledků takového jednání
- výchova ke čtenářské gramotnosti
- důraz na praktické dovednosti

Začlenění průřezových témat: V tomto předmětu jsou začleněna průřezová témata z osobnostní a sociální výchovy (OSV), MV.

OSV – tematický okruh:

→ Osobnostní rozvoj

- ***Sebepoznání a sebepojetí*** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo; moje vztahy k druhým lidem
- ***Rozvoj schopnosti poznávání*** – cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování
- ***Psychohygienu*** – hledání pomoci při potížích; dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací

→ **Sociální rozvoj**

- Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc
- Komunikace – cvičení pozorování; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; komunikace v různých situacích
- Spolupráce a soutěživost – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci
- Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině

→ **Morální rozvoj**

- Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování; dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

Dále jsou do předmětu Člověk a společnost začleněna průřezová témata z Multikulturní výchovy (MV).

MV – tematické okruhy:

- **Lidské vztahy** - význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; uplatňování principu slušného chování; právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztah s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života
- **Kulturní rozdíly** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik

Hodnocení žáka: Žák bude hodnocen podle toho, jakých znalostí získal v daném ročníku s přihlédnutím na školní výstupy.

Časová dotace: Předmět Člověk a společnost vyučujeme v 7. – 10. ročníku dvě hodiny týdně

Forma: Učivo se probírá cyklicky, postupně se rozšiřuje o nové poznatky. Osvojování učiva probíhá především na základě pozorování konkrétních jevů a opírá se o praktické zkušenosti. V hojně míře jsou využívány audiovizuální pomůcky – televize, film, video, počítačové programy, knihy, mapy, encyklopedie.

Využívá se návštěv, exkurzí do podniků, na úřady a klade se důraz na osobní kontakt s lidmi rozličných profesí, v důsledku toho dochází také k nácviku a zlepšování komunikace na různých úrovních.

Formy práce vždy korespondují s mentální úrovní žáků, opírají se především o konkrétní poznávání a získávání trvalejších znalostí formou soustavného opakování. Ve vyšších ročnících je kladen větší důraz na samostatnější reprodukci učiva žáky.

Výchovné a vzdělávací strategie

→ **Kompetence k učení**

Na úrovni předmětu člověk a společnost jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- využíváme znalosti z jazykové komunikace, kdy žák ovládá základy psaní, čtení a využívá je ke svému vzdělávání
- na všech úrovních využíváme tištěný materiál – učebnice, pracovní listy, pracovní sešity, naučnou literaturu i krásnou literaturu – **žák pracuje s různým tištěným materiálem**
- formou didaktických her, kolektivních her vytváříme kladný vztah k učení v předmětu člověk a společnost
- využíváme naučných programů na PC – **žák ke svému rozvoji používá k vyhledávání různých informací internet a výukové programy**
- pomocí praktických činností upevňujeme poznatky a získané zkušenosti v předmětu člověk a společnost
- slovním povzbuzováním a motivací podporujeme snahu o získávání poznatků

→ **Kompetence k řešení problémů**

Na úrovni předmětu člověk a společnost jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Na modelových situacích podporujeme snahu o řešení problémů za pomoci naučených stereotypů a získaných zkušeností
- poučujeme a seznamujeme žáky s možnostmi obrátit se při řešení problémů na určité osoby či instituce – **žák se v případě problému obrací na vhodnou osobu či instituci**

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu člověk a společnost jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- rozvíjíme komunikaci žáků se svými spolužáky i jinými lidmi zadáváním různých úkolů založených na nutnosti komunikace (např. Vyřizování vzkazů) – **žák komunikuje vhodným způsobem se spolužáky a okolím**
- účastí na kulturních akcích pěstujeme kladný vztah ke kultuře a vytváříme emotivní zážitky, které je žák schopen a ochoten vyjádřit
- používáním obrazových materiálů, knih, časopisů, filmů, videa přispíváme k pochopení a chápání učiva
- pro komunikaci používáme běžné informační a komunikační prostředky
- využíváním získaných komunikačních dovedností vytváříme u žáků vztahy potřebné ke společenské integraci – **žák využívá vztahů potřebných k životu ve společnosti**

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu člověk a společnost jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- formou didaktických a společenských her rozvíjíme spolupráci mezi žáky a pěstujeme kladné vztahy k vrstevníkům i jiným lidem – **žák spolupracuje se svým okolím při zachování zásad slušného chování**
- pomocí praktických činností (vycházky, pobyt ve městě, orientace ve škole, v okolí školy) rozvíjíme orientaci – **žák se orientuje ve svém okolí**

- dohledem a slovními pobídkami vyžadujeme dodržování pravidel společenského chování – **žák dodržuje pravidla společenského chování**
- dělbou práce ve skupinách směřujeme žáky k vzájemnému respektování se – **žák respektuje učitele i své spolužáky**

→ **Kompetence občanské**

Na úrovni předmětu člověk a společnost jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- pomocí besed, návštěv různých pracovišť (odbor sociálních věcí, Policie ČR) vytváříme povědomí o základních právech a povinnostech občanů – **žák zná základní práva a povinnosti občanů**
- vysvětlováním, sledováním určitých programů v TV nebo videa vytváříme podmínky pro dodržování základních společenských norem a pravidel soužití – **žák dodržuje v životě zásady slušného chování**
- osobním příkladem podporujeme význam zdravého životního stylu
- modelovými situacemi napomáháme správnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka – **žák se úměrně svým možnostem dokáže chovat v krizových situacích**

→ **Kompetence pracovní**

Na úrovni předmětu člověk a společnost jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- v průběhu vyučování seznamujeme žáky s různými pracovními činnostmi (povolání..) i postupy a tím posilujeme kladný vztah k práci
- povzbuzováním a vhodnou motivací posilujeme vytrvalost a soustředěnost na pracovní výkon - **žák se koncentruje na svůj výkon**

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – 2. STUPEŇ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p><u>Historie našeho národa</u> poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí</p> <p>mít základní poznatky z období počátku českého státu</p> <p>vědět o význačných osobnostech našich dějin</p>	<p>Žák by měl:</p> <p><u>Historie našeho národa</u> seznámit se s těmito tématy: pravěk: - naše vlast v pravěk - lovci mamutů - místní památky - sběračsko-lovecký způsob života - počátky zemědělství</p> <p>Staré pověsti české</p> <p>vznik ČSR r. 1918</p> <p>Např.: praotec Čech Cyril a Metoděj Svatý Václav Karel IV. Jan Hus Jan Žižka T. G. Masaryk Václav Havel státní svátky</p>	<p><u>Historie našeho národa</u> pravěk, život v pravěku; první státní útvary na našem území</p> <p>vznik československého státu, první prezident T. G. Masaryk</p> <p>významné osobnosti našich dějin</p>	<p>Čt – čtení krátkých textů</p> <p>Řv – používání slovní zásoby, vyprávění</p> <p>VDO: - občan, občanská společnost a stát</p> <p>MV: - kulturní rozdíly</p> <p>VMEGS: - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané</p>

<p>mít představu o významných historických událostech v naší zemi</p> <p><u>Člověk ve společnosti</u> mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků</p> <p>respektovat pravidla společenského soužití</p> <p>uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy</p>	<p>1. světová válka 2. světová válka vznik ČSR vznik samostatné ČR vstup ČR do EU</p> <p><u>Člověk ve společnosti</u> rodina a škola úcta k rodičům, k prarodičům, ke všem lidem vztahy lidí v rodině, role otce, matky vztah dětí k rodičům a sourozencům vznik rodiny, svatební obřad, manželství, rozpad rodiny a jeho příčiny širší rodina (prarodiče, příbuzní)</p> <p>učitelé a žáci vztahy ve škole zařízení školy ochrana školního majetku základní pravidla společenského chování – pozdrav, prosba, poděkování, ohleduplnost, pomoc spolužákovi</p> <p>obec, region, kraj, zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu, kraje; přírodní zajímavá</p>	<p>světové války, jejich důsledky; vznik samostatné ČR</p> <p>vznik České republiky; vstup ČR do EU</p> <p><u>Člověk ve společnosti</u> rodina, škola, funkce a struktura rodiny, odpovědnost rodičů za výchovu dětí; práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole</p> <p>mezilidské vztahy ve společnosti, základní pravidla společenského chování</p> <p>obec, region, kraj, zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu, kraje; přírodní zajímavá</p>	<p>VDO: - formy participace občanů v politickém životě</p> <p>VDO: - občan, občanská společnost a stát - občanská společnost a škola</p> <p>MV: - lidské vztahy - etnický původ</p> <p>Čt – čtení krátkých textů</p> <p>Řv – používání slovní zásoby, vyprávění</p>
--	---	---	---

<p>nepřiměřeného chování</p> <p>znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p> <p>vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu</p> <p>tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p> <p><u>Poznatky o společnosti</u> znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele</p>	<p>místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje, regionální pověsti</p> <p>pomáháme starým a postiženým spoluobčanům</p> <p>rasismus vandalismus</p> <p>národnostní menšiny.</p> <p><u>Poznatky o společnosti</u> ČR hlavní město Praha prezident ČR Česká hymna, vlajka, státní znak</p> <p>obec, region, kraj úřady státní správy MÚ a jeho odbory Policie a soudy vláda, parlament, politické strany, volby</p>	<p>místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje, regionální pověsti</p> <p>základní pravidla společenského chování mezilidská komunikace mezilidská komunikace; úcta k člověku; rovnoprávné postavení žen a mužů rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin</p> <p><u>Poznatky o společnosti</u> prezident republiky; státní orgány a instituce; státní občanství; státní symboly</p>	<p>VMEGS: - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané</p> <p>VDO: - formy participace občanů v politickém životě</p> <p>VMEGS: - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané</p> <p>MV: - Lidské vztahy</p>
---	--	--	---

být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	lidská práva, základní lidská práva práva dítěte a jejich ochrana rodinné právo týrané dítě, zneužívané dítě šikana; diskriminace	lidská práva, základní lidská práva, práva dítěte a jejich ochrana, rodinné právo; týrané dítě, zneužívané dítě; šikana; diskriminace	
uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	člověk a právo práva a povinnosti občana Policie, soudy; právní dokumenty občana druhy a postihy protiprávního jednání trestná činnost mládeže	člověk a právo, práva a povinnosti občana; policie, soudy; právní dokumenty občana; druhy a postihy protiprávního jednání; trestná činnost mládeže	
být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	Evropská integrace Postavení ČR v rámci EU	Evropská integrace; postavení ČR v rámci EU	VMEGS: - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané
<u>Péče o občana</u> dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	<u>Péče o občana</u> vzdělávání v ČR, právo na vzdělání, význam vzdělání, příprava pro profesní uplatnění	<u>Péče o občana</u> vzdělávání v ČR, právo na vzdělání, význam vzdělání, příprava pro profesní uplatnění	VDO: - formy participace občanů v politickém životě
rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	peníze a jejich funkce hospodaření s penězi	peníze a jejich funkce; hospodaření s penězi	MV: - etnický původ
	člověk a volný čas, kultura, sport, volnočasové aktivity, nevhodné využívání volného času ohrožení sociálně patologickými	člověk a volný čas, kultura, sport, volnočasové aktivity, nevhodné využívání volného času; ohrožení sociálně patologickými jevy;	

<p>vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany</p> <p>využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací</p> <p>mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí</p>	<p>jevy nebezpečí drog</p> <p>zdravotní a sociální péče, systém zdravotní péče zdravotní a sociální pojištění sociální zabezpečení</p> <p>orgány a instituce zdravotní a sociální péče pomáhající organizace – SPMP Volno, Diakonie</p> <p>umístění krytů zavazadlo varovné signály</p>	<p>nebezpečí drog</p> <p>zdravotní a sociální péče, systém zdravotní péče; zdravotní a sociální pojištění; sociální zabezpečení;</p> <p>orgány a instituce zdravotní a sociální péče; pomáhající organizace</p>	
--	---	---	--

5.6 Člověk a příroda (7. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět Člověk a příroda byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

V tomto předmětu jsou zahrnuty základní poznatky z přírodopisu, zeměpisu, chemie a fyziky. Charakter výuky umožní žákům hlouběji porozumět jevům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi.

Rozvíjí poznání přírodních podmínek v regionu žáka, na území ČR i v Evropě a na Zemi. Součástí výuky jsou tematicky zaměřené vycházky, výlety i exkurze. V tomto předmětu je snaha o propojení získaných dovedností a vědomostí s běžným životem žáka.

Cílové zaměření předmětu:

- získání základních poznatků z oblasti přírodopisu, zeměpisu, chemie a fyziky a získané poznatky využít v praxi
- seznámení s přírodními jevy
- vnímání vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou
- podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí
- získávání praktických zkušeností s různými látkami a materiály
- získání základních vědomostí o existenci různých zemí, o planetě Zemi, o vesmíru
- utváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě formou vycházek
- upevňování zásad zdravého životního stylu
- správné jednání v krizových situacích
- výchova ke čtenářské gramotnosti
- důraz na praktické dovednosti

Začlenění průřezových témat: V předmětu Člověk a příroda jsou začleněna průřezová témata z *EV, OSV*

Environmentální výchova (EV) – tematické okruhy:

- ***Ekosystémy*** – les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (způsoby hospodaření na nich), moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru), vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)
- ***Lidské aktivity a problémy životního prostředí*** – změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit); ochrana přírody a kulturních památek; ochrana přírody při masových sportovních akcích; odpady a hospodaření s odpady; zemědělství a životní prostředí; průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí, zpracované materiály); zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (vliv dopravy na prostředí, ekologická zátěž)
- ***Vztah člověka k přírodě*** – naše obec (zajišťování ochrany životního prostředí v obci); náš životní styl (spotřeba věcí, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví); ochrana života ve všech jeho formách
- ***Základní podmínky života*** – ekosystémy (významní zástupci podle prostředí); půda (zdroj výživy, rekultivace, ochrana biologických druhů); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů, využívání energie); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, vlivy na prostředí, možnosti a způsoby ochrany zdraví); voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda); ovzduší (význam pro život

na Zemi, čistota ovzduší); ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tematické okruhy:

→ **Osobnostní rozvoj**

- Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo
- Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování
- Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času; cvičení sebeovládání
- Psychohygienu – hledání pomoci při potížích; dovednosti zvládání stresových situací

→ **Sociální rozvoj**

- Spolupráce a soutěživost – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci
- Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy
- Komunikace – cvičení pozorování; komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování)

→ **Morální rozvoj**

- Hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen podle toho, jakých dovedností, vědomostí získal v daném ročníku s přihlédnutím na školní výstupy.

Časová dotace: Předmět Člověk a příroda vyučujeme v 7. – 10. ročníku s hodinovou dotací tři hodiny týdně. Přičemž v 7. A 8. ročníku jsou probírány základní poznatky z přírodopisu (2 hodiny týdně) a zeměpisu (1 hodina týdně). Do 9. A 10. ročníku jsme zařadili základní poznatky z fyziky (2 hodiny týdně) a chemie (1 hodina týdně).

Forma: vyučovací metody vychází z didaktických zásad a to zejména – zásada názornosti posloupnosti a přiměřenosti. Snažíme se rozvíjet smyslové vnímání, pozornost, paměť a to v souladu s rozvojem komunikačních schopností žáků. Chceme docílit i rozvoje a upevnění morálně volných vlastností žáků. Využíváme především didaktických her, dramatizace, vyprávění, názorných ukázek. Formy práce jsou podmíněny věkem žáků a jejich celkovou mentální úrovní. Metody slovního sdělování o probíraných jevech vedeme formou řízeného rozhovoru s nápovědnými otázkami, pomůckami, ilustracemi. Využíváme též spontánních otázek a odpovědí žáků. V rámci spojení teorie s praxí volíme vycházky spojené s pozorováním k danému tématu, výlety i exkurze. Žáci pracují frontálně, individuálně i ve skupinách.

Výchovně vzdělávací strategie

→ **Kompetence k učení**

Na úrovni předmětu Člověk a příroda jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány tyto postupy:

- Využíváme pracovní sešity, pracovní listy, názorné a demonstrační pomůcky – **žák používá učebnice, pracovní listy a další pomůcky**
- Využíváme naučné výukové programy (PC) k danému tématu – **pracuje s výukovými programy s přírodovědnou tematikou**
- Zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, paměti, orientace v určeném prostoru – **žák se orientuje za pomoci smyslů v dané lokalitě**
- Rozvíjíme a upevňujeme chápání používaných znaků a symbolů v konkrétních situacích za pomoci dramatizace a vytvářením modelových situací (chemie – značky nebezpečných látek) – **žák rozliší symboly a znaky užívané na čistících prostředcích**
- Slovním povzbuzováním posilujeme a kladně hodnotíme každý projev snahy o získání nových poznatků ve výuce tohoto předmětu

→ **Kompetence k řešení problémů**

Na úrovni předmětu Člověk a příroda jsou pro utváření a rozvoj využity tyto postupy:

- **Zařazujeme praktické činnosti, které směřují k chápání souvislostí dějů a jevů v přírodě i ve společnosti** – žák při praktických činnostech pojmenuje děje a probíhající jevy v přírodě
- Vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme žáky, aby se nenechali odradit neúspěchem při řešení problému ve výuce tohoto předmětu (např. najít zadanou informaci) – **žák pokračuje v práci i po prvotním neúspěchu**
- Denním ústním kontaktem, pozorováním a osobním příkladem se snažíme, aby si žáci uvědomovali důsledky svého jednání ve výuce chemie (nebezpečné látky), fyziky (kladka) a přírodovědy (jedovaté houby) – **žák si uvědomuje důsledky svého jednání ve výuce i na přírodovědných vycházkách**

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu Člověk a příroda jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány tyto postupy:

- Manipulační činnosti s ilustracemi a slovním popisem s vysvětlením přispíváme k porozumění slovních pokynů, symbolů, obrazového materiálu – **žák chápe slovní symboly, obrázky k danému tématu**
- Komunikativní dovednosti podporujeme též denním kontaktem (odpovědi na otázky, sdělováním vlastních zkušeností a zážitků, formy společenského styku, pojmenování věcí, dějů a jevů) – **žák odpovídá na otázky, sděluje své zkušenosti, pojmenuje děje a jevy v přírodě**

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu Člověk a příroda jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány tyto postupy:

- Formou modelových situací, didaktických her a společných akcí (projekty) rozvíjíme spolupráci mezi žáky – **žák spolupracuje při projektech s ostatními spolužáky a učitelem**
- Slovními pobídkami a důsledným dohledem vyžadujeme dodržování stanovených pravidel – **žák dodržuje stanovená pravidla ve výuce i v přírodě**
- Rozdělením práce ve skupinách směřujeme žáky k vzájemnému respektu – **žák respektuje ostatní žáky ve třídě**

→ **Kompetence občanské**

Na úrovni předmětu Člověk a příroda jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány tyto postupy:

- Na modelových situacích procvičujeme poskytnutí první pomoci při úrazu – **žák poskytne 1. Pomoc při úrazu**
- Realizujeme dopravní výchovu (učivo - doprava v regionu) zaměřenou na bezpečný pohyb v silničním provozu – **žák zná pravidla bezpečného pohybu v provozu**
- Formou didaktických her, dramatizace rozvíjíme a upevňujeme dodržování základních společenských norem při exkurzích – **žák při exkurzích dodržuje společenské normy**
- Zařazujeme projekty na téma „ochrana přírody“ a tím posilujeme u žáků zodpovědnost k přírodě – **žák chrání přírodu v rámci svých možností**
- Vycházkami, výlety, exkurzemi a obrazovým materiálem umožňujeme poznávání nejbližšího okolí školy, ale i města, regionu a ČR – **žák se orientuje v nejbližším okolí, městě**
- Osobním příkladem upevňujeme význam zdravého životního stylu – **žák zná význam zdravého životního stylu a snaží se jej realizovat**
- Modelovými situacemi napomáháme správnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka – **žák přivolá pomoc v krizových situacích**

→ **Kompetence pracovní**

Na úrovni předmětu Člověk a příroda jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány tyto postupy:

- Důsledností vyžadujeme dodržování pořádku a čistoty ve třídě, ve škole a jejím nejbližším okolí (pokus), v přírodě – **žák udržuje pořádek ve svém okolí**
- Nacvičujeme a trénujeme modelové situace směřující k zajištění bezpečnosti žáků (chemie, fyzika) – **žák dodržuje pravidla bezpečnosti při pokusech**
- V průběhu vyučování seznamujeme žáky s pracovními činnostmi a tím dochází k posilování kladného vztahu k práci a úctě k výsledkům práce jiných lidí – **žák si váží práce druhých**

ČLOVĚK A PŘÍRODA – 2. STUPEŇ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p><u>CHEMIE</u> rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné a nerozpustné</p> <p>rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní....</p> <p>Vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat a rostlin</p>	<p>Žák by měl:</p> <p><u>CHEMIE</u> poznat látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje vědět, co je směs a kapalný roztok být seznámen s jednoduchými pokusy</p> <p>znát druhy vody a zdroje vody, využití jednotlivých druhů vody, symbol pro pitnou vodu</p> <p>seznámit s jednotlivými složkami vzduchu umět vysvětlit význam vzduchu</p>	<p><u>CHEMIE</u> vlastnosti látek, hustota, rozpustnost</p> <p>vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky</p> <p>paliva, ropa, uhlí, zemní plyn; příklady využití</p> <p>bílkoviny; tuky; sacharidy; vitaminy a jejich zdroje; vliv na zdraví člověka</p> <p>stavební pojiva, cement, vápno, sádra; užití v praxi; bezpečnost při práci</p> <p>voda: voda v přírodě; pitná a užitková voda, odpadní vody, čistota vody (<i>koloběh vody, skupenství teplota varu, tuhnutí</i>)</p> <p>vzduch, kyslík jako jedna ze složek vzduchu; čistota ovzduší, smog</p>	<p>Člověk a zdraví</p> <p>Člověk a svět práce</p> <p>EV – význam vody a vzduchu jako základní podmínky života</p> <p>EV – likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek</p>

<p>vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta</p> <p>poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat</p> <p>získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách</p> <p><u>FYZIKA</u> poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu</p>	<p>zná příklady znečišťování vody a vzduchu</p> <p>znát zásady bezpečné práce dokázat poskytnout první pomoc znát tel. Číslo záchr. Služby, umět přivolat pomoc</p> <p>znát zásady správného užívání léků znát škodlivé a nebezpečné účinky špatného užívání léků a návykových látek</p> <p><u>FYZIKA</u> rozlišit zda je těleso v pohybu či v klidu popsat jednoduché stroje a porovnat jejich využití (páka, kladka...)</p> <p>zhodnotit vztah tlaku a síly na příkladech v praxi vysvětlit vliv různých podkladů na třecí sílu</p>	<p>mimořádné události, úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické katastrofy</p> <p>plasty, použití, likvidace</p> <p>nebezpečné látky a přípravky, značení a užívání běžných chemikálií</p> <p>označování a symboly nebezpečných látek</p> <p>zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě hořlaviny, zásady zacházení; první pomoc při popálení nebo poleptání léčiva a návykové látky</p> <p><u>FYZIKA</u> pohyby těles, pohyb a klid těles</p> <p>jednoduché stroje a jejich užití v praxi</p> <p>tlaková síla a tlak</p> <p>třecí síla – ovlivňování velikosti třecí síly v praxi</p>	<p>MDV – kritický přístup k inf. Z médií k probl. Čistoty vody a vzduchu</p> <p>Člověk a zdraví</p> <p>OSV - spolupráce a soutěživost</p> <p>OSV – bezpečnost silničního provozu</p>
---	---	--	--

rozeznat jednotlivá skupenství	popsat rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší	přeměny skupenství, tání a tuhnutí; teplota varu kapaliny základní fyzikální vlastnosti látek	EV- změny skupenství – počasí – srážky, atd. EGS – možnost vzniku eroze
rozeznat zdroje zvuku	rozeznat a pojmenovat zdroje zvuku a základní hudební nástroje	zdroje zvuku; ozvěna; hudební nástroje	
vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	zhodnotit význam škodlivosti hluku vzhledem k vlastní osobě	škodlivost nadměrného hluku	Výchova ke zdraví
rozeznat zdroje tepla být informován o zdrojích elektrického proudu	rozlišit základní druhy energie a určit jejich zdroje dokázat aplikovat vlastní poznatky vyhledat jednoduché informace o jaderné energii (elektrárně) rozlišit druhy elektráren	druhy energie; elektrická energie; jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením	EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí
znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	používat pravidla bezpečné práce s elektrickými přístroji	elektrické spotřebiče, dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji	
rozpoznat zdroje světla	rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla seznámí se s odrazem světla a využitím principu zrcadla seznámí se optickými přístroji a jejich praktickým využitím	zdroje světla; využití zrcadel; praktické využití optických přístrojů	EGS – využití zrcadel v alternativních zdrojích energie- sluneční elektrárny

<p>být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období</p> <p><u>PŘÍRODOPIS</u> získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období</p> <p>vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku</p> <p>poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby</p> <p>vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování</p> <p>znát vybrané zástupce rostlin a živočichů</p> <p>znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub</p>	<p>získat informace o sluneční soustavě (planety, měsíce, Slunce jednoduché informace o kosmických lodích atd.)</p> <p>získat informace o zákonitostech střídání dne a noci, ročních období</p> <p><u>PŘÍRODOPIS</u> získat základní vědomosti o přírodě v ročních obdobích</p> <p>seznámit se s péčí o rostliny a zvířata</p> <p>seznámit se s základními druhy jedlých a jedovatých hub, první pomoci</p> <p>seznámit se s významem hospodářsky důležitých rostlin, dokázat některé pojmenovat</p> <p>dokázat ukázat a pojmenovat části rostlin</p> <p>seznámit se s významem lesa, dokázat pojmenovat a třídit živočichy podle životního</p>	<p>pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce; měsíční fáze</p> <p><u>PŘÍRODOPIS</u> Charakteristika ročních období na základě přírodních zákonitostí</p> <p>poznávání běžných druhů a vybraných zástupců rostlin</p> <p>houby s plodnicemi, jedlé, jedovaté, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami</p> <p>význam rostlin a jejich ochrana, využití hospodářsky významných rostlin</p> <p>stavba, tvar a funkce rostlin, význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)</p> <p>významní zástupci vybraných skupin živočichů podle životního prostředí (voda, vzduch, země)</p>	<p>EV-základní podmínky života</p> <p>EV-ekosystémy</p>
--	---	--	---

<p>znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích</p> <p>vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují</p> <p>dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody</p> <p>vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince</p> <p><u>ZEMĚPIS</u> orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny</p> <p>najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice</p> <p>vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo</p>	<p>prostředí</p> <p>ukázat a pojmenovat základní části těla, seznámit se s jejich funkcí</p> <p>rozpoznat, co přírodnímu prostředí škodí</p> <p>seznámit se s bezpečným chováním v přírodě</p> <p>vědět, jak lze přírodu chránit</p> <p><u>ZEMĚPIS</u> pojmenovat barvy na mapě, seznámit se s jejich významem, ukázat na mapě vodstvo, horstvo, nížiny</p> <p>poznat na mapě ČR, ukázat hranice a sousední státy</p> <p>ukázat na mapě ČR Kolín, vyhledat sousední města</p>	<p>stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla</p> <p>rozšíření, význam a ochrana živočichů; hospodářsky významné druhy; kriticky ohrožené druhy praktické poznávání přírody</p> <p>chráněné rostliny; léčivé rostliny; plody jedovatých rostlin</p> <p>ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území</p> <p><u>ZEMĚPIS</u> mapa, orientace na mapě podle barev; světadíly, moře, oceány, státy EU</p> <p>hranice kraje, republiky, sousední státy ... Česká republika, zeměpisná poloha, členitost</p> <p>místní region, zeměpisná poloha, ohraničení vzhledem k okolním</p>	<p>OSV- sebepoznání a sebepojetí OSV- psychohygiena</p> <p>EV-vztah člověka k přírodě</p> <p>OSV-rozvoj schopností poznávání</p> <p>EV-lidské aktivity a problémy ŽP</p>
---	---	--	--

<p>místa školy</p> <p>orientovat se na mapě města podle významných bodů</p> <p>vědět o druzích dopravy v regionu na území ČR, do zahraničí</p> <p>vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu</p> <p>uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</p> <p>adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života</p>	<p>vyjmenovat druhy dopravy</p> <p>seznámit se s možnostmi dopravy do zahraničí</p> <p>seznámit se s přírodou a kulturou ve svém okolí</p> <p>seznámit se s zásadami chování při ohrožení</p> <p>znát důležitá telefonní čísla</p>	<p>regionům</p> <p>kraje, města, doprava</p> <p>přírodní zajímavosti regionu, zásady ochrany přírody a životního prostředí</p> <p>ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelní pohromy; chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom</p>	<p>OSV- hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>OSV-řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
--	--	---	---

5.7 Hudební výchova (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět Hudební výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Žák se pomocí hudby dokáže odreagovat od denních problémů, rozvíjí se jeho hudební citění, smysl pro rytmus, intonace, paměť i neverbální komunikace. Při hudebních aktivitách se rozvíjí hrubá, ale i jemná motorika podložená pozitivním prožitkem. Žák se naučí manipulovat s jednoduchými hudebními nástroji a doprovázet s nimi zpěv. Hudební výchova podporuje nenásilnou formou rozvoj řeči a emocionální vyjádření. Posilujeme sebevědomí žáků především vystupováním na školních kulturních akcích.

Předmět Hudební výchova vyniká uvolněnou atmosférou, volnějším pohybem dětí. Snažíme se vzbudit u dětí zájem, radost, nadšení pro činnost, smysl pro respekt a toleranci a vytvořit sdělnou a dělnou atmosféru.

Cílové zaměření předmětu hudební výchova je:

- navození pozitivních prožitků, pocitů bezpečí a duševní relaxace
- rozvíjení všech smyslů a motoriky
- využívání a rozvíjení tvořivých schopností a dovedností
- utváření pozitivního vztahu k umění (poznání, že kultura a umění obohacují život člověka)
- naplnění základních potřeb, mj. potřeby sebeaktualizace a estetických vjemů
- sebevědomé vystupování na veřejnosti a prezentace výsledků vlastní tvorby
- poznávání národní kultury – obohacení člověka kulturou a uměním
- seznámení se s kulturou jiných národů a etnik

Začlenění průřezových témat: V předmětu hudební výchova jsou začleněna průřezová témata z *OSV, EV, MV*.

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tematické okruhy:

→ Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopnosti poznávání* – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování
- *Psychohygienu* – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace);
- *Sebepoznání a sebepojetí* – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně

→ Sociální rozvoj

- *Poznávací schopnosti* – vzájemné poznávání se ve skupině
- *Mezilidské vztahy* – vztahy a naše skupina
- *Spolupráce a soutěživost* – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci; rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci
- *Komunikace* – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči); řeč těla, řeč zvuků, předmětů a slov; cvičení pozorování

Environmentální výchova (EV) – tematické okruhy:

- **Ekosystémy** – lidské sídlo – město – vesnice; pole; les; voda
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – ochrana přírody a kulturních památek; průmysl a životní prostředí
- **Základní podmínky života** – voda; ovzduší; půda (porozumění jejich významu)
- **Vztah člověka k prostředí** – ochrana životního prostředí v obci; náš životní styl

Multikulturní výchova (MV) – tematické okruhy:

- **Lidské vztahy** – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur); osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Kulturní rozdíly** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen podle toho, jakých dovedností získal v daném ročníku s přihlédnutím na školní výstupy.

Časová dotace: Hudební výchova je vyučována v 1. – 10. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně, přičemž na 2. stupni je výuka posílena o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

Forma: vyučovací metody vychází z didaktických zásad – přiměřenosti, názornosti a posloupnosti (od jednoduchých popěvek ke složitějším atd.). Používané metody vedou zejména ke kladnému prožitku z hudby, relaxaci, rozvoji smyslového vnímání, motoriky a paměti. Využíváme poslechnů relaxační hudby, hudebních nástrojů i hudebních nahrávek, dětských písní. Využíváme didaktické hry s hudebním zaměřením (na dirigenta, ozvěna), názorných ukázek při manipulaci s hudebními nástroji, tanečků. Využíváme též spontánních projevů žáků zejména při relaxaci..

Výuka probíhá většinou ve třídách. Formy práce volíme s ohledem na věk a celkovou mentální úroveň žáků.

Výchovně vzdělávací strategie

→ **Kompetence k učení**

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Využíváme hudební nahrávky, Orffovy nástroje, pracovní listy, pracovní pomůcky – **žák se orientuje ve vybraných pracovních pomůckách, používá hudební materiály**
- Zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, rytmizace, paměti, jemné motoriky - **žák při hudebních aktivitách zapojuje všechny smysly (zejména hmat, sluch, zrak)**
- Rozvíjením slovní zásoby, ukázkou nástrojů rozšiřujeme chápání používaných symbolů v konkrétních situacích (triangl – trojúhelník, bubínek – kolečko) – **žák používá symboly spjaté s hudbou**
- Slovním povzbuzováním oceňujeme každý projev snahy o získávání nových poznatků z oblasti hudby

- Umožňujeme využití pěveckých dovedností v praxi (školní vystoupení, besídky a programy pro veřejnost)

→ **Kompetence k řešení problémů**

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme žáky, aby se nenechali odradit neúspěchem při zpěvu, rytmizaci, při hře na hudební nástroj - **žák pokračuje v hudebních aktivitách i po prvotním neúspěchu**

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Manipulační činnosti s hudebními nástroji, obrázkovým materiálem, slovním popisem s vysvětlením, omalovánkami a názornou ukázkou pohybu přispíváme k porozumění slovních pokynů, symbolů (př. Pokyn „vezměte si dřívka) – **žák si rozšiřuje slovní zásobu i pomocí neverbálních symbolů, rozumí základním piktogramům**
- Komunikativní dovednosti podporujeme denním kontaktem (zařazování prvků hud. výchovy i mimo tuto hodinu s ohledem na emotivní naladění žáků, vystoupení na besídkách, veřejných akcích)
- Vhodnou motivací (hudbou, četbou) přispíváme k rozvoji neverbálního vyjadřování – **žák se neverbálně vyjadřuje v hudebních aktivitách**
- Při hudebně pohybových hrách podporujeme hudební činnosti ve skupinách pomocí didaktických her a tím také přispíváme ke vzájemné komunikaci mezi žáky – **při společných aktivitách žák komunikuje se svými spolužáky a učitelem**
- Pravidelně zařazujeme dechová, artikulační a fonační cvičení před vlastní hudební činností – **žák správně dýchá a artikuluje dle svých možností.**

→ **Komunikace sociální a personální**

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Formou didaktických her (kánon, ..) a společenských akcí rozvíjíme pozitivní vztahy mezi žáky – **žák spolupracuje se spolužáky na kulturních akcích, vystoupeních**
- Slovními pobídkami a důsledností vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (tanečky, rytmus..)
- Formou společných prací rozvíjíme dobré vzájemné vztahy mezi žáky – **žák dodržuje základní společenské normy chování**
- Posilujeme sebevědomí žáků jejich účastí na různých soutěžích s hudebním zaměřením
- Umožňujeme využití pěveckých dovedností v praxi (školní vystoupení, besídky a programy pro veřejnost)

→ **Kompetence občanské**

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Formou didaktických her, dramatizací, pohybovým projevem s hudbou, vnímáním relaxační hudby rozvíjíme dodržování základních společenských norem a pravidel

soužití – **žák na různých kulturních vystoupeních dodržuje základní společenské normy**

- Osobním příkladem podporujeme význam zdravého životního stylu (správné dýchání, melodie a artikulace při zpěvu)

→ **Kompetence pracovní**

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Motivací, kontrolou, formou hry rozvíjíme u žáků respektování pravidel práce ve dvojici, v týmu - **žák respektuje pravidla práce ve skupině**
- Stálou motivací a důslednou kontrolou žáků podporujeme rozvoj posuzování vlastních výsledků činnosti při hudebních aktivitách – **žák posoudí svůj hudební výkon i výkony ostatních**
- v průběhu vyučování seznamujeme žáky s různými hudebními činnostmi a postupy
- možností rozhodování o postupu nebo metodě práce směřujeme žáky k samostatnému přístupu a řešení zadaných úkolů
- upozorněním na správné zacházení s pomůckami a případné možnosti poranění dbáme na dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce – **žák dodržuje zásady bezpečnosti při práci (nestrkat pomůcky do úst)**
- pochvalou nebo přiměřenou kritikou motivujeme žáky k aktivnímu zájmu o osobní vzhled a vhodné oblečení
- kontrolou a osobním příkladem vyžadujeme u žáků dodržování pořádku a čistoty – **žák dodržuje pořádek na svém pracovišti**

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. STUPEŇ – 1. OBDOBÍ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p>reagovat pohybem na hudbu</p> <p>zpívat jednoduché melodie či písni přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem</p> <p>reagovat pohybem na hudbu</p> <p>užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem</p>	<p>Žák by měl:</p> <p>podle koordinace motorické, zrakové a sluchové, vnímat, chápat a interpretovat rytmus</p> <p>nacvičovat a zpívat jednoduché melodie či písni přiměřené svému hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem</p> <p>vyjadřovat pohybem rytmus a rytmizovat hrou na tělo</p> <p>seznámit se s jednoduchými nástroji a Orf. Instrumentářem, snažit se je správně pojmenovat</p>	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové</p> <p>zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu</p> <p>rytmus a pohyb, hra na tělo</p> <p>hra na jednoduché nástroje, nástroje Orffova instrumentáře</p>	<p>Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem hudby</p> <p>Řv-náprava vadné výslovnosti, dechová, hlasová cvičení, Čt- naslouchání-koncentrační cvičení</p> <p>Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem hudby, nácvik střídání běhu a chůze podle rytmického doprovodu, střídání běhu a chůze</p> <p>Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem říkanky, využití Orff. Metody, Čt, Ps-rytmizace říkadel</p>

<p>vnímat, rozlišovat a napodobovat různé hudební i nehudební zvuky</p> <p>soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby</p> <p>reagovat pohybem na hudbu</p>	<p>seznámit se a pokoušet se rozpoznat a napodobovat různé hudební i nehudební zvuky, pokoušet se rozpoznat vlastnosti tónu – výška, síla, délka</p> <p>poslouchat jednoduché krátké známé písně či skladby, rozvíjet hudební paměť, soustředit se na poslech pokoušet se rozpoznávat změny tempa a rytmu sluchem</p> <p>nacvičovat a hrát různé pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami, vyjadřovat pohybem rytmus a rytmitizuje různá říkadla hrou na tělo</p> <p>improvizovat dle své fantazie v daném rytmu, vyjadřovat pohybem změny</p>	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI zvuk hudebních nástrojů</p> <p>výška, síla, délka tónu</p> <p>melodie a skladby určené dětem</p> <p>rozeznávání tempa a rytmu</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami pohybový projev podle hudby -improvizace</p> <p>pochod podle hudebního doprovodu</p>	<p>ŘV- rozlišování zvuků nástrojů, síly zvuku, výšky tónu, poznávání zdrojů zvuku, směru zvuku, přírodních zvuků a hlasů zvířat, jejich napodobování</p> <p>Čt- naslouchání-koncentrační cvičení</p> <p>Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem hudby, nácvik střídání běhu a chůze podle rytmického doprovodu, střídání běhu a chůze</p> <p>Ps- rytmická říkadla, uvolňovací cviky Řv-dramatizace, Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem hudby, nácvik střídání běhu a chůze podle rytmického doprovodu, motivovaná a rytmitizovaná chůze</p> <p>Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem hudby</p>
---	---	---	---

<p>naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat</p>	<p>tempa a rytmu, přizpůsobovat se správnému tempu i rytmu</p> <p>nacvičovat a procvičovat pochod podle hudebního doprovodu</p> <p>zapojovat se do hudebně relaxačních technik</p> <p>nacvičovat správné dýchání, správné držení těla při dýchání a zpěvu, hospodaření s dechem a dbát dle svých možností na správnou výslovnost</p>	<p>hudebně relaxační techniky</p>	<p>Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem hudby, nácvik střídání běhu a chůze podle rytmického doprovodu, motivovaná a rytmizovaná chůze</p> <p>Řv- dechová cvičení, hlasová cvičení, náprava vadné výslovnosti, gymnastika mluvidel, řeč-zvukové prostředky řeči (tempo, melodie), Tv-nácvik dýchání, cvičení na získání návyků správného držení těla</p>
--	--	-----------------------------------	---

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. STUPEŇ – 2. OBDOBÍ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p>propojit vlastní pohyb s hudbou</p> <p>zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem</p> <p>propojit vlastní pohyb s hudbou</p> <p>poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách</p>	<p>Žák by měl:</p> <p>podle koordinace motorické, zrakové a sluchové vnímat, chápat a interpretovat rytmus</p> <p>nacvičovat a zpívat písně přiměřené svému hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem</p> <p>vyjadřovat pohybem rytmus a rytmitizovat hrou na tělo</p> <p>poznávat vybrané rytmické hudební nástroje, správně je pojmenovat a držet, používat je při různých hudebních aktivitách</p>	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové</p> <p>zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu</p> <p>rytmus a pohyb, hra na tělo</p> <p>hra na jednoduché nástroje, nástroje Orffova instrumentáře</p>	<p>Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem hudby</p> <p>Řv-náprava vadné výslovnosti, dechová, hlasová cvičení, Čt- naslouchání-koncentrační cvičení</p> <p>Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem hudby, nácvik střídání běhu a chůze podle rytmického doprovodu, střídání běhu a chůze</p> <p>Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem říkanky, využití Orff. Metody, Čt, Ps-rytmizace říkadel</p>

<p>soustředit se na poslech jednoduchých skladeb</p>	<p>poslouchat jednoduché skladby, rozvíjet hudební paměť, soustředit se na poslech</p> <p>rozpoznávat změny tempa a rytmu</p>	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>melodie a skladby určené dětem</p> <p>rozeznávání tempa a rytmu</p>	<p>Čt- naslouchání-koncentrační cvičení Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem hudby, nácvik střídání běhu a chůze podle rytmického doprovodu, motivovaná a rytmizovaná chůze</p>
<p>rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké-dlouhé, vyšší-nižší</p>	<p>rozpoznávat a rozlišovat různé hudební i nehudební zvuky, rozlišovat vlastnosti tónu – výška, síla, délka, rozlišovat mluvený a zpívaný hlas, seznámit se se základními druhy zpěvních hlasů, pokoušet se rozeznat tóny: krátké-dlouhé, vyšší-nižší</p>	<p>zvuk hudebních nástrojů</p> <p>výška, síla, délka tónu</p> <p>zpěvní hlasy</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p>	<p>Řv-rozlišování zvuků nástrojů, síly zvuku, výšky tónu, poznávání zdrojů zvuku, směru zvuku, přírodních zvuků a hlasů zvířat, jejich napodobování, rozlišování hlasů spolužáků</p>
<p>propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry</p>	<p>nacvičovat a zvládat jednoduché taneční hry</p> <p>vyjadřovat pohybem rytmus a rytmizovat hrou na tělo</p>	<p>pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky</p>	<p>Ps- rytmická říkadla, uvolňovací cviky Řv-dramatizace, Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem hudby, nácvik střídání běhu a chůze podle rytmického doprovodu, motivovaná a rytmizovaná chůze</p>

<p>správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytimizaci říkadel</p>	<p>improvizovat dle své fantazie v daném rytmu</p> <p>pochodovat podle hudebního doprovodu</p> <p>procvičovat správné a pravidelné dýchání, správné držení těla při dýchání a zpěvu, hospodaření s dechem a dbá dle svých možností na správnou výslovnost při zpěvu i při rytimizaci říkadel</p>	<p>pohybový projev podle hudby -improvizace</p> <p>pochod podle hudebního doprovodu</p> <p>hudebně relaxační techniky, pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky</p>	<p>Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem hudby</p> <p>Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem hudby, nácvik střídání běhu a chůze podle rytmického doprovodu, motivovaná a rytimizovaná chůze</p> <p>Řv- dechová cvičení, hlasová cvičení, náprava vadné výslovnosti, gymnastika mluvidel, řeč-zvukové prostředky řeči (tempo, melodie), Tv- nácvik dýchání, cvičení na získání návyků správného držení těla</p>
---	--	--	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. STUPEŇ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p>využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu</p> <p>interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně</p> <p>doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje</p>	<p>Žák by měl:</p> <p>využívat pěvecké návyky zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném slovu podle svých individuálních schopností a dovedností</p> <p>nacvičovat a zpívat lidové i umělé písně přiměřeného rozsahu</p> <p>vzhledem k individuálním schopnostem provádět jednoduchá rytmická cvičení hrou na tělo i Orffův instrumentář rytmizovat říkadla a jednoduché písně</p> <p>seznamovat se s základními hudebními pojmy – notová osnova, nota, houslový klíč</p>	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>upevňování správných pěveckých návyků; zřetelná výslovnost, správné dýchání</p> <p>lidové i umělé písně</p> <p>rytmická cvičení a rytmizace říkadel</p> <p>hudební doprovody; hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře</p> <p>seznámení s hudebními pojmy, nota, notová osnova, hudební klíč</p>	<p>Řv- dechová cvičení, hlasová cvičení, náprava vadné výslovnosti, gymnastika mluvidel, řeč-zvukové prostředky řeči (tempo, melodie), Tv- nácvik dýchání, cvičení na získání návyků správného držení těla Čt- naslouchání-koncentrační cvičení</p> <p>Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem říkanky, využití Orff. Metody, Čt, Ps-rytmizace říkadel</p>

<p>soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů</p>	<p>rozpoznávat zvuky základních hudebních nástrojů a nástrojů Orffova instrumentáře</p> <p>soustředěně poslouchat písně a skladby různých hudebních žánrů a vybraných ukázek našich i zahraničních skladatelů a interpretů</p> <p>pomocí vybraných hudebních ukázek se seznamovat s našimi i zahraničními významnými hudebními skladateli</p>	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>rozpoznávání zvuků vybraných hudebních nástrojů</p> <p>poslech písní a skladeb různých hudebních žánrů a vybraných ukázek našich i zahraničních skladatelů a interpretů</p> <p>seznámení s významnými hudebními skladateli</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p>	<p>Řv –rozlišování zvuků nástrojů, síly zvuku, výšky tónu, poznávání zdrojů zvuku, směru zvuku, přírodních zvuků a hlasů zvířat, jejich napodobování</p> <p>Čt- naslouchání-koncentrační cvičení</p>
<p>zvládnout základní kroky jednoduchého tance</p>	<p>improvizovat pohybem dle své fantazie v daném rytmu</p> <p>vzhledem ke svým individuálním možnostem nacvičovat a zvládat vybrané hudebně pohybové hry a základní taneční kroky jednoduchých tanců</p>	<p>improvizovaný pohyb podle hudby</p> <p>hudebně pohybové hry</p> <p>základní taneční kroky jednoduchých tanců</p>	<p>Tv-cvičení zaměřená na soulad pohybu s rytmem hudby, motivovaná a rytmizovaná chůze, nácvik střídání běhu a chůze podle rytmického doprovodu, střídání běhu a chůze</p> <p>Ps- rytmická říkadla, uvolňovací cviky, Řv-dramatizace,</p>

	<p>zapojovat se do hudebně relaxačních technik seznamovat se s pojmem muzikoterapie</p>	<p>relaxační techniky, muzikoterapie</p>	<p>Tv- nácvik dýchání, cvičení na získání návyků správného držení těla</p> <p>Řv- dechová cvičení, hlasová cvičení, náprava vadné výslovnosti, gymnastika mluvidel</p>
--	---	--	--

5. 8 Výtvarná výchova (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět Výtvarná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Žák se pomocí výtvarných činností dokáže odreagovat od denních problémů, rozvíjí se jeho výtvarné citění, paměť i neverbální komunikace. Při výtvarných aktivitách se rozvíjí hrubá, ale i jemná motorika podložená pozitivním prožitkem. Posilujeme sebevědomí žáků především vystupováním na školních kulturních akcích a výstavách. Žák se naučí, vzhledem ke svým možnostem, výtvarně vyjádřit nějaký pocit. Výtvarná výchova podporuje nenásilnou formou rozvoj řeči a emocionální vyjádření.

Předmět výtvarná výchova vyniká uvolněnou atmosférou, volnějším pohybem dětí. Snažíme se vzbudit u dětí zájem, radost, nadšení pro činnost, smysl pro respekt a toleranci a vytvořit sdělnou a dělnou atmosféru.

Cílové zaměření předmětu výtvarná výchova je:

- navození pozitivních prožitků, pocitů bezpečí a duševní relaxace
- rozvíjení všech smyslů a jemné motoriky
- využívání a rozvíjení tvořivých schopností a dovedností
- utváření pozitivního vztahu k umění (poznání, že kultura a umění obohacují život člověka)
- rozvíjení estetického citění a vnímání prostředí
- naplnění základních potřeb, mj. potřeby sebeaktualizace a estetických vjemů
- sebevědomé vystupování na veřejnosti a prezentace výsledků vlastní tvorby
- poznávání národní kultury – obohacení člověka kulturou a uměním
- seznámení se s kulturou jiných národů a etnik

Začlenění průřezových témat: V předmětu výtvarná výchova jsou začleněna průřezová témata z *OSV, EV, MV*.

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tematické okruhy:

→ Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování
- Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému ;dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace);
- Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně

→ Sociální rozvoj

- Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině
- Mezilidské vztahy – vztahy a naše skupina
- Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci; rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci
- Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči); řeč těla, řeč zvuků, předmětů a slov; cvičení pozorování

Environmentální výchova (EV) – tematické okruhy:

- **Ekosystémy** – lidské sídlo – město – vesnice; pole; les; voda
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – ochrana přírody a kulturních památek; průmysl a životní prostředí
- **Základní podmínky života** – voda; ovzduší; půda (porozumění jejich významu)
- **Vztah člověka k prostředí** – ochrana životního prostředí v obci; náš životní styl

Multikulturní výchova (MV) – tematické okruhy:

- **Lidské vztahy** – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur); osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Kulturní rozdíly** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen podle toho, jakých dovedností získal v daném ročníku s přihlédnutím na školní výstupy.

Časová dotace: Výtvarná výchova je vyučována v 1. – 10. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Forma: vyučovací metody vychází z didaktických zásad – přiměřenosti, názornosti a posloupnosti (od jednoduché kresby, malby ke složitějším atd.). Používané metody vedou zejména ke kladnému prožitku z výtvarných činností, relaxaci, rozvoji smyslového vnímání, motoriky a paměti. Využíváme spontánních projevů žáků zejména při relaxaci.

Výuka probíhá většinou ve třídách nebo v keramické dílně. Formy práce volíme s ohledem na věk a celkovou mentální úroveň žáků.

Na 1. stupni je hlavně kladen důraz na správné držení psacích a kreslicích potřeb, na procvičování jemné motoriky, na správné zvládnutí základních výtvarných dovedností a technik jako je malba, kresba, vytrhávání, vystřihování, nalepování, modelování z různých materiálů.

Na 2. stupni navazujeme na zdokonalování jemné motoriky a základních výtvarných dovedností. Snažíme se o to, aby žáci vycházeli co nejvíce ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek a byli co nejméně závislí na učitelově radě a pomoci. Směřujeme je k tomu, aby dokázali slovně vyjádřit své postřehy.

Žáci pracují ve skupinách, individuálně i frontálně.

Výchovně vzdělávací strategie

→ **Kompetence k učení**

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Využíváme pracovní listy, pracovní pomůcky – **žák se orientuje ve vybraných pracovních pomůckách, používá výtvarné materiály**
- Zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, paměti, jemné motoriky - **žák při výtvarných aktivitách zapojuje všechny smysly (zejména hmat, sluch, zrak)**

- Rozvíjením slovní zásoby, ukázkou pomůcek, rozšiřujeme chápání používaných symbolů v konkrétních situacích (symbol palety, pastelek) – **žák používá symboly spjaté s výtvarnými činnostmi**
- Slovním povzbuzováním oceňujeme každý projev snahy o získávání nových poznatků z oblasti výtvarných činností
- Umožňujeme využití výtvarných dovedností v praxi (besídky a programy pro veřejnost, výstavy)

→ **Kompetence k řešení problémů**

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme žáky, aby se nenechali odradit neúspěchem při výtvarných činnostech – **žák pokračuje ve výtvarných aktivitách i po prvotním neúspěchu**

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Manipulační činnosti s výtvarnými potřebami, obrázkovým materiálem, slovním popisem s vysvětlením, omalovánkami a názornými ukázkami přispíváme k porozumění slovních pokynů, symbolů (př. Pokyn „vezměte si pastelky“) – **žák si rozšiřuje slovní zásobu i pomocí neverbálních symbolů, rozumí základním piktogramům**
- Komunikativní dovednosti podporujeme denním kontaktem (zařazování prvků výtvarné výchovy i mimo tuto hodinu s ohledem na emotivní naladění žáků, vystoupení na výstavkách)
- Vhodnou motivací (četbou) přispíváme k rozvoji neverbálního vyjadřování – **žák se neverbálně vyjadřuje ve výtvarných aktivitách**
- Při vytváření společných prací podporujeme výtvarné činnosti ve skupinách pomocí didaktických her a tím také přispíváme ke vzájemné komunikaci mezi žáky – **při společných aktivitách žák komunikuje se svými spolužáky a učitelem**

→ **Komunikace sociální a personální**

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Formou didaktických her a společenských akcí rozvíjíme pozitivní vztahy mezi žáky – **žák spolupracuje se spolužáky na kulturních akcích, výstavách**
- Slovními pobídkami a důsledností vyžadujeme dodržování stanovených pravidel
- Formou společných prací rozvíjíme dobré vzájemné vztahy mezi žáky – **žák dodržuje základní společenské normy chování**
- Posilujeme sebevědomí žáků jejich účastí na různých soutěžích s výtvarným zaměřením – **žák se účastní soutěží s výtvarným zaměřením**
- Umožňujeme využití výtvarných dovedností v praxi (školní vystoupení, besídky a programy pro veřejnost, výstavy)

→ **Kompetence občanské**

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Formou didaktických her a dramatizací, rozvíjíme dodržování základních společenských norem a pravidel soužití – **žák na různých kulturních vystoupeních dodržuje základní společenské normy**
- Osobním příkladem podporujeme význam zdravého životního stylu
- Prezentací svých děl ve výtvarných soutěžích směřujeme žáky k vzájemnému respektování se a k pocitu sounáležitosti ke škole

→ **Kompetence pracovní**

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Motivací, kontrolou, formou hry rozvíjíme u žáků respektování pravidel práce ve dvojici, v týmu - **žák respektuje pravidla práce ve skupině**
- Stálou motivací a důslednou kontrolou žáků podporujeme rozvoj posuzování vlastních výsledků činnosti při výtvarných aktivitách – **žák posoudí svůj výtvarný výkon i výkony ostatních**
- Aktivním podílením na výzdobě třídy a školy posilujeme kladný vztah k práci, nabádáme žáky k tomu, aby si vážili práce vlastní i práce ostatních – **žák si váží práce své i práce ostatních a podílí se na výzdobě třídy**
- V průběhu vyučování seznamujeme žáky s různými výtvarnými činnostmi a postupy
- Možností rozhodování o postupu nebo metodě práce směřujeme žáky k samostatnému přístupu a řešení zadaných úkolů
- Upozorněním na správné zacházení s pomůckami a případné možnosti poranění dbáme na dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce – **žák dodržuje zásady bezpečnosti při práci (nelízat barvy, nestrkat pomůcky do úst)**
- Pochvalou nebo přiměřenou kritikou motivujeme žáky k aktivnímu zájmu o osobní vzhled a vhodné oblečení
- Kontrolou a osobním příkladem vyžadujeme u žáků dodržování pořádku a čistoty – **žák dodržuje pořádek na svém pracovišti**

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. STUPEŇ – 1. OBDOBÍ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p>zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu.</p> <p>Rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele</p>	<p>Žák by měl:</p> <p>rozvíjet grafický pohyb</p> <p>osvojovat si používání měkkého grafického materiálu (voskové a suché pastely, tabulové křídly, měkké tužky, slabé fixy, tužky...)</p> <p>osvojovat si základní dovednosti v práci se štětcem a barvami</p> <p>poznávat formou hry vlastnosti barev a jejich využití (rozpíjení, zapouštění...)</p> <p>poznávat základní vlastnosti plastických materiálů (modelína, keram. Hlína, mačkaný papír...)</p> <p>vytvářet konkrétní prostorové situace (využití pískového stolu, pískoviště, stavebnicové systémy...)</p> <p>zvládnout kresbu a malbu nenáročných tvarů...rozfoukávání</p>	<p>rozvíjení grafomotoriky</p> <p>netradiční výtvarné techniky</p> <p>prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ (pohyb těla v prostoru, manipulace s objekty, malba a kresba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace)</p> <p>vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i</p>	<p>EV – ekosystém</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí <p>OASV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena - kreativita - spolupráce a soutěživost - mezilidské vztahy <p>VKMVEAGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá (P) - tradice <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní rozdíly

<p>barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních.</p> <p>Uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech.</p>	<p>barevné skvrny, využít kombinaci materiálů a technik rozvíjet smysl pro rytmus, rytmické řazení prvků, barevných ploch, tvarů</p> <p>využívat techniky otisků učit se hodnotit svoji tvůrčí práci výtvarně zpracovávat náměty ze života dětí i dospělých</p> <p>podílet se na realizaci výstav v rámci třídy i školy dle svých schopností účastnit se výtvarných soutěží</p>	<p>ostatních i výsledků běžné a umělecké produkce (malba, kresba, ilustrace hračky, objekty, comics)</p> <p>prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole (pracovní prezentace za pomoci učitele pro spolužáky, prezentace školy v rámci výstav či dalších akcí školy)</p>	
---	---	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. STUPEŇ – 2. OBDOBÍ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p>uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.</p> <p>Rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě.</p> <p>Při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</p> <p>vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)</p>	<p>Žák by měl:</p> <p>využívat již získaných dovedností a přecházet k uvědomělé výtvarné činnosti</p> <p>rozvíjet své prostorové vidění</p> <p>užívat přiměřených výtvarných technik (kresba, malba, kombinované techniky, asambláž, jednoduché grafické techniky, modelování z různých materiálů)</p> <p>na základě řízeného pozorování usměrňovat spontánní výtvarný projev</p> <p>uvědoměle poznávat lidskou postavu a její proporce</p> <p>v tematických pracích vyjadřovat své představy o světě, osobních zážitcích, vztah k lidem a společnosti</p>	<p>rozvíjení grafomotoriky</p> <p>netradiční výtvarné techniky</p> <p>vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i výsledků běžné a umělecké produkce (malba, kresba, ilustrace hračky, objekty, comics)</p> <p>prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ (pohyb těla v prostoru, manipulace s objekty, malba a kresba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace)</p>	<p>EV – ekosystém</p> <p>- lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>OASV</p> <p>- rozvoj schopností poznávání</p> <p>- sebepoznání a sebepojetí</p> <p>- psychohygiena</p> <p>- kreativita</p> <p>- spolupráce a soutěživost</p> <p>- mezilidské vztahy</p> <p>VKMVEAGS</p> <p>- Evropa a svět nás zajímá (P)</p> <p>- tradice</p>

	<p>osvojovat si dovednost výtvarně vyjádřit tvar věci, poznávat materiál a funkci předmětu</p> <p>vytvářet jednoduché prostorové objekty, využívat možnosti práce v týmu</p> <p>navazovat vztah k životnímu prostředí prostřednictvím výtvarné činnosti</p> <p>seznamovat se s současnou ilustrační tvorbou a výtvarnou úpravou knih</p> <p>podílet se na realizaci výstav v rámci třídy i školy</p> <p>dle svých schopností účastnit se výtvarných soutěží</p>	<p>prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole (pracovní prezentace za pomoci učitele pro spolužáky, prezentace školy v rámci výstav či dalších akcí školy)</p>	<p>MKV – kulturní rozdíly</p> <p>MeV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>
--	---	---	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 2. STUPEŇ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p>uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby.</p> <p>Uplatňovat linie, barvy a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy.</p> <p>Při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ</p>	<p>Žák by měl:</p> <p>využívat získaných dovedností (postupně se zvyšuje náročnost)</p> <p>v tematických pracích vyjadřovat dějové a prostorové vztahy, základní proporce a pohyb lidské postavy</p> <p>zdokonalovat výtvarné techniky (kresba, malba, grafické a kombinované techniky, koláž, asambláž, práce s fotografií, modelování, kreslené písmo...)</p> <p>výtvarně vnímat a analyzovat tvary, prostor a jeho uspořádání (volné výtvarné zobrazování)</p> <p>uplatňovat citlivé výtvarné linie a jejich realizaci v ploše (využití např. v dekorativní a prostorové práci)</p> <p>rozvíjet svoji představivost a tvořivost na základě konkrétní</p>	<p>prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ a zkušeností (umístění těla a objektů v prostoru, kresba, malba, grafika, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše i prostoru)</p> <p>rozlišování, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních, běžné a umělecké produkce (malba, kresba, objekty, fotografie, animovaný film)</p>	<p>OASV - kreativita</p> <p>VKMVEAGS - objevujeme Evropu a svět (P)</p> <p>MV - kulturní rozdíly - lidské vztahy - etnický původ</p> <p>EV – ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí</p> <p>MeV - vnímání mediálních sdělení (reklama) - vliv médií na kulturu - tvorba mediálního sdělení</p>

<p>hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele</p>	<p>zkušenosti a fantazie</p> <p>zdokonalováním výtvarných činností prohlubovat emoční prožitky</p> <p>pěstovat aktivní vztah k tvorbě a ochraně životního prostředí</p> <p>výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům. (Vánoce, Velikonoce – dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru)</p> <p>podílet se na realizaci výstav v rámci třídy i školy</p> <p>dle svých schopností účastnit se výtvarných soutěží</p>	<p>výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci (podle vlastní potřeby, před spolužáky, rodiči, pro prezentaci školy), vnímání, porovnávání vlastních výsledků s výsledky ostatních</p>	
--	---	--	--

5. 9 Tělesná výchova (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět Tělesná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Na 1. stupni SZŠ učitel s ohledem na věk, mentální úroveň a pohybovou možnost daného jedince vede žáky od spontánního hravého pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě, případně až k vlastní pohybové seberealizaci. Žáci si dle svých možností osvojují základy bruslení, plavání, jízdu na koloběžkách, kolech apod.

Žáci se učí zvládnout organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí. Učitel se snaží vytvářet kladný vztah k pohybovým aktivitám vytvářením atmosféry důvěry, spolupráce a radostného prožitku z pohybu.

Tělesná výchova na 2. stupni navazuje na vyučování na prvním stupni. Je určena a vytvářena pro všechny žáky a umožňuje jim nejen poznání vlastních pohybových možností a omezení, ale učí je uvědomovat, respektovat a využívat je k cílenému ovlivňování tělesného a duševního stavu. Kromě základních pohybových dovedností jako jsou chůze, běh, skok, hod, lezení, cvičení na náradí nebo s náčiním a pohybové hry, si žáci osvojují základy cvičení s hudbou a tanec, bruslení, lyžování, plavání, jízdu na kolech, cvičení v přírodě nebo branné sportovních dnů.

U žáků s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem je uplatňována zdravotní tělesná výchova a provádí se na doporučení lékaře. Preventivně prvky zdravotní tělesné výchovy zařazujeme u žáků se zdravotním oslabením, kteří se neúčastní zdravotní tělesné výchovy. Obsahem jsou činnosti a zátěže směřující k odstranění, zmírnění a zlepšení zdravotního stavu a rozdělují se podle typů oslabení do skupin:

- A – oslabení podpůrně pohybového systému
- B – oslabení vnitřních orgánů
- C – oslabení smyslových a nervových funkcí

Cílové zaměření předmětu:

- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

Začlenění průřezových témat: V předmětu tělesná výchova jsou začleněna průřezová témata z *OSV, MV, EV*.

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tematické okruhy:

→ Osobnostní rozvoj

- *Sebepoznání a sebepojetí* – moje vztahy k druhým lidem; moje tělo; já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mě
- *Psychohygienu* – dovednosti zvládnání stresových situací – uvolnění relaxace; hledání pomoci při potížích
- *Seberegulace a sebeorganizace* – cvičení sebeovládání
- *Rozvoj schopnosti poznávání* – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů

→ Sociální rozvoj

- Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině;
- Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina; péče o dobré vztahy
- Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci;
- Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem

→ **Morální rozvoj**

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů;

Multikulturní výchova (MV) – tematický okruh:

→ **Lidské vztahy** – uplatňování principu slušného chování

Environmentální výchova (EV) – tematické okruhy:

→ **Vztah člověka k prostředí** – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)

→ **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – ochrana přírody při masových sportovních akcích

Časová dotace: Předmět tělesnou výchovu vyučujeme v 1. – 10. ročníku 3 hodiny týdně.

Hodnocení předmětu: Žák bude hodnocen dle školních výstupů.

Formy tělesné výchovy: Poznatky, návyky a činnosti získané v předmětu tělesná výchova si žáci ověřují, doplňují a obohacují v dalších formách pohybových aktivit v průběhu vyučování - v jiných předmětech a to především formou tělovýchovných chviliek; hlavních přestávkách; turistických akcích; výletech; ve škole v přírodě a po vyučování v zájmových kroužcích a sportovních soutěžích. Pohybové aktivity v tělesné výchově směřujeme k vzájemné toleranci, k pochopení vítězství a porážky v pohybových hrách a sportovních soutěžích za splnění pravidel chování a bezpečnosti. Dovedností žáků dále směřujeme k jejich využívání i v době osobního volna. Zdravotní tělesnou výchovu vede učitel s odbornou způsobilostí.

Výchovné a vzdělávací strategie

→ **Kompetence k učení**

- Podporujeme sebekontrolu a sebehodnocení v hodinách TV navozováním vhodných modelových situací – **žák zhodnotí svůj výkon v hodinách TV**
- Využíváme praktické ukázky cviků, obrázky, video v hodinách TV – **žák napodobuje cviky dle učitele, cvičí podle videa, popřípadě obrázků**
- Slovně povzbuzujeme a oceňujeme každý projev snahy, či změny ve výkonu
- Seznamujeme s odbornou sportovní terminologií při nástupu, rozcvičce – **žák rozumí základní terminologii v TV**
- Slovním povzbuzováním zdůrazňujeme význam pohybu pro zdraví člověka - **žák zařazuje aktivní pohyb do svého režimu dne**

- Směřujeme žáky k prevenci a korekci jednostranného zatížení a svalových dysbalancí zařazováním cvičení kondičních, koordinačních, kompenzačních, vyrovnávacích, relaxačních a cvičení správného držení těla

→ **Kompetence k řešení problémů**

- Pravidelně zařazujeme branně sportovní dny
- Diskusí učíme žáky zvládnout a osvojit si pravidla fair play hry při různých soutěžích – **žák se chová podle pravidel fair play**
- Nabízíme žákům vhodné podněty a náměty pro pohybovou činnost i mimo tělesnou výchovu ve škole – **žák se účastní i mimoškolních pohybových aktivit**
- Zařazujeme Dny zdravotní výchovy a učíme žáky základní zásady první pomoci a zajištění odsunu zraněného – **žák dokáže poskytnout 1. pomoc**

→ **Kompetence komunikativní**

- Směřujeme žáky k tomu, aby vyjádřily vlastní názor, postoje, prožitek (relaxace...) z pohybové aktivity na základě rozhovoru, výtvarného zpracování – **žák vyjádří názor a dává najevo svůj aktuální prožitek**
- Stálou kontrolou a používáním pokynů a signálů směřujeme žáky k porozumění slovních pokynů, povelů a předem domluvených signálů – **žák rozumí pokynům a domluveným signálům v TV**
- Používáme odbornou tělovýchovnou terminologii zejména při rozcvičce, nástupu...
- Diskutujeme s žáky o aktuálních sportovních událostech ze sdělovacích prostředků a tím rozvíjíme jejich slovní zásobu

→ **Kompetence sociální a personální**

- Formou společných sportovních akcí a her rozvíjíme spolupráci mezi žáky – **žák při hrách a dalších sportovních aktivitách spolupracuje se svými spolužáky**
- Stálou kontrolou vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování – **žák se chová dle pravidel hry**
- Posilujeme sebevědomí žáků jejich spoluúčastí na školních akcích (sportovní hry)

→ **Kompetence občanská**

- Podporujeme a zdůrazňujeme význam zdravého životního stylu vlastním příkladem – **žák se řídí pravidly zdravého životního stylu**
- Vytváříme u žáků modelové situace formou pohybové hry ve škole a na dopravním hřišti k dovednosti uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu – **žák se bezpečně chová v silničním provozu**
- Navozením modelových situací i prakticky směřujeme žáky k pomoci handicapovaným, slabším jedincům – **žák pomáhá slabším spolužákům**
- Soustavným upozorňováním směřujeme žáky k respektování opačného pohlaví – **žák respektuje opačné pohlaví při sportovních aktivitách**

→ **Kompetence pracovní**

- Vhodnou motivací, vlastním příkladem a volbou sportovních aktivit posilujeme kladný vztah k tělesné výchově, k pohybovým aktivitám – **žák má pozitivní vztah k pohybovým aktivitám**
- Prezentujeme žáky na sportovních soutěžích

- Nacvičujeme a trénujeme modelové situace vedoucí k zajištění bezpečnosti žáků – **žák dodržuje bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách v různém prostředí**
- Soustavným opakováním směřujeme žáky k samostatné sebeobsluze při převlékání, obouvání – **žák se samostatně převlékne, přezuje**
- Vlastním příkladem směřujeme žáky k dodržování pořádku a čistoty v tělocvičně, na hřišti, případně ve třídě – **žák dodržuje čistotu a pořádek v TV**
- Neustálým opakováním upozorňujeme žáky na správné užití tělovýchovného nářadí i náčiní – **žák správně a bezpečně používá tělovýchovné nářadí a náčiní**
- Rozvíjíme u žáků i morální vlastnosti jako je vytrvalost, houževnatost, důslednost, spolupráce v kolektivu na základě her, soutěží.

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. STUPEŇ – 1. OBDOBÍ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p>mít kladný postoj k pohybovým aktivitám zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti</p> <p>dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</p> <p>mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</p>	<p>Žák by měl:</p> <p>vytvořit si kladný vztah k pohybu pomocí pozitivní motivace pedagoga znát a mít osvojené jednoduché protahovací a aktivizační cviky</p> <p>znát zásady bezpečného chování během Tv umět se připravit na Tv (cvičební úbor, obuv na cvičení)</p> <p>zvládat: - chůzi daným směrem, po čáře, překračování nízkých překážek; běh po ploše či ve skupině za sebou; skoky a poskoky na místě, skok přes čáru; lezení, podlézání, přelézání a podlézání; - manipulaci s míčem: kutálení a posílání míče po rovině a po mírně šikmé ploše; manipulace s drobnými předměty – sbírání,</p>	<p>činnosti ovlivňující zdraví: -pohybový režim, délka a intenzita pohybu, spontánní pohybové činnosti a hry - příprava organismu, příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení</p> <p>- hygiena při TV, osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuv - bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí</p> <p>činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: - zdravotně zaměřené činnosti; správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení - pohybové hry, pohybové hry s různým zaměřením a s využitím tradičního i netradičního náčiní,</p>	

	<p>podávání, přenášení, házení</p> <ul style="list-style-type: none"> - napodobovat pohyby po učiteli - zvládat samostatně dle pokynů jednoduchý uvědomělý pohyb končetinami - napodobit stoj, sed, leh, dřep, klek, vzpor dřepmo, - válet sudy - rovnovážné postoje na jedné noze - sladit chůzi s rytmem hudby či říkanky - zapojit se do kolektivních a závodivých her či honiček - zvládnout kratší turistický výlet (3-5 km) 	<p>bez náčiní; motivační, tvořivé a napodobivé hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy gymnastiky, průpravná cvičení; cvičení s náčiním a na vybraném nářadí - rytmická a kondiční cvičení, vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky - základy atletiky, průpravné atletické činnosti; varianty chůze; běhy na krátké vzdálenosti, skok do dálky; hod míčkem - základy sportovních her, průpravné hry; základní manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti; hry s upravenými pravidly - turistika a pobyt v přírodě, chování v přírodě, ochrana přírody, chůze v terénu 	
--	---	---	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. STUPEŇ – 2. OBDOBÍ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p>zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla</p> <p>podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením</p> <p>uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</p> <p>rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</p>	<p>Žák by měl :</p> <p>aktivně se zapojovat do pohybových aktivit v rámci Tv pod vedením učitele zvládat jemu přiměřené posilovací, uvolňovací a protahovací cviky zaměřené na konkrétní svalové skupiny či na zvětšení rozsahu pohybu v kloubu mít osvojené jednoduchá relaxační a dechová cvičení v leže a v sedě</p> <p>znát zásady bezpečného chování během Tv se umět připravit na Tv (cvičební úbor, obuv na cvičení)</p> <p>zvládat: - chůzi se správným držením těla, chůzi v zástupu a ve dvojicích s držením, rytmizovanou chůzi</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví: - pohybový režim, délka a intenzita pohybu, spontánní pohybové činnosti a hry</p> <p>- příprava organismu, příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení</p> <p>- zdravotně zaměřené činnosti; správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>- hygiena při TV, osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuv</p> <p>bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: - pohybové hry, pohybové hry s různým zaměřením a s využitím tradičního i</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - poznávací schopnosti - spolupráce a soutěživost</p>

<p>využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích</p>	<p>s udáním tempa (tleskání, bubnování či hud. doprovod), chůzi po schodech; - běh se správným dýcháním, v zástupu, udaným směrem nebo po značené trase, slalom; start ze stoje a dřepu; - skoky a poskoky na místě snožmo a střídavě, poskoky určitým směrem a okolo předmětu, přeskok přes čáru a překážky, seskok do měkké podložky, nácvik skoku do dálky z místa; - lezení, podlézání přelézání a prolézání překážek, lezení na žebřinách a po šikmé ploše, jízda na skluzavce; - samostatně dle pokynů uvědomělý pohyb končetinami - jednoduchá gymnastická cvičení: kolébka na zádech, válení sudů, nácvik kotoulu, změny stojů a poloh, viset na hrazdě či na žebřinách, - cvičení na nářadí (lavička, švédská bedna) – lezení, obraty, seskok, dřep</p> <p>manipulaci s míčem – kutálení po zemi a po šikmé ploše, chytání, nadhazování a chytání, přehazování nízkých překážek, házení na cíl (koš, krabice, branka); nácvik hodů do dálky horním obloukem zapojit se do kolektivních (vybíjená, kopaná, floorball) a závodivých her či honiček</p>	<p>netradičního náčiní, bez náčiní; motivační, tvořivé a napodobivé hry - základy gymnastiky, průpravná cvičení; cvičení s náčiním a na vybraném nářadí - rytmická a kondiční cvičení, vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky - základy atletiky, průpravné atletické činnosti; varianty chůze; běhy na krátké vzdálenosti, motivovaný vytrvalostní běh (podle schopností žáků); skok do dálky; hod míčkem</p> <p>základy sportovních her, průpravné hry; základní manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti; hry s upravenými pravidly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her zásady sportovního jednání a chování; fair play</p>	
--	--	---	--

<p>rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti</p> <p>zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti</p>	<p>zvládnout turistický výlet (4-6 km)</p> <p>hry na sněhu, klouzání, sáňkování, bobování,</p> <p>jízda na koloběžce, základy jízdy na kole</p> <p>reagovat na povely při nástupu na začátku a konci hodiny jednoduché povely (vpravo x vlevo v bok, čelem v zad, pochodem v chod, zastavit stát)</p>	<p>turistika a pobyt v přírodě, chování v přírodě, ochrana přírody, chůze v terénu</p> <p>pobyt v zimní přírodě; hry na sněhu a na ledě; základní techniky pohybu a jízdy na saních a bobech; bezpečnost při pohybových aktivitách na sněhu</p> <p>- další pohybové činnosti a netradiční sporty podle podmínek školy, podle zájmu a možností žáků</p> <p>Činnosti podporující pohybové učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace při TV, základní organizační činnosti - smluvené povely a signály - zásady sportovního jednání a chování; fair play 	
---	---	---	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. STUPEŇ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p>usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností</p> <p>cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení</p> <p>využívat základní kompenzační a relaxační techniky</p> <p>uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu</p> <p>zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>Žák by měl :</p> <p>mít kladný vztah k pohybu znát a mít osvojené jednoduché i složitější protahovací a aktivizační cviky posilovat svalové skupiny důležité pro správné držení těla (břišní, zádové, hýžděové svalstvo a svaly dolních končetin) protahovat svalstvo s tendencí ke zkracování (svaly dolních končetin, svaly ramene) znát zásady bezpečného chování během Tv v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, znát pravidla bezpečnosti v silničním provozu z pozice chodce umět se připravit na Tv v tělocvičně či na hřišti (cvičební úbor, obuv na cvičení)</p> <p>zvládat: chůzi, běh, lezení daným směrem či po značené trase; start z lehu, sedu, kleku; běh s nízkými překážkami;</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, pohybové aktivity - rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností - prevence a korekce svalových dysbalancí, průpravná, kondiční, koordinační, koncentrační a postřehová cvičení, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pohybové hry s různým zaměřením, pohybové hry s netradičními pomůckami - gymnastika, cvičení s náčiním a 	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - poznávací schopností - spolupráce a soutěživost

<p>snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti</p>	<p>skoky a poskoky, přeskokování překážek různé výšky snožmo, skok do dálky z místa, s rozběhem; poskoky v dřepu podlézání, přelézání a prolézání překážek různé obtížnosti v závislosti na míře postižení; manipulaci s míčem: koulení míče na cíl, hod do dálky a do výšky horním obloukem, házení přes překážky, házení na cíl, dribling, nacvičovat přeskočky přes švihadlo napodobovat pohyby po učiteli zvládat samostatně dle pokynů uvědomělý pohyb končetinami napodobit stoj, sed, leh, dřep, klek, vzpor dřepmo, klik, válet sudy kolébku, převaly, kotouly visy na hrazdě či žebřinách rovnovážné postoje; rychlé změny poloh a postojů základy rytmické gymnastiky: nácvik cvalu stranou a vpřed, přísunného kroku; vyjádřit 3/4 takt potleskem a podupem; cvičení s náčiním i bez náčiní při hudbě;</p> <p>základy sportovních her (kopaná, vybíjená, floorball, přehazovaná,</p>	<p>na vybraném nářadí</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - atletika, starty; běhy na dráze, v terénu (podle schopností a možností žáků), skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem, hod granátem, vrh koulí (<i>podle možností a vybavení školy</i>) - sportovní hry s upravenými pravidly (<i>výběr podle možností školy</i>) - plavání, prvky zdravotního plavání (<i>podle podmínek školy</i>) - turistika a pobyt v přírodě, základní poznatky z turistiky, chůze a orientace v terénu; táboření, základní turistické dovednosti, ochrana přírody - základní techniky jízdy na lyžích, na sánkách a bobech; pobyt v zimní přírodě; bezpečnost pohybu v zimní horské krajině a při pohybových aktivitách na sněhu (<i>podle podmínek školy</i>) - další (i netradiční) pohybové činnosti (<i>podle podmínek školy a zájmu žáků</i>) 	
---	---	--	--

<p>dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách</p>	<p>košíková, házená) s upravenými pravidly zapojit se do kolektivních a závodivých her či honiček atletika: běh na krátké tratě, skok do výšky, skok do dálky, hod kriketovým míčkem</p> <p>jízda na kole, tříkolce či koloběžce v závislosti na míře a typu postižení žáka hry na sněhu, klouzání, sáňkování, bobování, pohyb na ledu bez bruslí,</p> <p>zvládnout i turistický výlet (6 – 8 km) zvládá základní organizační činnosti, smluvní signály a povely v nástupovém tvaru hraje fair play</p>	<p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV, smluvené povely, signály, gesta, základy odborné terminologie, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech - pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her 	
--	---	---	--

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. STUPEŇ – 1. OBDOBÍ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p>uplatňovat správné způsoby, držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech</p> <p>zaujímat správné základní cvičební polohy</p> <p>zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením</p>	<p>Žák by měl :</p> <p>seznamovat se a dodržovat pohybový režim dodržovat zásady správné hygieny provádět průpr. cvičení pro správné držení těla; dechová cvičení</p> <p>seznamovat se ze zákl. cvičebními polohami dodržovat zákl. techniku cvičení seznamovat se, provádět relaxační a dech. cvičení</p> <p>provádět pohyb. činnost s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení a postižení</p>	<p>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení: - konkrétní zdravotní oslabení, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro zdr. Tv, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení</p> <p>Speciální cvičení: - základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení podle typu oslabení, relaxační cvičení – celková a lokální, dechová cvičení – správný dechový stereotyp</p> <p>Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti: - pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova: - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - poznávací schopností - spolupráce a soutěživost</p>

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. STUPEŇ – 2. OBDOBÍ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p>zařazovat pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování</p> <p>zvládat základní techniku speciálních cvičení, korigovat techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele</p> <p>upozornit samostatně na činnosti (prostředí, které jsou v rozporu s jeho oslabením)</p>	<p>Žák by měl :</p> <p>provádět pohyb. činnost s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p> <p>vycházet ze zákl. cvičebních poloh dodržovat zákl. techniku cvičení provádět relaxační a dech. cvičení</p> <p>dodržovat pohybový režim dodržovat zásady správné hygieny provádět průpr. cvičení pro spr. držení těla; dechová cvičení</p>	<p>VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p> <p>SPECIÁLNÍ CNIČENÍ</p> <p>základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení, relaxační cvičení – celková a lokální, dechová cvičení – správný dechový stereotyp</p> <p>ČINNOST A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ</p> <p>konkrétní zdravotní oslabení, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro zdr. Tv, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - poznávací schopností - spolupráce a soutěživost

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. STUPEŇ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p>zařazovat pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování</p> <p>zvládat základní techniku speciálních cvičení, korigovat techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele</p> <p>upozornit samostatně na činnosti (prostředí, které jsou v rozporu s jeho oslabením)</p>	<p>Žák by měl:</p> <p>provádět pohyb. činnost s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p> <p>vycházet ze zákl. cvičebních poloh dodržovat zákl. techniku cvičení provádět relaxační a dech. cvičení</p> <p>dodržovat pohybový režim dodržovat zásady správné hygieny provádět průpr. cvičení pro spr. držení těla; dechová cvičení</p>	<p>VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p> <p>SPECIÁLNÍ CNIČENÍ základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení, relaxační cvičení – celková a lokální, dechová cvičení – správný dechový stereotyp</p> <p>ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky - základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodné cvičení a činnosti</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - poznávací schopností - spolupráce a soutěživost

5. 10 Výchova ke zdraví (9. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět výchova ke zdraví byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Výchova ke zdraví obsahově navazuje na předmět věcné učení.

Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní a další zdravotně preventivní návyky, rozvíjí sociální dovednosti a komunikaci, dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení života v různých situacích.

Cílové zaměření předmětu:

- Utváření názorů na zdraví člověka a uplatňování preventivních činností podporující zdraví
- poznávání a chápání tělesných, psychických, sociálních změn v dospívání
- uplatňování zásad zdravého životního stylu a ochrany zdraví
- odmítání škodlivých látek
- zvládnutí přivolání 1. pomoci a orientace v krizových situacích ohrožující tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých
- důraz na praktické dovednosti
- výchova ke čtenářské gramotnosti

Začlenění průřezových témat: V předmětu výchova ke zdraví jsou začleněna průřezová témata z *OSV, MV, EV*.

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tematické okruhy:

→ Osobnostní rozvoj

- Sebepoznání a sebepojetí – moje vztahy k druhým lidem; moje tělo; já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mě
- Psychohygienu – hledání pomoci při potížích
- Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání

→ Sociální rozvoj

- Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc
- Komunikace – komunikace v různých situacích

→ Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů;
- Hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

Multikulturní výchova (MV) – tematické okruhy:

→ ***Lidské vztahy*** – uplatňování principu slušného chování; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci

→ ***Kulturní rozdíly*** – respektování zvláštností různých etnik

Environmentální výchova (EV) – tematický okruh:

→ **Vztah člověka k prostředí** – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen podle toho, jakých dovedností, vědomostí získal v daném ročníku s přihlédnutím na školní výstupy.

Časová dotace: Předmět výchova ke zdraví vyučujeme v 9. – 10. ročníku 1 hodinu týdně.

Forma: Pro maximální pochopení učiva žáky využíváme názorné a snáze zapamatovatelné formy výuky. Zařazujeme skupinové vyučování, při kterém využíváme praktických činností ve výuce. Využíváme práce s internetem a dalších pomůcek jako např. využití meotaru, dataprojektoru, odborných videokazet, DVD, TV, denní tisk, různé druhy besed a přednášek a taktéž exkurze a výstavy zaměřené na aktuální probíranou tematiku.

Výchovné a vzdělávací strategie

→ **Kompetence k učení**

Na úrovni předmětu výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvoj využity tyto postupy:

- K výuce využíváme učebnice a učební materiály (odborná literatura, internet, denní tisk), výukové programy k danému tématu – **žák pracuje s učebnicemi a učebními materiály k danému tématu**
- Realizujeme vyhledávání a využívání informací v praktickém životě (denní tisk, odborná literatura) – **žák vyhledává informace důležité pro praktický život**
- Slovním povzbuzováním oceňujeme každý projev snahy o získání nových poznatků v tomto předmětu
- Umožňujeme využití teoretických poznatků v praxi (znalost 1. pomoci, dodržování základních bezpečnostních pravidel a preventivní ochrany zdraví) – **žák na modelových situacích předvede zvládnutí teoretických poznatků v praxi**

→ **Kompetence k řešení problémů**

Na úrovni předmětu výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvoj využity tyto postupy:

- Denním ústním kontaktem a pozorováním se snažíme, aby žáci vnímali problémové situace, rozpoznávali problémy a dle svých možností hledali nejvhodnější způsoby řešení (modelové situace řešené ve skupině) – **žák identifikuje problém a vyhledává nejvhodnější způsob řešení**
- Besedami a exkurzemi rozvíjíme schopnost přijímat důsledky svých rozhodnutí (beseda – sociální pracovník, kurátor mládeže, městská nebo státní policie) – **žák si uvědomuje důsledky nevhodných rozhodnutí ze společenského hlediska**
- Rozhovorem dbáme na to, aby žák dokázal popsat problém a požádal o radu školního psychologa, výchovného poradce, třídního učitele – **žák popíše problém a v případě potřeby vyhledá kompetentní osobu**
- Neustálým opakováním důležitých telefonních čísel, modelovými situacemi podporujeme u žáků schopnost přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby - **žák zná důležitá telefonní čísla pro přivolání pomoci v případě ohrožení**

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvoj využity tyto postupy:

- Motivujeme žáky využívat tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, učíme je rozumět běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům (práce s denním tiskem, internet)

- Realizujeme s žáky jednoduchou formu písemné komunikace dle svých možností a schopností (např. + jednoduché vyplňování formulářů)
- V komunikaci podporujeme využívání běžných informačních a komunikačních prostředků (telefon, internet) – **žák užívá běžné komunikační prostředky**

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvoj využity tyto postupy:

- Posilujeme sebevědomí žáků na základě poznání a pochopení vlastní osoby (hry a soutěže)
- Vytváříme u žáků povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti (modelové situace řešené s žáky ve skupinách) – **zná základní společenské normy a chová se dle nich**
- Dbáme, aby žáci respektovali pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi tak ovlivňovali kvalitu společné práce (modelové situace řešené žáky ve skupinách) – **respektuje pravidla práce ve skupině**
- Realizujeme se žáky navazování a udržování vztahů s vrstevníky, respektování druhých lidí a podporujeme upevňování dobrých mezilidských vztahů (skupinová práce, beseda se školním psychologem)

→ **Kompetence občanské**

Na úrovni předmětu výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvoj využity tyto postupy:

- Přednáškami, besedami či exkurzemi vytváříme u žáků povědomí o základních právech a povinnostech občanů – **zná základní práva a povinnosti občanů**
- Osobním příkladem podporujeme význam zdravého životního stylu a klademe důraz na ochranu životního prostředí (beseda: lékař; odborník na životní prostředí, materiál na Meotar), taktéž směřujeme žáky k rozvoji praktické činnosti se kterou souvisí vysazování stromů a keřů v přírodě, uskutečníme návštěvu v prodejně zdravá výživa, na besedu pozveme aktivního sportovce nebo odborníka na zdravou výživu – **žák chrání své zdraví a uplatňuje zásady zdravého životního stylu**
- Modelovými situacemi napomáháme správnému chování v krizových situacích a situacích ohrožující život a zdraví člověka – **žák ví, na koho se obrátit v krizových situacích**

→ **Kompetence pracovní**

Na úrovni předmětu výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvoj využity tyto postupy:

- Osobním příkladem posilujeme kladný vztah k práci, tedy vážit si vlastní práce i práce ostatních
- Motivací, kontrolou, formou hry rozvíjíme u žáků respektování pravidel práce v týmu

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 2. STUPEŇ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl :</p> <p>vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny</p> <p>chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím</p> <p>respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže</p>	<p>Žák by měl :</p> <p>rozlišovat různé formy vztahů ve dvojici(kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství), chápat význam dobrého soužití</p> <p>rozlišit základní pravidla soužití v různých sociálních skupinách (kamarádi x rodina)</p> <p>rozumět změnám v životě člověka (tělesné a duševní)</p> <p>vyjádřit základní životní potřeby, znát způsoby jejich naplňování ve shodě se zdravím</p> <p>vyjmenovat rizika, která jejich naplnění ohrožují, znát důsledky neuspokojení potřeb</p> <p>rozlišovat zákl. životní potřeby z pohledu věku</p> <p>dokázat stručně a adekvátně svému věku popsat svůj zdravotní stav</p> <p>popisat aktivity zdraví prospěšné i škodlivé</p>	<p>vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství</p> <p>vztahy a soužití v prostředí rodiny, školy, vrstevnické skupiny</p> <p>dětství, puberta, dospívání; tělesné změny</p> <p>sexuální dospívání, prevence rizikového sexuálního chování; antikoncepce, těhotenství</p> <p>tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny; otužování; význam pohybu pro zdraví, režim dne</p> <p>civilizační choroby, zdravotní rizika; preventivní a lékařská péče</p> <p>ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami,</p>	<p>Osobností a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí - rozvoj schopností poznávání - mezilidské vztahy - komunikace - spolupráce a soutěživost - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy

<p>znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy</p> <p>uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc</p>	<p>navrhnout vyvážený režim dne, zhodnotit význam volného času formulovat zásady tělesné a duševní hygieny (otužování, pohyb....) dokázat rozlišit prospěšné a závadové volnočasové aktivity, formulovat svoje zájmy popsat možnosti trávení volného času v místě bydliště velice stručně vysvětlit pojmy „civilizační“ choroby, určit zevrubně jejich prevenci</p> <p>orientovat se v potravinách, rozlišovat zdravé x nezdravé stravování, uvědomovat si důsledky nezdravého stravování – znát některé možné nemoci z toho vyplývající svými slovy popsat vliv dalších životních podmínek na zdraví</p> <p>navrhnout zásady bezpečného chování a komunikace s neznámými lidmi a v konfliktních a krizových situacích, vyhledat základní instituce, na které se v případě ohrožení, konfliktů či krizových situací obrátit</p>	<p>chronickým onemocněním a úrazy, bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); preventivní a lékařská péče; chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)</p> <p>výživa a zdraví, zásady zdravého stravování; vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; specifické druhy výživy</p> <p>bezpečné chování, komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita; šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti</p>	
--	---	--	--

<p>uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy</p> <p>zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</p> <p>vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví</p> <p>použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci</p> <p>řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech</p>	<p>na modelových situacích si vyzkoušet odmítnutí patologických jevů</p> <p>vyjmenovat nejbližší centrum pomoci</p> <p>popsat projevy šikany, násilí a sexuálního zneužívání dětí na modelových příkladech</p> <p>zaujmout odmítavé postoje ke všem formám násilí</p> <p>znát zdravotně sociální rizika závislostí</p> <p>znát základní pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví ve škole, v domácnosti, při různých pracovních a rekreačních činnostech</p>	<p>zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek</p> <p>dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole; ochrana zdraví při různých činnostech, ochrana člověka za mimořádných událostí</p>	
---	---	---	--

5. 11 Pracovní výchova (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět pracovní výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Nácvikem úkonů souvisejících se sebeobsluhou, upevnováním hygienických návyků a dovedností a návyků sebeobsluhy se snažíme o vybavení žáků dovednostmi, které mají přispět k jejich soběstačnosti a umožnit jim, co nejlépe vykonávat jednoduché pracovní činnosti s minimální pomocí a dohledem dospělého. Rozvíjíme u žáků hrubou a jemnou motoriku, utváříme správné pracovní návyky, podporujeme jejich seberealizaci a zlepšujeme vyjadřovací schopnosti a komunikaci s okolím. Snažíme se vhodnou motivací vzbudit u dětí zájem o jednotlivé pracovní činnosti a radost z vykonané práce.

Pracovní výchova je rozdělena na tyto tematické okruhy:

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti
- Práce s technickými materiály (zařazeny pouze na druhém stupni)

Cílové zaměření předmětu:

- zvládnutí sebeobluhy
- rozvoj motoriky, získání základních manuálních zručností
- utváření pracovních dovedností a návyků
- dokončování pracovních úkolů i po prvotním neúspěchu
- práce v kolektivu a odpovědnost za své i společné výsledky práce
- praktické užívání a zacházení s předměty denní potřeby, vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím
- porozumění zadaným jednoduchým pracovním postupům
- poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času
- uplatňování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci
- důraz na praktické dovednosti

Začlenění průřezových témat: V předmětu pracovní výchova jsou začleněna průřezová témata z *OSV, EV, MV*.

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tematické okruhy:

→ Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování; řešení problémů
- Psychohygienu – hledání pomoci při potížích
- Sebepoznání a sebepečení – moje tělo
- Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času; cvičení sebeovládání

→ Sociální rozvoj

- Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině
- Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc

- Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci
- Komunikace – komunikace v různých situacích (informování, omluva, prosba, pozdrav); cvičení pozorování

Environmentální výchova (EV) – tematické okruhy:

- **Základní podmínky života** – půda (zdroj výživy); voda (význam vody pro lidské aktivity); ovzduší (význam pro život na Zemi); ekosystémy
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; průmysl a životní prostředí (zpracované materiály)
- **Ekosystémy** – pole (způsoby hospodaření na nich); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodařením)
- **Vztah člověka k prostředí** – náš životní styl (spotřeba věcí, odpady)

Multikulturní výchova (MV) – tematický okruh:

- **Lidské vztahy** – uplatňování principu slušného chování

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen podle toho, jakých dovedností, vědomostí získal v daném ročníku s přihlédnutím na školní výstupy.

Časová dotace: Pracovní vyučování provází žáky po celou dobu školní docházky. Na 1. stupni jsou v 1. - 4. ročníku 3 hodiny týdně, v 5. ročníku jsou to 4 hodiny. V 6. ročníku je 5 hodin týdně. Na 2. stupni je v 7. – 10. ročníku 6 hodin týdně, přičemž v 7. a 8. ročníku byla výuka posílena o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

Forma: Výuka probíhá ve třídách, ve cvičné kuchyňce, na školním pozemku, v keramické dílně a v přírodě. Na 1. stupni je kladen důraz na nácvik úkonů souvisejících se sebeobsluhou a hygienou, na utváření a upevňování základních manuálních dovedností a návyků. 2. stupeň navazuje na první upevňování získaných dovedností vedoucí k co největší samostatnosti při vykonávání jednoduchých pracovních činností. Formy práce volíme s ohledem na věk žáků, mentální úroveň a zručnost.

Výchovné a vzdělávací strategie

→ **Kompetence k učení**

Na úrovni předmětu pracovní výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Didaktickými hrami a procvičováním motorických úkonů cíleně a systematicky se zaměřujeme na rozvoj smyslového vnímání a motorických schopností – **žák procvičuje motoriku a smyslové vnímání prostřednictvím didaktických her**
- Vhodnou motivací podporujeme vypěstování a zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou
- Motivujeme žáky průběžným hodnocením a s ohledem na individuální výkon žáka

- Zařazením znaků a symbolů jednotlivých předmětů podporujeme spojení s konkrétními situacemi (př. vaření čaje, obrázky zahradního náradí) – **žák používá znaky a symboly pracovních pomůcek a postupů**
- Zařazujeme projekty, práci na školním pozemku, v dílně, cvičné kuchyni a tím umožňujeme využití teoretických poznatků v praxi – **žák využívá získané teoretické poznatky v běžném životě**

→ **Kompetence k řešení problémů**

Na úrovni předmětu pracovní výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme u žáků, aby se nenechali odradit neúspěchem při dané činnosti v PV – **žák se nenechá odradit neúspěchem v PV a pokračuje v dané činnosti**

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu pracovní výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Při vytváření složitějších výrobků, při vaření a práci na pozemku podporujeme komunikaci – **žák komunikuje se svými spolužáky**
- Vhodným popisem a modelovou ukázkou napomáháme k lepšímu porozumění činnosti – **žák rozumí zadaným pokynům v PV dle popisu a ukázky**
- Prostřednictvím ukázky a pojmenováním předmětů v PV rozšiřujeme slovní zásobu žáků – **žák používá nové termíny spojené s PV (modelína, kladivo, hrábě)**

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu pracovní výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Formou skupinových prací rozvíjíme spolupráci mezi žáky a směřujeme je k vzájemnému respektování se – **žák při společných pracích respektuje ostatní spolužáky**
- Modelovými situacemi upevňujeme základní návyky společenského chování při stolování, na exkurzi v pracovním závodě – **žák se chová slušně při stolování**
- Organizujeme aktivity, při kterých se setkávají a spolupracují žáci z různých tříd a ročníků (sázení stromků, hrabání listí, úklid v okolí školy) – **žák spolupracuje se svými vrstevníky při pracovních činnostech**

→ **Kompetence občanské**

Na úrovni předmětu pracovní výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Osobním příkladem a rozhovorem na dané téma směřujeme žáky k uvědomění si významu zdravého životního stylu (pěstování zeleniny a ovoce) – **žák chápe důležitost pěstování ovoce a zeleniny**

→ **Kompetence pracovní**

Na úrovni předmětu pracovní výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Aktivním zapojením žáků do pracovních činností posilujeme kladný vztah k práci a tím směřujeme žáky k vážení si práce vlastní i druhých – **žák se zapojuje do pracovních činností a váží si své práce i práce ostatních**
- Vhodným výběrem činností a pomůcek vytváříme a následně rozvíjíme manuální dovednosti a návyky – **žák pracuje s pomůckami prohlubující manuální dovednosti**
- Upozorněním na správné zacházení s pomůckami a nářadím dbáme na dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce - **žák dodržuje zásady bezpečnosti při pracovních aktivitách**
- Důsledností vyžadujeme dodržování pořádku a čistoty ve třídě, prostorách školy i na veřejnosti – **žák udržuje pořádek ve třídě i v okolí školy**
- Pochvalou nebo přiměřenou kritikou směřujeme žáky k aktivnímu zájmu o osobní vzhled – **žák pečuje o svůj vzhled a dodržuje čistotu svého těla i osobních věcí**
- Úklidem okolí školy a tříděním odpadů se podílíme na ochraně životního prostředí – **žák chrání životní prostředí v rámci svých možností, třídí odpady**
- Osobním příkladem dbáme na rozvoj estetického cítění vytvářením výzdoby a hezkého prostředí ve třídě, ve škole i doma – **žák se podílí na vytváření příjemného prostředí ve třídě**
- seznamujeme žáky s ochrannými pomůckami používanými v PV (rukavice, náprstek, zástěra) – **žák používá ochranné pomůcky při pracovních činnostech**

PRACOVNÍ VÝCHOVA – 1. STUPEŇ – 1. OBDOBÍ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p><u>SEBEOBSLUHA</u> - zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti</p> <p>- zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání</p> <p>- udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí</p> <p><u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u> - třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev</p>	<p>Žák by měl:</p> <p>- zvládat základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (myje si obličej, ruce, čistí si zuby, češe se, používá kapesník, WC...)</p> <p>- zvládat svlékání a oblékání prádla a oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání (rozepíná a zapíná knoflíky, zdrhovadlo, háčky, patenty, upevňuje pásek, skládá a ukládá oděv, obouvá a zouvá obuv.....)</p> <p>- udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí</p> <p>- třídit různé druhy materiálu podle velikosti, tvaru, barev, ukládá rozříděný materiál</p>	<p>- základní hygienické návyky, osobní hygiena</p> <p>- svlékání a oblékání oděvu, skládání oděvu, obouvání</p> <p>- běžná údržba oděvu a obuvi, ukládání, čištění</p> <p>- péče o osobní věci, uklízení a ukládání osobních věcí</p> <p>- různé drobné materiály a jejich užití (přírodniny, model. hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)</p>	<p>Čtení – obrázkové knihy, noviny, časopisy, návody s obrázky k použití, činnostem</p> <p>Psaní – rozvíjení psychomotorických schopností – jemné motoriky</p> <p>Matematika – orientovat se v pojmech (dlouhý, krátký.....)</p> <p>Výtvarná výchova – barva, tvar, objekt.....</p> <p>Informační a komunikační technologie – výchovné a zábavné programy</p> <p>Člověk a jeho svět – člověk a zdraví (hygiena, sebeobsluha.....)</p>

<p>- zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami</p> <p>- vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>- pracovat podle slovního návodu</p> <p><u>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ</u></p> <p>- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p> <p><u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</u></p> <p>- provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích</p>	<p>- manipuluje s drobným materiálem (navíjí, sbírá a rozlišuje, navléká, splétá, stříhá....)</p> <p>- vytvářet podle jednoduchého postupu různé předměty z tradičních i netradičních materiálů (papír – mačká, trhá, vytrhává, překládá, lepí, poznává barvu, povrch, druh....)</p> <p>- modelovací hmota – uštipovat, hníst, stlačovat, vyvalovat, utvářet tvary...</p> <p>- pracovat podle slovního návodu</p> <p>- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p> <p>- skládat kostky, stavět z kostek (komín, zdi....)</p> <p>- skládat a rozkládat, šroubovat stavebnici, sestavovat tvary (špejle, tyčky, dřívka.....)</p> <p>- provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>- pozorovat podmínky pro život rostlin</p>	<p>- pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití</p> <p>- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</p> <p>- lidové zvyky, tradice, řemesla; užití některých jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů</p> <p>- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování; výživa rostlin; osivo</p>	<p>Řečová výchova – rozšíření slovní zásoby</p>
--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě - používat lehké zahradní náčiní <p><u>PRÁCE V DOMÁCNOSTI</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - upravit stůl pro jednoduché stolování - chovat se vhodně při stolování - připravit jednoduchý pokrm - orientovat se v základním vybavení kuchyně - zvládat drobné úklidové práce 	<ul style="list-style-type: none"> - pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě (ošetřuje pokojové rostliny – zálivka, pečuje o rostliny na záhonech – zálivka, plení) - používat lehké zahradní náčiní - seznamovat se s zásadami bezpečnosti při práci s rostlinami - učit se upravovat stůl pro jednoduché stolování - chovat se vhodně při stolování - připravovat jednoduché pokrmy - vyznat se v základním vybavení kuchyně - zvládat drobné úklidové práce 	<ul style="list-style-type: none"> - pěstování rostlin na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, jedovaté rostliny, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin, podmínky pro pěstování - zásady bezpečné práce s rostlinami - stolování; jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování - potraviny, výběr, nákup a skladování potravin - základní vybavení kuchyně - drobné úklidové práce, utírání prachu, mytí nádobí, mytí podlahy, vysávání prachu 	
---	---	--	--

PRACOVNÍ VÝCHOVA – 1. STUPEŇ – 2. OBDOBÍ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p><u>SEBEOBSLUHA</u> - pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci</p> <p>- zvládat běžnou údržbu oděvu i obuv</p> <p>- dodržovat zásady účelného oblékání</p>	<p>Žák by měl:</p> <p>- udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí - pečovat o své tělo (sprchování a mytí celého těla...) - pečovat o svůj zevnějšek - pečovat o své osobní věci</p> <p>- zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi (skládá oděv na určené místo, větší věci na ramínko, kartáčuje, přepírá drobné věci, čistí a ukládá obuv.....)</p> <p>- dodržovat zásady účelného oblékání (účelně a vkusně se obléká.....)</p>	<p>- základní hygienické návyky, osobní hygiena - svlékání a oblékání oděvu, skládání oděvu, obouvání</p> <p>- běžná údržba oděvu a obuvi, ukládání, čištění - péče o osobní věci, uklízení a ukládání osobních věcí</p>	<p>Čtení – obrázkové knihy, noviny, časopisy, návody s obrázky k použití, činnostem</p> <p>Psaní – rozvíjení psychomotor. schopností – jemné motoriky</p> <p>Matematika – orientovat se v pojmech (dlouhý, krátký.....)</p> <p>Výtvarná výchova – barva, tvar, objekt.....</p> <p>Informační a komunikační technologie – výchovné a zábavné programy</p> <p>Člověk a jeho svět – člověk a zdraví (hygiena, sebeobsluha.....)</p> <p>Řečová výchova – rozšíření slovní zásoby</p>

<p><u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů - využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic - volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržovat pořádek na pracovním místě; dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce <p><u>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ - 2. období</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž 	<ul style="list-style-type: none"> - namotávat klubko, vázat uzle a kličky, navlékat korálky, propichovat a navlékat přírodniny, proplétat - stříhat papír a textil (bez předkreslené linie) - vystříhovat (podle předkreslené linie) - skládat, překládat, lepit, polepovat, rozkládat a skládat - pracovat s modelovací hmotou, vykrajovat tvary pomocí formiček, tvaruje hmotu (dřívka, špachtle.), modelovat složitější tvary - udržovat pořádek na pracovním místě - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci - při práci se stavebnicí provádět jednoduchou montáž i demontáž - spojovat (špejle, drát, provázek.....) 	<ul style="list-style-type: none"> - různé drobné materiály a jejich užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití - lidové zvyky, tradice, řemesla; užití některých jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů - stavebnice, plošné, prostorové; sestavování jednoduchých modelů 	<p>Řečová výchova – rozšíření slovní zásoby</p> <p>Čtení – obrázkové knihy, noviny, časopisy, návody s obrázky k použití, činnostem</p>
--	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - pracovat podle slovního návodu, předlohy - spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty - udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce <p><u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE - 2. období</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin - ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny - volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní 	<ul style="list-style-type: none"> - sestavovat jednoduché modely ze stavebnic - provádět demontáž (rozkládá a ukládá) - pracovat podle slovního návodu, předlohy - spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty - udržovat pořádek na svém pracovním místě - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce - seznamovat se s základními podmínkami pro pěstování vybraných rostlin (zpracování půdy – příprava k setí, sázení, pletí – výživa rostlin – přihnojování) - pěstovat a ošetřovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny - volit podle druhu pěstitelské činnosti správné nástroje a nářadí 	<ul style="list-style-type: none"> - práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy - montáž a demontáž jednoduchých předmětů - zásady bezpečné práce s rostlinami - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování; výživa rostlin; osivo - pěstování pokojových rostlin, podmínky pro pěstování - pěstování rostlin na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, jedovaté rostliny, koření, zelenina aj.) 	<p>Psaní – rozvíjení psychomotor. schopností – jemné motoriky</p> <p>Matematika – základní geomet. tvary, jednotky hmotnosti, délky a času, tvoření skupin – hodně, málo, manipulace a řazení předmětů podle dané velikosti</p> <p>Výtvarná výchova – barva, tvar, objekt.....</p> <p>Informační a komunikační technologie – výukové a zábavné programy</p> <p>Člověk a jeho svět – rozmanitost přírody – roční období – znaky – péče o rostliny a keře</p>
---	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě <u>PRÁCE V DOMÁCNOSTI - 2. období</u> - znát základní vybavení kuchyně - připravit jednoduché pohoštění - uplatňovat zásady správné výživy - dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování - zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji - vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě - udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamovat se s léčivými rostlinami a jejich významem pro zdraví člověka - dovídá se o jedovatých rostlinách a jejich nebezpečí - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci s pokojovými rostlinami i na zahradě - umět upravit stůl pro stolování - dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování - zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji a náčiním a dbá bezpečnosti při jejich používání - umět udržovat pořádek v bytě, ve třídě, provádí drobné úklidové práce - udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - potraviny, výběr, nákup a skladování potravin - stolování; jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - práce s drobným kuchyňským náčiním - bezpečnost při zacházení s kuchyňskými pomůckami - drobné úklidové práce, utírání prachu, mytí nádobí, mytí podlahy, vysávání prachu 	
--	--	---	--

PRACOVNÍ VÝCHOVA – 2. STUPEŇ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák by měl:</p> <p><u>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat různé druhy materiálů - získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech - zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech - vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky 	<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovat s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy - rozlišovat různé druhy materiálů, poznávat jejich vlastnosti a využití v praxi - získávat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech - rozeznávat a používat různé pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - volit jednoduchý pracovní postup, vhodný pro druh zpracovávaného materiálu - orientovat se v jednoduchých pracovních postupech - dokázat pracovat podle jednoduchého návodu 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy; materiály, vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy 	<ul style="list-style-type: none"> Čt – knihy, noviny, časopisy, návody s obrázky k použití výrobků a k činnostem M – základní geometrické tvary <ul style="list-style-type: none"> - jednotky délky, času, objemu a hmotnosti - prostorové útvary – krychle, koule, válec Informační a komunikační technologie <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací na internetu podle pokynů Vv – barva, tvar, objekt Řv – rozšíření slovní zásoby

<p>- dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím</p> <p><u>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ</u></p> <p>- sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model</p> <p>- zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi</p> <p>- provádět údržbu jednoduchých předmětů</p> <p>- dodržovat zásady bezpečnosti a</p>	<p>- vzhledem k druhu opracovávaného materiálu správně volit a používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky</p> <p>- získávat a používat základní dovednosti ručních prací</p> <p>- poznávat starší i současná řemesla a jejich tradice (výlety, exkurze)</p> <p>- při práci dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím</p> <p>- sestavovat podle návodu, předlohy jednoduchý model</p> <p>- zvládat jednoduchou montáž a demontáž modelů při práci se stavebnicí</p> <p>- při demontáži ukládat a správně zařazovat jednotlivé součástky stavebnice do krabic</p> <p>- provádí údržbu jednoduchých předmětů</p> <p>- dodržovat zásady bezpečnosti,</p>	<p>- základní dovednosti ručních prací</p> <p>- řemesla a tradice</p> <p>- práce s návodem, předlohou</p> <p>- stavebnice – konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž</p>	<p>Čt – knihy, noviny, časopisy, návody s obrázky k použití výrobků a k činnostem</p> <p>M – základní geometrické tvary</p> <p>- jednotky délky, času, objemu a hmotnosti</p> <p>- prostorové útvary – krychle, koule, válec</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>- vyhledávání informací na internetu podle pokynů</p>
--	---	--	---

<p>hygieny práce a bezpečnostní předpisy</p> <p><u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</u></p> <p>- volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</p> <p>- znát hlavní zásady pěstování zeleniny</p> <p>- pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě</p> <p>- znát běžné druhy ovoce</p>	<p>bezpečnostní a hygienické předpisy</p> <p>- seznamovat se s základními podmínkami pro pěstování rostlin, (zpracování půdy – příprava záhonu k setí, sázení, pletí, přihnojování – výživa rostlin)</p> <p>- volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</p> <p>- poznávat hlavní zásady a podmínky při pěstování zeleniny</p> <p>- pěstovat vybrané druhy zeleniny (dle možností školy)</p> <p>- rozeznávat rozdíl mezi osivem a sadbou</p> <p>- seznamovat se s různými druhy zeleniny a jejím skladováním a konzervováním</p> <p>- pěstovat a ošetřovat pokojové rostliny a využívat je k výzdobě (třída)</p> <p>- pěstovat vybrané okrasné dřeviny a květiny (dle možností školy)</p> <p>- seznamovat se s aranžováním a jednoduchou vazbou květin</p> <p>- znát běžné druhy ovoce, způsob</p>	<p>- základní podmínky pro pěstování, základní zpracování půdy; výživa rostlin</p> <p>- zelenina, osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny, skladování, konzervování</p> <p>- okrasné rostliny, pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru; aranžování a jednoduchá vazba květin</p> <p>- ovoce, druhy ovoce, způsob</p>	<p>Vv – barva, tvar, objekt</p> <p>Řv – rozšíření slovní zásoby</p> <p>Čt – knihy, noviny, časopisy, návody s obrázky k použití výrobků a k činnostem</p> <p>M – základní geometrické tvary</p> <p>- jednotky délky, času, objemu a hmotnosti</p> <p>- prostorové útvary – krychle, koule, válec</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>- vyhledávání informací na internetu podle pokynů</p> <p>Vv – barva, tvar, objekt</p> <p>Člověk a jeho svět</p> <p>- rozmanitost přírody</p> <p>- lidé a čas (roční období)</p> <p>- člověk a zdraví (zdravá výživa)</p> <p>Člověk a příroda</p> <p>- základní poznatky z přírodopisu (stavba, tvar a funkce rostlin, význam rostlin, rostliny léčivé a jedovaté, druhy zvířat a jejich</p>
---	---	--	---

<p>- seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin</p> <p>- používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě</p> <p>- vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</p> <p>- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě</p> <p><u>PRÁCE V DOMÁCNOSTI</u></p> <p>- zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti</p> <p>- používat vhodné prostředky při</p>	<p>jeho pěstování, skladování a konzervace</p> <p>- seznamovat se s běžnými léčivými rostlinami a jejich významem pro zdraví člověka</p> <p>- rozeznávat různé druhy koření, dle možností školy vybrané druhy koření pěstovat</p> <p>- seznamovat se s jedovatými rostlinami a jejich nebezpečím a alergiemi</p> <p>- při práci na zahradě používat vhodné pracovní pomůcky a nářadí</p> <p>- seznamovat se s druhy a způsobem chovu drobných zvířat, hygienou a bezpečností při chovu a kontaktu se zvířaty</p> <p>- dodržovat bezpečnost práce a hygienické zásady při práci na zahradě</p> <p>- zvládat jednoduché pracovní postupy při úklidu a údržbě v domácnosti</p> <p>- při práci v domácnosti používat</p>	<p>pěstování drobného ovoce, skladování, konzervování</p> <p>- léčivé rostliny, koření, pěstování vybraných rostlin; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; alergie</p> <p>- chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty</p> <p>- údržba a úklid v domácnosti, úklidové prostředky, postupy; bezpečnost při styku s čisticími prostředky;</p>	<p>hospodářský význam....)</p> <p>Řv – rozšíření slovní zásoby</p> <p>Čt – knihy, noviny, časopisy, návody s obrázky k použití výrobků a k činnostem</p> <p>M – základní geometrické tvary</p>
--	--	--	--

<p>práci v domácnosti</p> <p>- používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče</p> <p>- připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy</p>	<p>vhodné úklidové prostředky, čisticí prostředky a dodržovat zásady bezpečnosti při styku s nimi</p> <p>- zvládat jednoduché postupy při údržbě oděvů a textilií, znát základní práci a čisticí prostředky a dodržovat bezpečnost při zacházení s nimi</p> <p>- učit se ovládnání, funkcím a užití domácích elektrických spotřebičů, jejich údržbě a ochraně, dbát bezpečnosti při jejich provozu, mít povědomost o nebezpečí úrazu elektrickým proudem</p> <p>- znát základní vybavení kuchyně, používat jej a udržovat v pořádku a čistotě</p> <p>- učit se bezpečně používat základní kuchyňské elektrospotřebiče</p> <p>- dodržovat bezpečnost a hygienu při provozu kuchyně</p> <p>- znát základní druhy i skupiny potravin a seznamovat se s způsoby jejich konzervace</p>	<p>- údržba oděvů a textilií, postupy; práci a čisticí prostředky a zacházení s nimi;</p> <p>- elektrické spotřebiče, funkce a užití, ovládnání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu; nebezpečí úrazu elektrickým proudem</p> <p>- kuchyně, základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>- potraviny, skupiny potravin; způsoby konzervace</p> <p>- příprava pokrmů, úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů;</p>	<p>- jednotky délky, času, objemu a hmotnosti</p> <p>- prostorové útvary – krychle, koule, válec</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>- vyhledávání informací na internetu podle pokynů</p> <p>Vv – barva, tvar, objekt</p> <p>Řv – rozšíření slovní zásoby</p>
---	---	--	---

<p>- dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky</p>	<p>- učit se základním postupům při přípravě pokrmů, úpravě pokrmů za studena, základním způsobům tepelné úpravy v souladu se zásadami zdravé výživy - zvládat úpravu stolu, jednoduché prostírání a dodržovat základní principy stolování, obsluhy a chování u stolu - seznamovat se s zdobnými prvky při prostírání a s prostíráním při slavnostních příležitostech - dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky</p>	<p>zásady zdravé výživy</p> <p>- úprava stolu a stolování, jednoduché prostírání; chování u stolu; - zdobné prvky a květiny na stole; prostírání při slavnostních příležitostech</p>	
--	---	--	--

5. 12 Speciálně pedagogická péče (1. – 10. ročník)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení: Vyučovací předmět Speciálně pedagogická péče se vyučuje ***se zaměřením na komunikaci a logopedii nebo na tělesnou výchovu.***

- v 1. – 6. ročníku 1 hodinu týdně
- v 7. – 10. ročníku 1 hodinu týdně

Hodiny ve všech ročnících jsou čerpány z disponibilní časové dotace.

Výuka komunikace probíhá většinou ve třídě, která je vybavena počítačem s výukovými programy. Příležitostně se pracuje v terénu. Důraz je kladen na správné dýchání, výslovnost a intonaci, rozvíjení a obohacování slovní zásoby.

Pro výuku jsou využívány logopedické a speciálně-pedagogické pomůcky, počítač s vhodným výukovým programem a speciální didaktické pomůcky. Při výuce se využívají vhodné metody nápravy a formy práce s žáky.

Logopedická péče je poskytována žákům s narušenou komunikační schopností, tj. žákům s vadami řeči, včetně žáků se specifickými poruchami učení se zřetelem k jejich potřebám a jejich pedagogické a sociální integraci.

Výuka tělesné výchovy probíhá většinou tělocvičně nebo na školním hřišti. U žáků je zohledněn věk, mentální úroveň a pohybová možnost daného jedince. Žáci jsou vedeni od spontánního hravého pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě, případně až k vlastní pohybové seberealizaci. Učí se zvládnout organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí. Učitel se snaží vytvářet kladný vztah k pohybovým aktivitám vytvářením atmosféry důvěry, spolupráce a radostného prožitku z pohybu.

Na druhém stupni navazujeme na vyučování na prvním stupni. Umožňuje všem žákům nejen poznání vlastních pohybových možností a omezení, ale učí je uvědomovat si, respektovat a využívat je k cílenému ovlivňování tělesného a duševního stavu. Kromě základních pohybových dovedností jako jsou chůze, běh, skok, hod, lezení, cvičení na náradí nebo s náčiním a pohybové hry, si žáci osvojují základy cvičení s hudbou a tanec, bruslení, lyžování, plavání, jízdu na kolech, cvičení v přírodě nebo branně sportovních dnů.

V předmětu speciálně pedagogické péče (komunikace) se zaměřujeme především na:

- rozvíjení řečových schopností
- osvojení techniky mluvení
- srozumitelnému vyjadřování ústní formou a kultivovanému projevu v běžných situacích
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- rozšiřování a obohacování slovní zásoby
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text

Vyučovací předmět úzce souvisí se všemi ostatními předměty, hlavně s předmětem čtení a řečová výchova.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova (OSV).***

Výchovně – vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí žáků

→ *Kompetence k učení*

- učíme žáky základům čtení, aby jich využívali ke svému vzdělávání
- nabízíme různé metody a formy práce, učební kompenzační pomůcky, interaktivní materiály aj.
- vedeme žáky ke koncentraci na učení, požaduje dodržování navykých stereotypů učení
- podněcujeme u žáků zájem o získávání nových poznatků

→ *Kompetence komunikativní*

- učí žáky komunikovat s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky a vede žáky k témuž
- vede k využívání získaných komunikačních dovedností k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

V předmětu speciálně pedagogické péče (tělesná výchova) se zaměřujeme především na:

- Spontánní a hravé pojetí pohybu
- Řízení pohybové aktivity
- Vlastní pohybovou seberealizaci
- Zvládnutí organizačních, hygienických a bezpečnostních zásad pro provádění pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí
- Vytváření kladného vztahu k pohybovým aktivitám vytvářením atmosféry důvěry, spolupráce a radostného prožitku z pohybu.
- Poznání vlastních pohybových možností a omezení
- Uvědomování, respektování a využívání tělesných aktivit k cílenému ovlivňování tělesného a duševního stavu
- Základní pohybové dovednosti jako jsou chůze, běh, skok, hod, lezení, cvičení na náradí nebo s náčiním a pohybové hry, ale i na osvojení základů cvičení s hudbou a tanec, bruslení, lyžování, plavání, jízdu na kolech, cvičení v přírodě nebo branné sportovních dnů

Vyučovací předmět úzce souvisí se všemi ostatními předměty.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova (OSV, MV, EV)*.

Výchovně – vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí žáků

→ *Kompetence k učení*

- Nabízíme různé metody a formy práce, učební kompenzační pomůcky, interaktivní materiály aj.
- Vedeme žáky ke koncentraci na učení, požaduje dodržování navykých stereotypů učení
- Podněcujeme u žáků zájem o získávání nových poznatků
- Podporujeme sebekontrolu a sebehodnocení v hodinách TV navozováním vhodných modelových situací
- Využíváme praktické ukázky cviků, obrázky, video v hodinách TV

- Slovně povzbuzujeme a oceňujeme každý projev snahy, či změny ve výkonu
- Seznamujeme s odbornou sportovní terminologií při nástupu, rozcvičce
- Slovním povzbuzováním zdůrazňujeme význam pohybu pro zdraví člověka
- Směřujeme žáky k prevenci a korekci jednostranného zatížení a svalových dysbalancí zařazováním cvičení kondičních, koordinačních, kompenzačních, vyrovnávacích, relaxačních a cvičení správného držení těla

→ **Kompetence komunikativní**

- Učíme žáky komunikovat s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- Využíváme pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky a vedeme žáky k témuž
- Vedeme k využívání získaných komunikačních dovedností k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci
- Směřujeme žáky k tomu, aby vyjádřily vlastní názor, postoje, prožitek (relaxace...) z pohybové aktivity na základě rozhovoru, výtvarného zpracování
- Stálou kontrolou a používáním pokynů a signálů směřujeme žáky k porozumění slovních pokynů, povelů a předem domluvených signálů
- Používáme odbornou tělovýchovnou terminologii zejména při rozcvičce, nástupu...
- Diskutujeme s žáky o aktuálních sportovních událostech ze sdělovacích prostředků a tím rozvíjíme jejich slovní zásobu

→ **Kompetence k řešení problémů**

- Pravidelně zařazujeme branně sportovní dny
- Diskusí učíme žáky zvládnout a osvojit si pravidla fair play hry při různých soutěžích
- Nabízíme žákům vhodné podněty a náměty pro pohybovou činnost i mimo tělesnou výchovu ve škole
- Zařazujeme Dny zdravotní výchovy a učíme žáky základní zásady první pomoci a zajištění odsunu zraněného

→ **Kompetence sociální a personální**

- Formou společných sportovních akcí a her rozvíjí spolupráci mezi žáky
- Stálou kontrolou vyžaduje dodržování stanovených pravidel chování
- Posiluje sebevědomí žáků jejich spoluúčastí na školních akcích (sportovní hry)

SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ PÉČE (KOMUNIKACE) – 1. STUPEŇ

Očekávané výstupy

žák by měl

- dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládat čtení probraných tiskacích a psacích písmen
- číst slabiky, skládat slova ze slabik
- tvořit věty podle obrázků
- reprodukovat jednoduché říkanky a básničky

SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ PÉČE (KOMUNIKACE) – 2. STUPEŇ

Očekávané výstupy

žák by měl

- dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost
- dbát na kulturu mluveného projevu
- komunikovat vhodně v běžných situacích

SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ PÉČE (TĚLESNÁ VÝCHOVA) – 1. STUPEŇ

Očekávané výstupy

žák by měl

- zhodnotit svůj výkon v hodinách
- napodobovat cviky podle učitele, cvičit podle videa, popř. obrázků
- rozumět základní terminologii v TV
- zařadit aktivní pohyb do svého režimu dne

SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ PÉČE (TĚLESNÁ VÝCHOVA) – 2. STUPEŇ

Očekávané výstupy

žák by měl

- chovat se podle pravidel fair play
- účastnit se mimoškolních pohybových aktivit
- dokázat poskytnout 1. pomoc

KOMUNIKACE – 1. – 6. ROČNÍK

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Žák by měl: dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</p>	<p>cvičení mluvidel</p> <p>nácvik správného dýchání</p> <p>hlasová cvičení - motivace - hlasové hry</p> <p>rozvoj fonemického sluchu</p> <p>nácvik jednotlivých hlásek: - samohlásky <u>a, o, u, e, i, ě, ou</u> - souhlásky <u>p, b, m, f, v, j, t, d, n, d', t', ň, l, k, g, ch, h, c, s, z, č, š, ž, ř, r</u></p>	<p>OSV – komunikace</p> <p>čtení</p> <p>řečová výchova</p>
reprodukovat jednoduché říkanky a básničky	nácvik říkanek a básniček	řečová výchova
číst probraná tiskací a psací písmena	rozeznávání hlásek a písmen	čtení, psaní
číst slabiky, skládat slova ze slabik	analyticko-syntetické činnosti, diferenciační cvičení, čtení slabik	čtení, psaní
tvořit věty podle obrázků rozvíjet a obohacovat slovní zásobu	čtení obrázků, sociální čtení slovní zásoba	čtení, psaní
reprodukovat jednoduché říkanky a básničky	nácvik říkanek a básniček	řečová výchova

KOMUNIKACE – 7. – 10. ROČNÍK

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: snažit se dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby snažit se o zřetelnou výslovnost	rozvíjení fonemického sluchu, edukace a reedukace řeči, rozšiřování slovní zásoby	řečová výchova
dbát na kulturu mluveného projevu	základy techniky mluveného projevu – dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace	OSV – komunikace
komunikovat vhodně v běžných situacích	základní komunikační pravidla, konverzační cvičení	OSV - komunikace

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. – 6. ROČNÍK

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Žák by měl:</p> <p>mít kladný postoj k pohybovým aktivitám zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti</p> <p>dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</p> <p>mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle</p>	<p><u>Činnosti ovlivňující zdraví:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový režim, délka a intenzita pohybu, spontánní pohybové činnosti a hry - příprava organismu, příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení - hygiena při TV - bezpečnost <p><u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravotně zaměřené činnosti, správné držení těla, průpravná koordináční, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení - pohybové hry - základy gymnastiky - rytmická a kondiční cvičení - základy atletiky - základy sportovních her, průpravné hry, základní manipulace s míčem, hry s upravenými pravidly - turistika a pobyt v přírodě, chování v přírodě, ochrana přírody, chůze v terénu - základy gymnastiky, průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na vybraném nářadí - další pohybové činnosti a netradiční sporty podle podmínek školy, podle zájmu a možností žáků <p><u>Činnosti podporující pohybové učení:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace při TV, základní organizační činnosti - smluvené povely a signály 	<p>OSV – komunikace</p> <p>čtení</p> <p>řečová výchova</p> <p>hudební výchova</p>

<p>individuálních předpokladů zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla</p> <p>podle pokynů uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním oslabením</p> <p>uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</p> <p>rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</p>	<p>- zásady sportovního jednání a chování; fair play</p>	
--	--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 7. – 10. ROČNÍK

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Žák by měl:</p> <p>usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností</p> <p>cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení</p> <p>využívat základní kompenzační a relaxační techniky</p> <p>uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu</p> <p>zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti</p> <p>dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách</p>	<p><u>Činnosti ovlivňující zdraví:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví, - rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností - prevence a korekce svalových dysbalancí, průpravná, kondiční, koordinační, koncentrační a postřehová cvičení, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí <p><u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry s různým zaměřením, pohybové hry s netradičními pomůckami - gymnastika - rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou - atletika - sportovní hry s upravenými pravidly - turistika a pobyt v přírodě ochrana přírody <p><u>Činnosti podporující pohybové učení:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV, smluvené povely, signály, gesta, základy odborné terminologie, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech - pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her 	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - poznávací schopností - spolupráce a soutěživost <p>OSV - Komunikace</p>

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

- Při průběžném i celkovém hodnocení uplatňuje učitel vůči žákovi přiměřenou náročnost a pedagogický takt.
- Při celkovém hodnocení posuzuje učitel žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu a přihlíží k věkovým a mentálním zvláštěm.
- Při určování stupně hodnocení posuzuje učitel výsledky práce žáka objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
- Hodnocení zahrnuje ohodnocení snahy žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon (zdravotní stav apod.).
- Třídní učitel seznamuje rodiče žáka s výsledky každého hodnocení a poukazuje na klady i nedostatky hodnocených projevů, vypravování, výkonů a výtvorů.
- U předmětů převážně naukových je žák hodnocen za konkrétní písemné nebo ústní znalosti.
- U předmětů převážně výchovných klade vyučující vyšší důraz na hodnocení aktivity, kladného vztahu k danému předmětu apod. V tom případě je povinen se způsobem hodnocení prokazatelně seznámit žáky a rodiče na začátku školního roku.
- Třídní učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každém hodnocení žáka.
- O prospěchu a chování žáka jsou třídním učitelem informováni zákonní zástupci žáka zejména ústně při denním osobním kontaktu, písemně v notýsku a na třídních schůzkách.

Způsob pro získávání podkladů pro hodnocení

- Pedagogové získávají podklady pro hodnocení žáků zejména:
 - diagnostickým pozorováním žáka,
 - sledováním výkonů žáka a jeho připravenost na vyučování,
 - hodnocením úrovně vypracování zadaných úkolů a prací,
 - různými druhy projevů (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové),
 - analýzou výsledků činnosti žáka,
 - konzultacemi s ostatními učiteli,
 - rozhovory se žáky a zákonnými zástupci žáka.
- Třídní učitel vede pečlivě průběžné hodnocení

Slovní hodnocení

- a) zachycuje výsledek vyučování a učení hodnoceného žáka, není účelem srovnávat jednoho žáka s druhým,
- b) pracuje s chybami žáka jako přirozenou součástí učení, nezaznamenává je, ale snaží se je překonat,
- c) je konkrétní slovní vyjádření o dosažené úrovni žáka ve vztahu k cíli vyučování a k možnostem žáka,
- d) vyjadřuje posouzení žáka v jeho vlastním vývoji ve vztahu k minulosti i s naznačením dalších možností vývoje a překonání případných nedostatků.

Kritéria slovního hodnocení

- a) věcnost (zabývá se podstatnými jevy),
- b) srozumitelnost,
- c) úplnost, tj. nepomine žádnou podstatnou informaci,

- d) pozitivní formulace – hodnocení by mělo motivovat žáky kladně (např. místo „jsi slabý v“ lze napsat, “měl by ses zlepšit v.....“ apod.),
- e) popisuje zejména:
- konkrétní dosaženou úroveň znalostí a dovedností,
 - žákovy pokroky v hodnoceném období,
 - vztah žáka k jednotlivým předmětům a činnostem,
 - aktivita žáka při výuce,
 - komunikační schopnosti žáka.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a),
- b) neprospěl (a).

V případě použití slovního hodnocení bude žák celkově hodnocen na vysvědčení stupněm prospěl (a) jestliže absolvoval povinné hodinové dotace.

Hodnocení chování klasifikačními stupni

- Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnocení na vysvědčení stupni:
 - 1 – velmi dobré,
 - 2 – uspokojivé,
 - 3 – neuspokojivé.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování školního řádu a obecných pravidel slušného chování a jednání během hodnotícího období.
- O sníženém stupni 2 a 3 z chování rozhodne ředitel na návrh třídního učitele po projednání pedagogické radě.
- Výchovná opatření:
 - a) pochvala (běžná do notýsku) – uděluje kdykoli kterýkoli učitel, nezapisuje se do katalogového listu,
 - b) pochvala (na vysvědčení) – uděluje třídní učitel nebo ředitel školy po projednání na pedagogické radě, zapisuje se do katalogového listu žáka,
 - c) napomenutí třídního učitele uděluje třídní učitel, oznámí řediteli školy,
 - d) důtku třídního učitele – uděluje třídní učitel, oznámí řediteli školy,
 - e) důtku ředitele školy – uděluje ředitel školy po projednání v pedagogické radě, udělení ředitelské důtky informuje ředitel školy zákonné zástupce dopisem,
 - f) výchovná opatření c), d), e) je nutno zapsat do katalogového listu žáka.

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

- *Prospěch*

<i>Ovládnutí učiva předepsaného osnovami</i>	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomostí a dovedností při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

- **Chování**

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 – uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob. Žák má během pololetí neomluvenou absenci (od 11 neomluvených hodin do 25 neomluvených hodin).
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků. Žák má během pololetí neomluvenou absenci (od 26 neomluvených hodin).

6. 2 Autoevaluace školy

1. Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

2. Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

3. Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči
- dotazníky pro rodiče, žáky a učitele
- hospitace

4. Časové rozvržení autoevaluačních činností

- hospitační činnost (v průběhu celého škol. roku)
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok (začátek škol. roku)
- dotazníky na klima školy (1x za 2 roky)

Průběžně: rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady

7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI

7. 1 Charakteristika

Jedná se o žáky, kteří mají velmi závažné mentální postižení většinou kombinované s poruchou motoriky, komunikačních schopností a dalších závažných omezení. Proto jsou vzdělávání na základě speciálně upraveného vzdělávacího programu (jiný obsah vzdělávání, speciální metody práce).

Výchovně vzdělávací proces probíhá ve speciálně upravených podmínkách a za speciálně pedagogického vedení.

Obsahem výchovně vzdělávací práce je především oblast sebeobsluhy, hygieny, stravování a osvojování některých elementárních vědomostí, dovedností a návyků.

V komunikaci se často využívají alternativní a augmentativní systémy, provádí se rehabilitační tělesná výchova a různé formy terapie.

Pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením je charakteristická individuální výuka.

Režim dne je rozdělen na pravidelné střídání výuky, odpočinku a hry.

Pro každého žáka je vypracován individuální vzdělávací plán.

Prostorové a materiální vybavení

Třídy a místnosti jsou vybaveny vhodným nábytkem, kompenzačními pomůckami potřebnými pro rozvíjení hybností žáků.

Cíle vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem

- Vést žáky k co nejvyšší míře soběstačnosti (hygienické návyky, sebeobsluha)
- Rozvíjet u žáků komunikační dovednosti – využívání alternativní a augmentativní komunikace, rozvíjet slovní zásobu dle tematických okruhů či slovních druhů podle analogie slovní stavby
- Rozvíjet motoriku a pohyblivost žáků
- Rozvíjet poznávací procesy – paměť, pozornost
- Podporovat a rozvíjet estetické cítění a zájmy
- Vést žáky k utváření pozitivních vztahů ke spolužákům i ostatním lidem
- Vést žáky k plnění jednoduchých úkonů

7. 2 Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie - rehabilitační program

Profil absolventa - žák dle svých možností:	Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k formování klíčových kompetencí
<i>KOMPETENCE K UČENÍ</i> identifikuje některé tvary tiskacích písmen	rozdělením smyslového vnímání, paměti, pozorovacích schopností, pomocí obrázků, básní vyvozujeme a upevňujeme jednotlivá písmena tiskací abecedy
orientuje se podle piktogramů sestavených do konkrétních režimů dne a postupů	rozdělením smyslového vnímání a rozpoznáváním předmětů, fotografií, obrázků

<p>jednotlivých činností</p> <p>rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a umí je vhodně použít v konkrétní situaci</p> <p>imituje předvedený pohyb či předvedenou činnost</p> <p>používá vybrané učební pomůcky</p>	<p>postupně přecházíme k rozlišování a poznávání piktogramů</p> <p>dlouhodobým nácvikem za pomoci demonstračních předmětů a ukázek učitele směřujeme žáky k pochopení znaků a symbolů</p> <p>rozvíjením smyslového vnímání, osobní demonstrací trénujeme a procvičujeme napodobování předvedeného pohybu či činnosti</p> <p>zařazujeme didaktické hry zaměřené na rozvoj smyslového vnímání a jemné motoriky. Využíváme učební pomůcky</p>
<p>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ zvládá řešení známých a opakujících se situací na základě nápodoby</p> <p>vnímá učitelovy požadavky a dle svých možností na ně reaguje</p> <p>zvládá orientaci v nejbližším okolním prostředí</p> <p>rozpozná jednotlivé časové úseky v režimu dne (ráno – snídaně – svačina, odpoledne – oběd, večer – osobní hygiena, večere...)</p> <p>cítí se bezpečně a projevuje libé pocity</p>	<p>nápodobou a modelovými situacemi vytváříme u žáků vlastní prožitky, které mohou využít při řešení dané situace</p> <p>rozvíjením slovní zásoby, stálým opakováním a názornou ukázkou trénujeme žáky splnit daný příkaz</p> <p>rozvíjením prostorové orientace, pozorováním předmětů a dějů nacvičujeme orientaci v nejbližším okolí</p> <p>modelovými situacemi, obrázky rozvíjíme a upevňujeme správný režim dne</p> <p>rozvíjením smyslového vnímání a relaxačními technikami vytváříme klima bezpečí</p>
<p>KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ pozná osoby ze svého blízkého okolí a dorozumívá se s nimi jakýmikoliv komunikačními prostředky (verbálně či neverbálně)</p> <p>uvědomuje si vlastní osobu a své jméno, reaguje na oslovení</p>	<p>rozvíjíme sluchové a zrakové vnímání, pozorovací schopnosti žáků, pomocí obrázků, předmětů a dalších pomůcek nacvičujeme neverbální formy komunikace, v případě verbální komunikace rozvíjíme slovní zásobu</p> <p>každodenním opakováním a navozením pocitu jedinečnosti, zájmu rozvíjíme osobnost žáka</p>

<p>splní jednoduchý pokyn, dokáže vyjádřit souhlas či nesouhlas</p> <p>verbálně či neverbálně vyjádří fyzickou nebo psychickou potřebu a aktuální pocity</p> <p>reaguje na pozdrav úsměvem, slovním pozdravem, zvednutím či podáním ruky</p>	<p>didaktickými hrami trénujeme plnění zadaných pokynů a na základě oblíbené činnosti procvičujeme vyjádření souhlasu či nesouhlasu</p> <p>zařazujeme a využíváme možnosti muzikoterapie, arteterapie a relaxačním cvičením navozujeme podmínky pro vyjádření vlastních pocitů a prožitků</p> <p>neustálým opakováním, rozvíjením smyslového vnímání a modelovými situacemi (situačními hrami) vytváříme u žáků základy slušného chování</p>
<p style="text-align: center;">KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ</p> <p>uvědomuje si části svého těla a svoji osobu</p> <p>verbálním či neverbálním projevem identifikuje osoby ze svého blízkého okolí</p> <p>podle charakteristických znaků rozezná muže či ženu</p> <p>dle svých možností se dorozumí se svým okolím</p> <p>reaguje na podněty učitele a spolužáků, je vstřícný k jejich požadavkům</p> <p>nedůvěřuje neznámým lidem a odmítá jakékoliv sblížení s nimi</p>	<p>didaktickými hrami, rozvíjením smyslového vnímání, ukázkou stimulujeme u žáků vnímání částí svého těla</p> <p>pomocí názoru, fotografií, opakováním jmen a popisem konkrétní osoby upevňujeme a rozšiřujeme poznávání osob ze svého blízkého okolí</p> <p>pomocí názoru, obrázků a živého modelu podněcujeme vnímání rozdílů mezi jednotlivými pohlaví</p> <p>rozvíjíme a rozšiřujeme slovní zásobu pomocí obrázků, předmětů, procvičujeme neverbální komunikaci</p> <p>důsledností a stálým opakováním vytváříme prostředí k porozumění mezi žákem a učitelem</p> <p>pohádkami, vyprávěním upozorňujeme žáky na možné nebezpečí neznámých osob</p>
<p style="text-align: center;">KOMPETENCE PRACOVNÍ</p> <p>uplatňuje základní hygienické návyky, dokáže se obsloužit v rámci svých možností</p> <p>identifikuje předměty denní potřeby a zná jejich použití</p>	<p>formou didaktických her, modelových situací, motivujeme a procvičujeme hyg. pravidla</p> <p>vytvářením modelových situací, názornou demonstrací seznamujeme žáky s předměty denní potřeby</p>

třídí předměty podle velikosti a manipuluje s nimi	rozvíjením smyslového vnímání, zejména hmatu rozvíjíme rozlišovací schopnosti žáků
dle svých možností pracuje s technikami, jež mu vyhovují	nabízíme a vybíráme techniky, jež žákům vyhovují vzhledem k jejich postižení
vykonává jednoduché pracovní činnosti	osobním příkladem, konkrétní činností a modelovými situacemi nacvičujeme jednoduché pracovní činnosti

7. 3 Učební plán

Učební plán pro základní školu speciální – kombinovaná postižení											
Vyučovací předmět	Ročník										Celkem předmět
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Rozumová výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30
Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Smyslová výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Pohybová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Rehabilitační tělesná výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Pracovní výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Komunikace	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Celková povinná časová dotace v ročníku	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	210
Z toho disponibilních	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20

Poznámky:

- Z disponibilních dotací byl vytvořen předmět Komunikace.
- Předměty speciálně pedagogické péče, které jsou vyučovány individuálně na základě doporučení odborníků a jsou vyučovány nad rámec učebního plánu
- Vyučovací předmět Rozumová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročních základního vzdělávání. Rozumová výchova má komplexní charakter a je členěna do složek: Rozvíjení poznávacích schopností, Rozvíjení logického myšlení a paměti, Rozvíjení grafických schopností
- Vyučovací předmět Řečová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročních základního vzdělávání
- Předmět Smyslová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročních základního vzdělávání
- Vyučovací předměty hudební a výtvarná výchova byly vytvořeny ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávací obsah těchto předmětů jsou realizovány ve všech ročních základního vzdělávání
- Vyučovací předmět Pohybová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročních základního vzdělávání a je dotován dvěma hodinami týdně

- Vyučovací předmět Rehabilitační tělesná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Zaměření předmětu musí odpovídat zdravotnímu stavu a specifické postižení. RTV je realizována ve všech ročnících základního vzdělávání
- Vyučovací předmět Pracovní výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání

7. 4 Učební osnovy

7. 4. 1 Rozumová výchova

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět rozumová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Cílem rozumové výchovy je rozvinutí rozumových schopností žáků na optimální možnou úroveň při odborné pedagogické péči. Rozumová výchova v sobě zahrnuje rozvíjení poznávacích schopností a komunikačních dovedností, pozornosti, paměti, myšlení, vytváření početních představ a rozvíjení grafických dovedností.

Rozumová výchova je rozčleněna na tyto tematické okruhy:

- Rozvíjení poznávacích schopností
- Rozvíjení logického myšlení a paměti
- Rozvíjení grafických schopností

Cílové zaměření předmětu:

- rozvíjení rozumových a řečových schopností
- uplatňování základních hygienických a sebeobslužných dovedností
- rozvíjení neverbální komunikace
- orientace v nejbližším okolí
- rozvíjení poznávacích schopností
- osvojení základů psaní (hůlkové písmo) a čtení (globální čtení, sociální čtení, piktogramy)

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně (viz. kapitola hodnocení)

Časová dotace: Rozumovou výchovu vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací tři hodiny týdně.

Forma: Jelikož rozumové schopnosti žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami jsou na velmi nízké úrovni, musíme při zprostředkování učiva použít jednoduché formy práce, které žákům danou problematiku přiblíží. Využíváme pohádky, říkadla, obrázky, fotografie, předměty denní potřeby především pro rozvoj paměti a komunikačních dovedností. K rozvíjení dalších schopností žáka používáme především názorné pomůcky, obrázkový materiál, CD přehrávač, PC (výukové programy)

Výchovně vzdělávací strategie

→ *Kompetence k učení*

Na úrovni předmětu rozumová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením smyslového vnímání, paměti a pozorovacích schopností vyvozujeme a upevňujeme jednotlivá písmena tiskací abecedy s přihlédnutím ke schopnostem a možnostem žáků – **žák identifikuje některé tvary tiskacích písmen**
- Uvolňováním horních končetin a rozvíjením jemné motoriky vyvozujeme a upevňujeme psaní písmen tiskací abecedy a psaní číslic s přihlédnutím ke schopnostem a možnostem jednotlivých žáků – **žák píše vybraná písmena hůlkovým písmem, napíše vybrané číslice**
- Dlouhodobým nácvikem za pomoci demonstračních předmětů a ukázek pedagoga směřujeme žáky k pochopení znaků a symbolů předmětů – **žák rozumí jednoduchým symbolům a použije je v konkrétní situaci**
- Zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání. Využíváme učební pomůcky, PC (výukové programy), předměty denní potřeby, obrázky, fotografie – **žák používá vybrané učební pomůcky**

→ **Kompetence k řešení problémů**

Na úrovni předmětu rozumová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Dramatizací a modelovými situacemi rozvíjíme dovednost řešení známých situací na základě nápodoby či opakování (př. ukazování částí těla dle nápodoby) – **žák řeší známé situace na základě nápodoby**
- Procvičováním vnímání různých předmětů nacvičujeme chápání a plnění jednoduchých příkazů (př. otevři dveře – žák musí vnímat zvuk otevírajících se dveří) – **žák reaguje na učitelovy požadavky**
- Seznamováním s nejbližším okolím rozvíjíme orientaci v okolním prostředí, popř. na obrázku (nahore – dole, vpravo – vlevo) – **žák se orientuje v nejbližším okolí, na obrázku**
- Piktogramy, obrázky, vhodnými pojmy (oběd, večeře) učení rozvíjíme orientaci v režimu dne – **žák rozpozná jednotlivé časové úseky v režimu dne**
- Soustavným opakováním a plněním zadaných úkolů (př. vyřízení vzkazu) upevňujeme schopnosti při řešení problémů

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu rozumová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Nacvičujeme formy verbální a neverbální komunikace pomocí předmětů, obrázků, piktogramů, rozvíjením sluchového a zrakového vnímání – **žák se dorozumí se svým okolím**
- Muzikoterapií, arteterapií a relaxačním cvičením navozujeme podmínky pro vyjádření vlastních pocitů a prožitků – **žák verbálně či neverbálně vyjádří svůj pocit či aktuální potřebu**
- Každodenním opakováním a navozením pocitu jedinečnosti, zájmu rozvíjíme osobnost žáka

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu rozumová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Neustálým opakováním, didaktickými hrami, demonstrací seznamujeme žáky s jejich tělem – **žák se orientuje na svém těle**

- Názorem, fotografiemi, opakováním jmen a popisem konkrétní osoby upevňujeme a rozšiřujeme poznávání osob z blízkého okolí – **žák verbálním či neverbálním projevem identifikuje osoby ze svého blízkého okolí**
- Rozvíjíme a rozšiřujeme slovní zásobu pomocí obrázků, předmětů. Procvičujeme i neverbální komunikaci cvičením nápodoby, gest, mimiky, piktogramy – **žák se dorozumí se svým okolím**
- Důsledným přístupem a opakováním požadovaných reakcí na podněty vytváříme optimální prostředí mezi žákem a pedagogem – **žák reaguje na podněty učitele a spolužáků**
- Neustálým opakováním, rozvíjením smyslového vnímání, situačními hrami vytváříme u žáků základy slušného chování (pozdrav, poděkování) – **žák se chová dle pravidel slušného chování**

→ **Kompetence pracovní**

Na úrovni předmětu rozumová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením smyslového vnímání hravou formou a vhodnou motivací seznamujeme žáky se základními geometrickými tvary a jejich velikostí a procvičujeme manipulaci s nimi – **žák manipuluje s různými předměty**
- Formou didaktických her, modelových situací, motivujeme a procvičujeme hygienická pravidla – **žák uplatňuje základní hygienické návyky**
- Názornou demonstrací seznamujeme žáky s předměty denní potřeby a jejich využitím – **žák identifikuje předměty denní potřeby a zná jejich užití**

ROZUMOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP ZŠ Žák by měl:	Ročník:	Učivo:
<p><u>ROZVÍJENÍ POZNÁVACÍCH SCHOPNOSTÍ</u></p> <p>- pojmenovat části svého těla případně na ně ukázat</p> <p>- reagovat na oslovení jménem; znát své jméno</p> <p>- znát členy své rodiny</p> <p>- poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovovat jménem</p> <p>- vnímat různé podněty a reagovat na ně</p>	<p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – hlasový a oční kontakt; psychomotorické hry 4. – 6. ročník – ukazování částí těla; psychomotorické hry 7. – 10. ročník – ukazování a pojmenování částí těla; psychomotorické hry</p> <p>1. – 3. ročník – cvičení očního kontaktu, rozvíjení zrakového, sluchového vnímání 4. – 6. ročník – vlastní osoba; reakce na oslovení vlastním jménem (znát vlastní jméno) 7. – 10. ročník – používání vlastního jméno</p> <p>1. – 3. ročník – reakce na členy své rodiny 4. – 6. ročník – pojmenování rodinných příslušníků (máma, táta...) 7. – 10. ročník – jména členů rodiny</p> <p>1. – 3. ročník – reakce na učitelku a spolužáky 4. – 6. ročník – rozlišení hlasu svého učitele a spolužáků; vztahy ve škole 7. – 10. ročník – jména učitele a spolužáků; spolužáci (rozlišení chlapec – dívka)</p> <p>1. – 3. ročník – zaměření pozornosti na podnět, nácvik očního kontaktu 4. – 6. ročník – vnímání různých podnětů (sluch, hmat, zrak);</p>

<p>- orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu; vnímat prostor</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>psychomotorické hry 7. – 10. ročník – reakce na výše uvedené podněty; psychomotorické hry</p>
<p>- poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – části dne (ráno – večer); škola – seznámení s budovou 4. – 6. ročník – prostorová orientace (orientace ve třídě, v budově) 7. – 10. ročník – časová orientace (roční období, části dne)</p>
<p>- vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – seznámení s předměty denní potřeby; vytváření hygienických a stravovacích návyků 4. – 6. ročník – upevňování hygienických a stravovacích návyků; používání předmětů denní potřeby v praxi; sociální čtení (poznávání běžně užívaných symbolů); školní pomůcky 7. – 10. ročník – péče o zdraví; uplatňování hygienických a stravovacích návyků; sociální čtení (poznávání běžně užívaných symbolů); sociální počty – poznávání mince (1, 2, 5)</p>
<p>- řadit obrázky podle zadaných kritérií</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – vnímání a upozornění na životní potřeby 4. – 6. ročník – sdělení momentálních pocitů verbálně i neverbálně 7. – 10. ročník – samostatné upozornění na zdravotní potíže</p>
<p>- řadit obrázky podle zadaných kritérií</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – navázání a udržení očního kontaktu na obrázek 4. – 6. ročník – třídění a řazení předmětů podle různých kritérií; poznávání různých činností, předmětů a zvířat ve skutečnosti a na modelech 7. – 10. ročník – třídění a řazení předmětů podle různých kritérií; poznávání různých činností, předmět a zvířat ve skutečnosti, na modelech a obrázcích</p>
<p><u>ROZVÍJENÍ MYŠLENÍ A PAMĚTI</u> - koncentrovat se na určitou činnost</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – udržení očního kontaktu na podnět</p>

<p>- rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>4. – 6. ročník – krátkodobé koncentrování na určitou činnost 7. – 10. ročník – koncentrace pozornosti na určitý podnět v rámci svých možností</p> <p>1. – 3. ročník – zaměření a zafixování očního kontaktu na daný předmět 4. – 6. ročník – třídění předmětů a obrázků podle tvaru; manipulační činnosti; porovnávání a rozlišování předmětů podle různých znaků 7. – 10. ročník – třídění předmětů a obrázků podle velikosti; dvojice obrázků – zobecňování (ovoce = jablko, hruška, konkretizace, jablko, hruška = ovoce); manipulační činnosti; porovnávání a rozlišování předmětů podle různých znaků</p>
<p>- zvládnout složení dějových obrázků</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – seznámení s režimem dne 4. – 6. ročník – režim dne; orientace v čase – denní doby, činnosti v určitou denní dobu 7. – 10. ročník – režim dne; roční období; rozlišování pojmů; včera, dnes, zítra</p>
<p>- orientovat se na stránce, na řádku</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – zaměření obrázků 4. – 6. ročník – orientace na stránce a řádku; nácvik čtení globální metodou; sociální čtení; rozlišování piktogramů, básničky a říkanky 7. – 10. ročník – globální a sociální čtení (básničky a říkanky)</p>
<p>- číst vybraná písmena a krátká slova</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – rozvíjení sluchového, zrakového a hmatového vnímání 4. – 6. ročník – orientace na stránce a řádku, poznávání tvarů písmen – A, I; poznávání piktogramů; globální čtení; sociální čtení 7. – 10. ročník – sociální a globální čtení – krátké texty, říkanky</p>

<p>- opakovat slova a krátké říkanky; reprodukovat krátký text; vyprávět podle obrázků</p> <p>- přiřazovat číslice počtu prvků</p>	<p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – reakce na hlas a udržení očního kontaktu 4. – 6. ročník – reprodukce krátkého textu; říkanky, básničky 7. – 10. ročník – vyprávění podle obrázků (piktogramy)</p> <p>1. – 3. ročník – vytváření představ o množství (nic – hodně) 4. – 6. ročník – rozlišování malý – velký, krátký – dlouhý; vytváření matematických představ 7. – 10. ročník – poznávání čísel 1 – 5, posloupnost čísel, porovnávání a přiřazování číslic</p>
<p><u>ROZVÍJENÍ GRAFICKÝCH SCHOPNOSTÍ</u></p>		
<p>- uchopit a podržet podaný předmět</p> <p>- uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní</p> <p>- nakreslit různé druhy čar</p> <p>- napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic</p>	<p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – rozvíjení hrubé a jemné motoriky prstů; cvičení dlaní; stimulace úchopu 4. – 6. ročník – nácvik uchopování předmětů 7. – 10. ročník – uchopování a podání předmětů</p> <p>1. – 3. ročník – uvolňovací cvičení prstů a ruky – uvolňování spasmu ruky 4. – 6. ročník – manipulační činnosti s předměty; nácvik úchopu psací potřeby 7. – 10. ročník – úchop tužky, štětce a jiného psacího náčiní</p> <p>1. – 3. ročník – uvolňovací grafomotorická cvičení; uvolňovací cvičení prstů 4. – 6. ročník – nácvik úchopu psacího náčiní; nácvik svislé a šikmé čáry oběma směry 7. – 10. ročník – nácvik oblouku (horní, dolní), vlnovky, smyčky</p> <p>1. – 3. ročník – rozvíjení zrakového vnímání, udržení očního kontaktu, fixace na předmět 4. – 6. ročník – rozvíjení zrakového vnímání; pojem písmeno (rozlišení písmeno – obrázek)</p>

<p>- poznat základní geometrické tvary</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>7. – 10. ročník – psaní hůlkového písma a číslic dle individuálních možností</p> <p>1. – 3. ročník – udržení očního kontaktu; fixace pohledu na geometrický tvar</p> <p>4. – 6. ročník – třídění geometrických tvarů</p> <p>7. – 10. ročník – pojmenování a ukázání zadaného geometrického tvaru</p>
--	-----------------	---

7. 4. 2 Řečová výchova

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět řečová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Řečová výchova v sobě zahrnuje tematický okruh rozvíjení komunikačních dovedností, který je nástrojem funkčního dorozumívání žáků.

U žáků rozvíjíme slovní zásobu (verbální i neverbální), řečové schopnosti a komunikační dovednosti. Prostřednictvím didaktických her, obrázků, předmětů denní potřeby a dalších metod a pomůcek učíme žáky vnímat a chápat různá sdělení. Rozvíjení řečových dovedností ovlivňuje rozvoj poznávacích, citových i volních vlastností žáků.

U žáků se závažnými komunikačními problémy využíváme systémy augmentativní a alternativní komunikace. Tyto systémy napomáhají dorozumívát se a komunikovat se svým okolím, vyjadřovat svoje pocity, přání a reagovat na podněty.

Cílové zaměření předmětu:

- rozvíjení řečových schopností – obohacování slovní zásoby, nácvik nových slov
- nácvik alternativní a augmentativní komunikace (např. sociální čtení, piktogramy, nonverbální komunikační metody, VOKS)
- vytváření kladně emočních situací

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně (viz. kapitola hodnocení)

Časová dotace: Předmět řečová výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací dvě hodiny týdně.

Forma: Metody používáme takové, aby vedly k rozvoji komunikačních dovedností, k rozvoji verbální i neverbální zásoby, rozvíjení smyslového vnímání. Rozvíjíme morálně volní vlastnosti žáků, jemnou motoriku mluvidel, ale i těla. Využíváme didaktických her a smyslových her, her s nápodobou, dramatizace, jednoduchého sdělení prožitků. K rozvoji jemné motoriky mluvidel a kladnému vnímání prožitků, překonání strachu z neznámého používáme též bazální stimulaci, orofomotorická cvičení. Nedílnou součástí je i využívání kladného vlivu rytmu, hudby při rytmizaci říkadel, vyjádření prožitků, nácviku správného dýchání při řeči s pomocí didaktických her, nápodoby. Žáci pracují ve skupince nebo individuálně, vzhledem k postižení či momentálnímu naladění psychiky žáka.

Výchovně vzdělávací strategie

→ Kompetence k učení

Na úrovni předmětu řečová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Formou didaktických her, názorných ukázek, obrázků, fotografií vyvozujeme a upevňujeme hlásky, slova a jejich správnou výslovnost – ***žák přiměřeně svým možnostem artikuluje jednotlivé hlásky a jemu správná slova***
- Obrázkovým materiálem, piktogramy, osobní demonstrací seznamujeme žáky se znaky a symboly používanými při neverbální komunikaci – ***žák používá neverbální komunikaci při dorozumění s okolím***

→ **Kompetence k řešení problémů**

Na úrovni předmětu řečová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením smyslového vnímání, vlivem hudby, říkadel, relaxačními technikami vytváříme klima bezpečí – **žák projevuje libé pocity, bezpečí vnímá pozitivně, příjemně**
- Rozvíjením prostorové orientace, didaktickými hrami (na kukačku, klíčnicku zacinkej...), pozorováním předmětů a dějů v okolí nacvičujeme orientaci v daném prostoru - **žák se orientuje v okolním prostředí**
- Rozvíjením slovní zásoby (verbální i neverbální), opakováním a názornou ukázkou trénujeme smyslové vnímání žáků, což vede k plnění daného jednoduchého příkazu (např. pokyn „zavolej kočičku? Či či) – **žák reaguje na učitelovy požadavky dle svých možností**

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu řečová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením sluchového a zrakového vnímání, pozorovacích schopností žáků, pomocí obrázků, předmětů a fotografií nacvičujeme verbální i neverbální komunikaci (znak do řeči, piktogramy..) – **žák pozná osoby ze svého blízkého okolí a verbálně či neverbálně se s nimi dorozumí**
- Didaktickými hrami trénujeme plnění zadaných pokynů a na základě oblíbené činnosti (odměnou) procvičujeme vyjádření souhlasu či nesouhlasu – **žák splní pokyn dle svých možností, vyjádří souhlas či nesouhlas**

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu řečová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Didaktickými hrami (př. hlava, rameno; země, nebe; na kapříky) stimulujeme u žáků vnímání částí svého těla – **žák si uvědomuje části svého těla**
- Pomocí obrázků, názorem, živým modelem podněcujeme vnímání rozdílů mezi jednotlivými pohlaví – **žák podle charakteristických znaků rozpozná muže či ženu**
- Modelovými situacemi, četbou, vyprávěním vytváříme u žáků základy slušného chování – **žák reaguje na pozdrav slovně, úsměvem, podáním ruky**

→ **Kompetence pracovní**

Na úrovni předmětu řečová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Didaktickými hrami, modelovými situacemi, upozorňováním (př. „nesahej špinavýma rukama na obrázek“) procvičujeme hygienická pravidla – **žák uplatňuje základní hygienická pravidla**
- Demonstračními obrázky, modelovými situacemi, didaktickými hrami seznamujeme žáky s předměty denní potřeby – **žák identifikuje denní potřeby**
- Osobním příkladem, konkrétní činností nacvičujeme pracovní činnosti (př. úklid obrázků, motorické činnosti ruky – **žák vykonává jednoduché pracovní činnosti**

ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP ZŠŠ Žák by měl:	Ročník:	Učivo:
- reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby	1. – 10.	1. – 3. ročník – reakce na hlas, sluchová cvičení; sdílení pozornosti; sdílení očního kontaktu; zjištění úrovně řeči a porozumění řeči 4. – 6. ročník – akustická diferenciacce 7. – 10. ročník – napodobování hlasů a zvuků
- snažit se o správné dýchání	1. – 10.	1. – 3. ročník – nácvik správného dýchání (dechová cvičení – foukání do pířka, papírku, foukání bublin); cviky rtů a jazyka 4. – 6. ročník – dechová a fonační cvičení; cviky rtů a jazyka 7. – 10. ročník – upevňování správného dýchání; fonetická cvičení
- vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty	1. – 10.	1. – 3. ročník – rozvíjení sluchového, hmatového a očního kontaktu 4. – 6. ročník – vyjadřování libosti či nelibosti gesty; nácvik sociálního sdíleného ukazování; znak do řeči 7. – 10. ročník – vyjadřování libosti či nelibosti verbálně i neverbálně (prvky znakové řeči)
- znát své jméno a reagovat na oslovení jménem	1. – 10.	1. – 3. ročník – cvičení očního kontaktu, rozvíjení zrakového, sluchového vnímání; reakce na vlastní jméno 4. – 6. ročník – vlastní osoba; reakce na oslovení vlastním jménem (znát vlastní jméno) 7. – 10. ročník – používání vlastního jména
- znát jména nejbližších osob a spolužáků	1. – 10.	1. – 3. ročník – reakce na hlas rodičů, učitele a spolužáků 4. – 6. ročník – diferenciacce hlasu svého učitele a spolužáků a nácvik jejich jmen 7. – 10. ročník – upevňování jmen spolužáků, rodičů a učitele

<p>- umět pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – nácvik systémů alternativní a augmentativní komunikace; cviky rtů a jazyka, cvičení mluvidel; nácvik pozdravu – verbálně, gesty 4. – 6. ročník – cviky rtů a jazyka, cvičení mluvidel; nácvik hlásek a slov; alternativní a augmentativní komunikace; pozdrav verbálně, gesty 7. – 10. ročník – alternativní a augmentativní komunikace; pozdrav verbálně, gesty</p>
<p>- sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – cviky rtů a jazyka, cvičení mluvidel; orofaciální stimulace; dechová a fonační cvičení; koncentrace pozornosti na předměty a fotografie; sdělení přání – verbálně, neverbálně (obrázky, piktogramy) 4. – 6. ročník – rozvíjení slovní zásoby pomocí reálných předmětů, obrázků a fotografií; sdělování potřeb a přání verbálním či neverbálním způsobem; trénink funkční komunikace, odstraňování echolálií; odbourávání mluvních stereotypů 7. – 10. ročník – spontánní a jednoduché tematické rozhovory; sdělování potřeb a přání verbálním či neverbálním způsobem</p>
<p>- využívat komunikační počítačové hry</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – zaměřování pozornosti na obrazovku PC, či televizi 4. – 6. ročník – využívání dotykové obrazovky k alternativní komunikaci 7. – 10. ročník – výukové programy na PC; ovládání PC dle individuálních schopností</p>

7. 4. 3 Smyslová výchova

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět smyslová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Smyslovou výchovu zaměřujeme na rozvíjení psychických funkcí prostřednictvím smyslového vnímání. Rozvíjíme jednotlivé smyslové analyzátory a jejich funkce, které jsou podmínkou správného vnímání, koncentrace pozornosti, prostorové, směrové a časové orientace a základem pro vytváření představ a pojmů. Smyslovou výchovou zlepšujeme úroveň motoriky, rozvíjíme komunikaci verbální i neverbální.

Cílové zaměření předmětu:

- utváření a fixace hygienických a sebeobslužných návyků, uspokojování životních potřeb
- orientace ve třídě, škole a nejbližším okolí
- vytváření základních schopností manipulace s předměty
- poznávání a pojmenovávání základních barev
- rozlišování, poznávání a třídění předmětů podle různých kritérií (barva, velikost, tvar..)
- imitace předváděných pohybů
- imitace a identifikace různých zvuků z běžného života
- rozlišování a určování chuťových vlastností látek

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně (viz. kapitola hodnocení).

Časová dotace: Předmět smyslová výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku 4 hodiny týdně.

Forma: Formy práce v předmětu smyslová výchova se odvíjí od schopnosti učitele, co nejvíce přiblížit a zjednodušit danou tematiku chápání žáků. Formy práce, které používáme cílevědomě vytvářejí vztahy mezi smyslovým vnímáním, myšlením a řečí. Vytvářením jednoduchých modelových situací, názornou ukázkou, osobním příkladem učitelky navodíme tu správnou atmosféru pro rozvoj smyslů. Při vycházce, sledováním vystoupení žáků jiných tříd, muzikoterapie vyvoláváme u žáků pocity, které jsou základem pro vytváření představ, rozvíjení schopnosti komunikace a neverbálního vyjadřování.

Smyslová výchova je členěna do těchto tematických okruhů:

- Rozvíjení zrakového vnímání
- Rozvíjení sluchového vnímání
- Rozvíjení hmatového vnímání
- Prostorová a směrová orientace
- Rozvíjení čichového a chuťového vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie

→ *Kompetence k učení*

Na úrovni předmětu smyslová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Stálým cvičením, opakováním a obrázky vytváříme porozumění jednoduchým pojmům (barvy, tvary, poznávání předmětů denní potřeby) a vytváříme schopnost je užívat – ***žák rozumí jednoduchým pojmům a umí je vhodně použít v dané situaci***

- Na základě seznámení s konkrétními předměty cvičíme poznávání a rozlišování základních piktogramů – **žák rozliší základní piktogramy**
- Nápodobou, osobním příkladem rozvíjíme schopnost napodobit předvedený pohyb, popřípadě činnost – **žák napodobí předvedený pohyb či činnost**
- Formou didaktických her, modelovými situacemi seznamujeme žáky s učebními pomůckami. Využíváme obrázky, předměty denní potřeby, reflexní předměty, hudební nástroje, potraviny – **žák rozezná učební pomůcky a předměty denní potřeby**
- Denním opakováním modelových situací umožňujeme a rozvíjíme sluchové vnímání a prožitky s ním spojené – **žák kladně prožívá příjemné sluchové vjemy**

→ **Kompetence k řešení problémů**

Na úrovni předmětu smyslová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Nápodobou ukazujeme řešení známých opakujících se situací (např. třídění předmětů dle různých kritérií) – **žák řeší známé situace na základě nápodoby**
- Cvičením a opakováním pojmů rozvíjíme chápání a plnění jednoduchých příkazů – **žák plní jednoduchý příkaz**
- Ukazováním a osobním kontaktem seznamujeme žáky s orientací ve škole i v jejím okolí – **žák se orientuje ve třídě, škole a blízkém okolí**
- Pomocí obrázků, předmětů, piktogramů, říkanek nacvičujeme orientaci v časovém režimu dne – **žák rozliší časové úseky dne jako např. den – noc, ráno – poledne – večer**
- Navozením příjemné atmosféry pomocí relaxační hudby připravujeme žáky na zvládnutí vzteku, uvolnění spasmu a překonání pocitu strachu – **žák ovládá své negativní projevy a emoce**

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu smyslová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Fotodokumentací a přímým kontaktem rozvíjíme poznávání známých osob – **žák pozná osoby ze svého blízkého okolí**
- Osobním příkladem a neustálou apelací na žáky vytváříme základy slušného chování (pozdrav, odpověď na pozdrav) – **žák pozdraví, poděkuje, poprosí verbálně či neverbálně**
- Denním opakováním, pozorováním předmětů a dějů v okolí, modelovými situacemi a názorem připravujeme žáky na komunikaci se svým nejbližším okolím – **žák komunikuje verbálně či neverbálně se svým blízkým okolím**
- Četbou, obrázky, PC programy, předměty denní potřeby rozšiřujeme slovní zásobu – **žák ve svém slovním projevu používá nová slova**
- Nápodobou předvedených pohybů a činností nacvičujeme a rozvíjíme neverbální komunikaci – **žák komunikuje neverbálně** (piktogramy, znak do řeči, VOKS..)

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu smyslová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Didaktickými hrami (např. hra na tělo, písničky, říkanky) seznamujeme žáky s jejich tělem – **žák se orientuje na svém těle**
- Fotodokumentací, přímým kontaktem rozvíjíme poznávání členů rodiny a osob z blízkého okolí – **žák identifikuje na fotografii známé osoby**

- Denním opakováním, pozorováním předmětů a dějů připravujeme žáky na navázání kontaktu a adekvátní reakci k nejbližšímu okolí – **žák adekvátně reaguje na své blízké okolí**
- Prvky muzikoterapie a dalším relaxačním cvičením navozujeme podmínky pro vyjádření vlastních pocitů a prožitků – **žák vyjadřuje své pocity a prožitky**
- Vhodnou motivací, důsledným přístupem vytváříme podmínky ke spolupráci s učitelem a spolužáky – **žák spolupracuje se svým okolím**

→ **Kompetence pracovní**

Na úrovni předmětu smyslová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Názorem a neustálým opakováním cvičíme nejjednodušší úkony sebeobsluhy – **žák zvládá nejjednodušší sebeobsluhu v rámci svých možností**
- Seznamujeme žáky s předměty denní potřeby a jejich užitím – **žák zná užití předmětů denní potřeby**
- Cvičením zrakového, sluchového, chuťového, čichového, hmatového vnímání trénujeme třídění a rozlišování předmětů podle různých kritérií – **žák rozliší a rozřídí pomocí smyslů předměty dle různých kritérií**
- Vhodnou motivací a didaktickými hrami seznamujeme žáky s využitím různých materiálů (hra s peříčkem, hlazení látek)
- Ukázkou, osobním příkladem a důsledností cvičíme podílení žáků na jednoduchých činnostech (třídění předmětů, úklid hraček, školních pomůcek..) – **žák se účastní jednoduchých činností jako např. úklid ve třídě, na lavici**

SMYSLOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP ZŠŠ Žák by měl:	Ročník:	Učivo:
<p><u>ROZVÍJENÍ ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ</u> - uchopit a manipulovat s předměty</p> <p>- rozlišovat tvary a barvy předmětu</p> <p>- poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti</p> <p>- třídit obrázky podle obsahu, rozeznat rozdíly reálných a vyobrazených předmětů</p>	<p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – nácvik očního kontaktu; vnímání prostoru oběma očima; cvičení úchopu 4. – 6. ročník – vnímání prostoru oběma očima a jedním okem; cvičení úchopu 7. – 10. ročník – cvičení koordinace oko – ruka; manipulace s předměty</p> <p>1. – 3. ročník – nácvik očního kontaktu; rozlišování 2 předmětů podle tvaru 4. – 6. ročník – rozlišování a třídění předmětů podle barvy 7. – 10. ročník – rozlišování a třídění předmětů podle tvaru a barvy, manipulace s nimi</p> <p>1. – 3. ročník – cvičení soustředěného zrakového vnímání pomocí různých výrazných předmětů 4. – 6. ročník – třídění a poznávání předmětů podle velikosti a tvaru; tvarové odlišnosti 7. – 10. ročník – řazení a skládání předmětů podle velikosti a tvaru, manipulace s nimi</p> <p>1. – 3. ročník – nácvik očního kontaktu; poznávání reálných předmětů, popř. jejich pojmenovávání 4. – 6. ročník – poznávání předmětů na obrázku; odlišení obrázků od reálných předmětů 7. – 10. ročník – třídění obrázků podle obsahu, poznávání změn a rozdílů na obrázcích a na skutečných předmětech</p>

<p>- poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky</p> <p>- rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu</p> <p>- napodobit předvedené pohyby</p>	<p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – rozpoznávání rodičů, sourozenců, svého učitele 4. – 6. ročník – rozpoznávání širší rodiny (teta, babička...), rozpoznávání spolužáků 7. – 10. ročník – rozpoznávání osob ze svého blízkého okolí</p> <p>1. – 3. ročník – režim dne – denní časové úseky podle činností (ráno – snídaně, vstávání do školy, poledne – oběd...) 4. – 6. ročník – režim dne – denní časové úseky podle obrázků 7. – 10. ročník – režim dne – denní časové úseky podle piktogramů</p> <p>1. – 3. ročník – nácvik očního kontaktu; nácvik jednoduchého předvedeného pohybu (např. zvednutí ruky) 4. – 6. ročník – napodobování předvedeného pohybu samostatně nebo s pomocí 7. – 10. ročník – samostatné předvedení pohybů na známý povel (např. povel – zvedni nohu)</p>
<p><u>ROZVÍJENÍ SLUCHOVÉHO VNÍMÁNÍ</u></p>		
<p>- reagovat na své jméno, na oslovení, zavolání</p> <p>- poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky</p> <p>- poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí</p>	<p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – rozvíjení sluchového vnímání; nácvik reakce na své jméno; cvičení sluchové paměti 4. – 6. ročník – nácvik reakce na oslovení (jméno i příjmení); cvičení sluchové paměti 7. – 10. ročník – reakce na zavolání; sluchově motorická cvičení (např. pojd' ke mně)</p> <p>1. – 3. ročník – nácvik soustředěného sluchového vnímání pomocí zvuků 4. – 6. ročník – poznávání zvuků ze svého okolí+ sluchová cvičení s využitím zraku 7. – 10. ročník – rozlišování a napodobování zvuků ze svého okolí; sluchová cvičení bez využití zraku</p> <p>1. – 3. ročník – nácvik poznávání hlasu rodičů a učitele 4. – 6. ročník – diferenciaci hlasů spolužáků a širší rodiny</p>

<p>- poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky</p> <p>- rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků</p>	<p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p>	<p>7. – 10. ročník – diferenciaci hlasů osob ze svého okolí</p> <p>1. – 3. ročník – seznámení s domácími zvířaty a jejich zvuky</p> <p>4. – 6. ročník – rozlišování zvuků domácích zvířat podle zvukové nahrávky</p> <p>7. – 10. ročník – rozlišování zvuků v přírodě i podle zvukové nahrávky (hlasy zvířat, zpěv ptáků...)</p> <p>1. – 3. ročník – nácvik sluchové koncentrace; seznamování s pravidelnými zvuky ve škole (zvonění, cinkání přístrojů...)</p> <p>4. – 6. ročník – diferenciaci zvuků z okolí spojených s denním životem (ulice, park...); odstraňování strachu z nepříjemných zvuků pomocí relaxace</p> <p>7. – 10. ročník – rozlišování zvuků spojených s běžným životem; rozlišování a určování zvuků podle směru, délky a intenzity</p>
<p><u>ROZVÍJENÍ HMATOVÉHO VNÍMÁNÍ</u></p> <p>- zvládat základní sebeobslužné dovednosti</p> <p>- poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů</p> <p>- třídit předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru</p>	<p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – seznámení se základními sebeobslužnými činnostmi; nácvik úchopu předmětů (lžice...)</p> <p>4. – 6. ročník – procvičování a fixace sebeobslužných dovedností</p> <p>7. – 10. ročník – dodržování sebeobslužných dovedností samostatně či s pomocí</p> <p>1. – 3. ročník – rozvíjení hmatové percepce, jemné motoriky; nácvik manipulace s předměty</p> <p>4. – 6. ročník – úchopy předmětů různých tvarů, velikosti a z různých materiálů</p> <p>7. – 10. ročník – poznávání velikosti, tvaru, povrchu předmětů dle schopností</p> <p>1. – 3. ročník – rozvíjení hmatové percepce; třídění předmětů podle velikosti na základě hmatu</p> <p>4. – 6. ročník – třídění předmětů podle tvaru na základě hmatu</p>

<p>- poznat známé předměty podle hmatu</p> <p>- rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětu (tvrdost, teplotu)</p>	<p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p>	<p>7. – 10. ročník – třídění předmětů podle tvaru a velikosti</p> <p>1. – 3. ročník – seznamování s předměty denní potřeby prostřednictvím hmatu</p> <p>4. – 6. ročník – poznávání předmětů ve třídě na základě hmatu</p> <p>7. – 10. ročník – poznávání předmětů v blízkém okolí s využitím hmatu</p> <p>1. – 3. ročník – seznámení se základními fyzikálními vlastnostmi předmětů (měkký – tvrdý)</p> <p>4. – 6. ročník – rozlišování měkký – tvrdý na předmětech, ovoci</p> <p>7. – 10. ročník – rozlišování teplý – studený, měkký – tvrdý</p>
<p><u>PROSTOROVÁ A SMĚROVÁ ORIENTACE</u></p> <p>- vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru</p> <p>- orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí</p> <p>- rozlišovat vpravo – vlevo, pravá – levá ruka</p> <p>- rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle</p>	<p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – nácvik vnímání plochy</p> <p>4. – 6. ročník – nácvik vnímání prostoru</p> <p>7. – 10. ročník – nácvik rozlišení směrové orientace</p> <p>1. – 3. ročník – seznámení s prostorem, v němž se žáci nacházejí – orientace ve třídě</p> <p>4. – 6. ročník – orientace v budově školy</p> <p>7. – 10. ročník – orientace v nejbližším okolí</p> <p>1. – 3. ročník – seznámení s pojmy pravá ruka – levá ruka; nápodoba</p> <p>4. – 6. ročník – procvičování pojmů pravá – levá na své osobě</p> <p>7. – 10. ročník – fixace pojmů vpravo – vlevo, procvičování pravolevé orientace na obrázcích</p> <p>1. – 3. ročník – seznámení s pojmy nahoře - dole</p> <p>4. – 6. ročník – praktické procvičování pojmů nahoře – dole; směrová orientace v řadě, na ploše</p> <p>7. – 10. ročník – rozlišování nahoře – dole, seznámení s pojmy nahoře – dole – vedle; směrová orientace v řadě, na ploše, v prostoru; řazení předmětů podle směrové orientace</p>

<p>- řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu</p> <p>- rozeznat roční období podle základních znaků</p>	<p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – nácvik porozumění pokynů 4. – 6. ročník – řazení, skládání a umísťování předmětů na určené místo podle pokynů 7. – 10. ročník – umísťování předmětů podle pokynů</p> <p>1. – 3. ročník – seznamování s ročními obdobími v přírodě během vycházek 4. – 6. ročník – znaky ročního období 7. – 10. ročník – rozpoznávání ročního období podle charakteristických znaků</p>
<p><u>ROZVÍJENÍ ČICHOVÉHO A CHUŤOVÉHO VNÍMÁNÍ</u></p> <p>- rozlišit jednotlivé chutě</p> <p>- poznat předměty čichem podle vůně</p> <p>- rozlišit vůně a pachy</p> <p>- poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky</p>	<p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – rozvíjení chuťové percepce, správné polykání, kousání 4. – 6. ročník – nácvik rozlišování základních chutí 7. – 10. ročník – rozlišování základních chutí potravin, ovoce, zeleniny, nápojů</p> <p>1. – 3. ročník – rozvíjení čichové percepce; dýchání 4. – 6. ročník – nácvik rozlišování předmětů a potravin podle vůně 7. – 10. ročník – poznávání známých předmětů a potravin podle vůně</p> <p>1. – 3. ročník – rozvíjení čichové percepce; dýchání 4. – 6. ročník – seznámení s charakteristickými vůněmi a pachy; specifické vůně potravin 7. – 10. ročník – poznávání podle čichu, rozlišování vůní a pachů; zápach, nelibé pachy</p> <p>1. – 3. ročník – rozvíjení čichového a zrakového vnímání 4. – 6. ročník – seznamování se zkaženými potravinami (plíseň...) 7. – 10. ročník – nebezpečné těkavé látky, léky...</p>

7. 4. 4 Hudební výchova

Charakteristika předmětu:

Obsah: Hudební výchova byla vytvořena ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Hudební výchova rozvíjí muzikálnost žáků, jejich rytmické a intonační schopnosti a napomáhá rozvoji řečových dovedností, sluchu a motoriky žáků. Hudební výchova také napomáhá žákům k odreagování napětí, překonání únavy, zlepšování nálady a podílí se na koncentraci pozornosti.

Cílové zaměření předmětu:

- navozování libých pocitů
- stimulace sluchového a pohybového vnímání
- rozvíjení osobních schopností
- vytvoření si citlivého vztahu k hudbě
- napodobování a rozlišování různých hudebních a nehmudebních zvuků
- identifikace vybraných hudebních nástrojů podle zvuku
- zvládnutí hry na tělo a jednoduché rytmické nástroje
- koncentrace na poslech krátkých skladeb

Hodnocení předmětu: Žák je hodnocen slovně. Zaměřujeme se především na kladné zhodnocení hudebních aktivit

Časová dotace: Hudební výchovu vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací jednu hodinu týdně.

Formy: V předmětu hudební výchova používáme metody, které vedou ke kladnému prožitku z hudby, relaxaci, rozvoji smyslového vnímání, motoriky a paměti. Využíváme poslechu relaxační hudby, nahrávek dětských písní a hudebních nástrojů. Snažíme se využít spontánních projevů žáků v kladném smyslu, zejména při relaxaci s hudbou.

Výchovné a vzdělávací strategie

→ Kompetence k učení

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Formou motivačních her, obrázků a modelových situací nacvičujeme porozumění jednoduchým pojmům a symbolům (obrázek bubínku, slovní doprovod „budeme tleskat“) - **žák rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a umí je vhodně použít v konkrétní situaci**
- Formou hry podněcujeme žáky k napodobování různých pohybů a činností v hudební výchově - **žák imituje předvedený pohyb**
- Využíváme hudebních nástrojů i netradičních pomůcek (poklice, vařečky) – **žák vytváří rytmus na Orffovy nástroje**

→ Kompetence k řešení problémů

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Ukázkou vlastního pohybu rozvíjíme chápání a plnění jednoduchých příkazů - **žák vnímá učitelovy požadavky a dle svých schopností na ně reaguje**

- Pomocí modelových situací, her a relaxačním cvičením se snažíme překonávat strach z hluku a okolních neznámých zvuků – **žák překonává pocity strachu z okolních zvuků**

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Hudebním nástrojem či hrou rozvíjíme u žáků vyjádření jejich pocitů, potřeb a nálad - **žák verbálně či neverbálně vyjádří aktuální pocit a náladu**
- Rozvíjíme smyslové vnímání, hudebně – pohybovými hrami upevňujeme reakci na své jméno (např. didaktická hra „jak se jmenuješ“, „kukačko zakukej“) - **žák si uvědomuje vlastní osobu a reaguje na své jméno**
- Rozvíjíme a rozšiřujeme slovní zásobu pomocí obrázků hudebních nástrojů a dalších předmětů vztahujících se k hudební výchově – **žák identifikuje a popřípadě pojmenuje hudební nástroje**

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Veřejným vystupováním (školní akademie, besídky) posilujeme u žáků navazování kontaktu a adekvátní se dorozumívání s okolím - **žák se aktivně účastní školních akcí**
- Stálým opakováním, rozvíjením smyslového vnímání seznamujeme žáky s jejich tělem (didaktická hra „na tělo“) - **žák si uvědomuje části svého těla (ruce, nohy)**

→ **Kompetence pracovní**

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Formou individuální práce seznamujeme žáky s Orffovými nástroji, jejich uchopení a hrou na ně - **žák vytváří jednoduchý rytmus na Orffovy nástroje dle svých možností**
- Neustálým opakováním a osobním příkladem procvičujeme využívání hudebních nástrojů s ohledem na osobní hygienu (nestrkat hudební nástroje do úst) – **žák uplatňuje základní hygienické návyky v souvislosti s používáním hudebních pomůcek, nástrojů, atd.**
- Hrou na hudební nástroje motivujeme žáky k podílení se na jednoduchých praktických činnostech – **žák se podílí na jednoduchých praktických (hudebních) činnostech**

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP ZŠŠ Žák by měl:	Ročník:	Učivo:
- zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii	1. – 10.	1. – 3. ročník – nácvik správného dýchání – dechová cvičení a správné držení těla při dýchání 4. – 6. ročník – dechová cvičení, výslovnost textů písní a říkadel; fonační, intonační a melodická cvičení 7. – 10. ročník – fonační, intonační a melodická cvičení; výslovnost textů písní a říkadel
- rozlišovat zvuky hudebních nástrojů	1. – 10.	1. – 3. ročník – reakce na zvuk hudebního nástroje zvuky ve třídě, hlas učitele a spolužáků 4. – 6. ročník – Orffovy nástroje, zvuky na ulici a v domácnosti 7. – 10. ročník – rozlišování a určení zvuků hudebních nástrojů (klavír, flétna, kytara, Orffovy nástroje, popřípadě pojmenování těchto nástrojů)
- zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje	1. – 10.	1. – 3. ročník – reakce na píseň, hlas; procvičování sluchového vnímání; nácvik jednoduché písně 4. – 6. ročník – zpěv jednoduché písně doprovázené hudebním nástrojem, hra na tělo 7. – 10. ročník – jednoduchá píseň doprovázená hudebním nástrojem
- doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje	1. – 10.	1. – 3. ročník – seznámení s Orffovým instrumentářem, nácvik uchopení nástrojů 4. – 6. ročník – uchopování nástrojů, jednoduché doprovázení 7. – 10. ročník – jednoduché doprovázení na rytmické hudební nástroje
- zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu	1. – 10.	1. – 3. ročník – vnímání rytmu, posilování rytmu, hra na tělo 4. – 6. ročník – rytmizace říkadel, Orffův instrumentář (dřívka, bubínek), hra na tělo, rytmická cvičení, hudebně – pohybová činnost, pohybové hry

<p>- soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>s říkadly a dětskými popěvkami, jednoduché 7. – 10. ročník – Orffův instrumentál (dřívka, bubínek, triangel), samostatná rytmizace, hra na tělo, hudebně – pohybová činnost, pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami, jednoduché tanečky, pohyb podle rytmického doprovodu</p> <p>1. – 3. ročník – vnímání hudby, poslech relaxační hudby, poslech lidových písní a říkadel 4. – 6. ročník – nácvik koncentrace na poslech, jednoduché krátké skladby určené dětem, relaxační hudba 7. – 10. ročník – koncentrace na poslech, jednoduché krátké skladby určené dětem, říkadla, lidové písně</p>
---	-----------------	---

7. 4. 5 Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu:

Obsah: Výtvarná výchova byl vytvořena ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Ve výtvarné výchově se rozvíjejí tvořivé schopnosti a dovednosti žáků, dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka, k všestrannému prohlubování senzibility žáka. Výtvarná výchova jako další výchovy pomáhá vyjadřovat emoce a dává průchod přirozené aktivitě a fantazii. Při výtvarných činnostech seznamujeme žáky s různými technikami a pomůckami práce.

Cílové zaměření předmětu výtvarná výchova:

- rozvíjení individuálních schopností při vlastní tvorbě
- rozvíjení vnímání
- rozlišování základních barev a jejich používání ve výtvarném procesu
- stimulace libých prožitků spojených s vnímáním barev a různých povrchů, materiálů
- navozování pocitů bezpečí a relaxace

Hodnocení předmětu: Žák je hodnocen slovně. Zaměřujeme se především na kladné zhodnocení výtvarných aktivit.

Časová dotace: Výtvarnou výchovu vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací jednu hodinu týdně.

Forma: Vhodným výběrem metod a forem práce motivujeme žáky k výtvarným činnostem. Žáci pracují individuálně za pomoci asistentek ve třídě. Příjemné uvolněné klima dotváří vhodně vybraná hudební kulisa (relaxační hudba, dětské popěvky). Při jednotlivých výtvarných činnostech se snažíme o zapojení co nejvíce smyslů (př. kresba jablka – chuť, hmat, čich). Používáme především techniky, které rozvíjejí hmatové vnímání (prstové barvy, frotáž, koláž z různých materiálů, keramika.

Výchovné a vzdělávací strategie

→ *Kompetence k učení*

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjíme smyslové vnímání a osobní ukázkou procvičujeme napodobování předvedeného pohybu (př. nanášení barvy prsty do daného tvaru) – **žák imituje předvedený pohyb a činnost**
- Zařazujeme didaktické hry zaměřené na rozvoj smyslového vnímání a jemné motoriky. Používáme vhodné výtvarné pomůcky – **žák pracuje s výtvarnými pomůckami**

→ *Kompetence k řešení problémů*

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Ukázkou rozvíjíme prostorovou orientaci na určené ploše (lavice, výkres) – **žák zvládá orientaci na ploše**
- Nápodobou a modelovými situacemi vytváříme u žáků vlastní prožitky, které mohou využít při dalších výtvarných činnostech – **řeší známé a opakující se situace ve VV**

- Rozvíjením smyslového vnímání a relaxačními technikami vytváříme klima bezpečí – **žák se při výtvarných činnostech cítí spokojeně a bezpečně**

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Neustálým opakováním, rozvíjením slovní zásoby, obrázky a pozorovacích schopností trénujeme plnění zadaných pokynů ve VV – **žák splní jednoduchý pokyn**
- Zařazujeme a využíváme možnosti arteterapie pro vyjádření vlastních prožitků – **žák verbálně či neverbálně vyjádří fyzickou či psychickou potřebu a pocit**

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením smyslového vnímání, osobním příkladem, obrázky seznamujeme žáky s jejich tělem, zejména s částmi těla, které žák zapojuje do VV činností – **žák si uvědomuje části svého těla a popřípadě je pojmenuje**
- Relaxačními technikami vytváříme prostředí k porozumění mezi žákem a učitelem – **žák reaguje na podněty spolužáků a učitele**

→ **Kompetence pracovní**

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Formou didaktických her, modelovými situacemi motivujeme a procvičujeme hygienická pravidla (umývání rukou po VV) – **žák uplatňuje v rámci svých schopností hygienické návyky ve VV**
- Názornou demonstrací seznamujeme žáky s předměty používanými ve VV – **žák identifikuje předměty do VV a zná jejich použití**
- Vzhledem k závažnosti postižení volíme terapeutické formy práce
- Osobním příkladem, konkrétní činností nacvičujeme jednoduché pracovní činnosti vhodné ve VV – **žák vykonává jednoduchou pracovní činnost**

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP ZŠŠ Žák by měl:	Ročník:	Učivo:
- zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu	1. – 10.	1. – 3. ročník – uvolňovací cvičení, cvičení očního kontaktu a prostorové orientace, práce s prstovými barvami, uplatnění vlastního těla 4. – 6. ročník – nácvik úchopu výtvarných pomůcek, práce s prstovými barvami, prostorová tvorba a modelování (papír, stavebnice, modelovací hmoty) 7. – 10. ročník – základní dovednosti pro práci v ploše a prostoru, prostorová tvorba a modelování (papír, stavebnice, textilie, hlína, modelovací hmoty)
- používat na elementární úrovni prostředky a postupy	1. – 10.	1. – 3. ročník – seznámení s výtvarnými prostředky na elementární úrovni 4. – 6. ročník – seznámení s výtvarnými postupy a elementární úrovni, kresba různými nástroji, malba na různorodé materiály, modelování 7. – 10. ročník – používání výtvarných prostředků a postupů na elementární úrovni, kresba různými nástroji, malby na různorodé materiály, modelování, využití různorodých tradičních i netradičních materiálů a jejich kombinací, netradiční výtvarné techniky
- vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary	1. – 10.	1. – 3. ročník – cvičení očního kontaktu, nácvik rozlišování barev, třídění barev 4. – 6. ročník – ukazování požadované barvy a její pojmenování, rozlišování a třídění základních tvarů, manipulace s objekty 7. – 10. ročník – nácvik vnímání základních vztahů mezi barvami (barevné kontrasty a tvary), manipulace s objekty
- vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity	1. – 10.	1. – 3. ročník – nácvik vyjádření příjemných a nepříjemných vjemů 4. – 6. ročník – vyjádření vlastních vjemů a emocí prostřednictvím barev

<p>- uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>7. – 10. ročník – vyjádření vlastních pocitů, zkušeností a emocí vybranými prostředky a postupy</p> <p>1. – 3. ročník – rozvíjení kladného vnímání libých pocitů</p> <p>4. – 6. ročník – rozvíjení hmatového vnímání a představivosti při výtvarných činnostech</p> <p>7. – 10. ročník – uplatňování představivosti, rozvíjení hmatového a zrakového vnímání při výtvarných činnostech, muzikomalba</p>
--	-----------------	--

7. 4. 6 Pohybová výchova

Charakteristika předmětu:

Obsah: Pohybová výchova byla vytvořena ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět pohybová výchova je zaměřen na zvládnutí základních pohybových dovedností a rozvíjí pohybovou kulturu žáka v rámci jeho možností. Pomáhá rozvíjet motoriku žáka, orientaci v prostoru a na vlastním těle, napomáhá též k rozvoji myšlení a vnímání. Pohybová výchova je koncipována tak, aby přinášela žákovi pozitivní prožitek.

Cílové zaměření předmětu:

- realizování preventivních činností podporujících zdraví
- dodržování zdravého způsobu života a ochrany zdraví, péče o své zdraví (snaha o zlepšení zdraví)
- zvýšení koncentrace pozornosti
- fyzické a psychické uvolnění (vnímání prožitků z pohybové činnosti)
- rozvíjení aktivní hybnosti a využívání pohybových schopností a dovedností
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně (viz. kapitola slovní hodnocení)

Časová dotace: Předmět pohybová výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s časovou dotací dvou hodin týdně.

Forma: Formy práce volíme s ohledem na celkovou mentální úroveň žáků. Využíváme především didakticky zaměřených her, motivačních her a her s nápodobou. Zařazujeme pohybové hry s míčem, netradičním náčiním (drátěnky, noviny...) a pohybové hry ve spojení s hudbou a jednoduchou rytmizací s říkadly. Na vycházkách upevňujeme správnou chůzi a správné držení těla a překonáváním terénních nerovností procvičujeme prostorovou orientaci. Velmi vhodné je též zařazování prvků pohybové výchovy do ostatních vyučovacích hodin, tělovýchovných chviliek.

Výchovné a vzdělávací strategie

→ *Kompetence k učení*

Na úrovni předmětu pohybová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením smyslového vnímání a osobním příkladem trénujeme a procvičujeme napodobování daného pohybu – **žák napodobuje předvedený pohyb**
- Pomocí demonstračních karet, piktogramů a ukázek učitele směřujeme žáky k pochopení znaků a symbolů (př. panáček – ruce nahoru, dolů..) – **žák rozumí jednoduchým pojmům a symbolům v konkrétní situaci**

→ *Kompetence k řešení problémů*

Na úrovni předmětu pohybová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením slovní zásoby se stálým opakováním a ukázkou učitele motivujeme a trénujeme žáky k plnění jednoduchého příkazu (př. sedni) – **žák adekvátně reaguje na učitelovy požadavky**

- Rozvíjením prostorové orientace v tělocvičně, na hřišti, na školní zahradě, v přírodě nacvičujeme a procvičujeme orientaci v daném prostoru – **žák se orientuje v prostředí, v němž probíhá výuka pohybové výchovy**

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu pohybová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením smyslového vnímání, předměty a obrázky seznamujeme žáky s tělovýchovným náčiním verbálně i neverbálně – **žák pozná a popřípadě pojmenuje tělovýchovné náčiní**
- Navozením pocitu jedinečnosti v pohybových hrách a při cvičení rozvíjíme osobnost žáka – **žák reaguje na své jméno, oslovení při hrách**
- Procvičováním neverbální komunikace směřujeme žáky k vyjádření vlastních pocitů a aktuálních potřeb (např. ukázat, kde jej bolí) – **žák verbálně či neverbálně vyjádří pocit či potřebu**

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu pohybová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjíme a rozšiřujeme verbální i neverbální slovní zásobu pomocí obrázků, gest při společných hrách – **žák se dorozumí a spolupracuje při pohybových hrách se svými spolužáky**

→ **Kompetence pracovní**

Na úrovni předmětu pohybová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Didaktickými hrami, modelovými situacemi procvičujeme sebeobsluhu a hygienická pravidla – **žák uplatňuje hygienické návyky a obslouží se v rámci svých možností**
- Rozvíjením hmatového vnímání i dalších smyslů rozvíjíme manipulační schopnosti žáků s tělovýchovným náčiním a dalšími pomůckami (novinový papír, drátěnky, balóny) – **žák manipuluje s předměty a náčiním**
- Osobním příkladem, konkrétní činností nacvičujeme ukládání předmětů, náčiní na své místo – **žák vykonává jednoduché pracovní činnosti v rámci pohybové výchovy**

POHYBOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP ZŠŠ Žák by měl:	Ročník:	Učivo:
- získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám	1. – 10.	1. – 3. ročník – pohybové a motivační hry; orientace v prostoru a na svém těle 4. – 6. ročník – napodobivé a pohybové hry; pohybové cvičení s využitím tradičního náčiní 7. – 10. ročník – pohybové a průpravné hry; pohybová cvičení s využitím netradičního náčiní
- zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost	1. – 10.	1. – 3. ročník – nácvik porozumění pokynu (ukázka, hry); příprava na pohybovou činnost ohledně oblékání – části oděvu (pojmy: tepláky...) 4. – 6. ročník – procvičování porozumění pokynů k přípravě na pohybovou činnost 7. – 10. ročník – reakce na pokyny k přípravě na pohybovou činnost
- reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti	1. – 10.	1. – 3. ročník – nácvik očního kontaktu; nácvik porozumění některým pokynům a povelům 4. – 6. ročník – upevňování porozumění pokynům a povelům k dané pohybové činnosti 7. – 10. ročník – reakce na pokyny k přípravě na pohybovou činnost
- mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	1. – 10.	1. – 3. ročník – pohybové hry, vycházky a pohyb v terénu k nácviku prostorové orientace podle individuálních předpokladů 4. – 6. ročník – procvičování pohybové činnosti a dovednosti; adaptace na vodní prostředí; turistika a pobyt v přírodě; hry na sněhu 7. – 10. ročník – procvičování a upevňování pohybových dovedností
- rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh	1. – 10.	1. – 3. ročník – rozvíjení hrubé a jemné motoriky 4. – 6. ročník – nácvik koordinace pohybů; rytmická cvičení; manipulace

<p>- zvládnout uvolnění a zklidnění organismu</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>s míčem; rozvíjení hrubé a jemné motoriky 7. – 10. ročník – manipulace s drobným náčiním a rozvíjení motoriky a koordinace pohybů a poloh; rozvíjení hrubé a jemné motoriky</p> <p>1. – 3. ročník – relaxační a dechová cvičení 4. – 6. ročník – relaxační a dechová cvičení; prvky jógových cvičení 7. – 10. ročník – relaxační a dechová cvičení; prvky jógových cvičení; zvládá uvolnění a zklidnění organismu vzhledem k postižení</p>
---	-----------------	---

7. 4. 7 Rehabilitační tělesná výchova

Charakteristika předmětu:

Obsah: Předmět rehabilitační tělesná výchova (TV) byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. V rehabilitačním TV se zaměřujeme na rozvíjení aktivní hybnosti žáků, posilování pohybové výkonnosti a zvládnutí základních pohybových dovedností žáků. Veškerá cvičení musí odpovídat fyzickým a psychickým možnostem jednotlivých žáků, jejich zdravotnímu stavu a specifice jejich postižení.

Cílové zaměření předmětu:

- rozvíjení aktivní hybnosti, motoriky a prostorové orientace
- využívání pohybových schopností a dovedností
- odstraňování mimovolných pohybů a stimulace jednotlivých svalových skupin
- vnímání prožitků z pohybové činnosti
- zvyšování tělesné zdatnosti

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně (viz. kapitola hodnocení)

Časová dotace: Rehabilitační TV vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací čtyři hodiny týdně.

Forma: Rehabilitační TV je realizována ve třídě. Veškeré vybavení je přizpůsobeno pro žáky s těžkým pohybovým omezením (balónkový bazén, masážní míčky, válečky, míče). Žáci cvičí individuálně, s dopomocí procvičují a upevňují základní lokomoci těla, správné dýchání a sezení, dle individuálních možností nacvičují chůzi s oporou.

Výchovné a vzdělávací strategie

→ *Kompetence k učení*

Na úrovni předmětu rehabilitační tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Ukázkou a osobní demonstrací podporujeme pochopení jednoduchých pojmů a procvičujeme napodobování daného pohybu (např. zvedni ruku) – **žák rozumí jednoduchým pojmům a napodobuje jednoduchý předvedený pohyb**
- Rozvíjíme smyslové vnímání a jemnou motoriku s použitím cvičebního náčiní – **žák používá vybrané cvičební náčiní**

→ *Kompetence k řešení problémů*

Na úrovni předmětu rehabilitační tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením prostorové orientace, pozorováním předmětů v okolí nacvičujeme orientaci v místnosti, v níž se realizuje výuka tohoto předmětu – **žák se orientuje v místnosti (tělocvičně)**
- Relaxačními technikami a rozvíjením smyslového vnímání vytváříme klima bezpečí – **žák vnímá kladně pocity bezpečí**

→ *Kompetence komunikativní*

Na úrovni předmětu rehabilitační tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Relaxačním cvičením navozujeme podmínky pro vyjádření vlastních pocitů a prožitků – **žák vyjádří verbálně či neverbálně fyzickou či psychickou potřebu**

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu rehabilitační tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Ukázkou, obrázkou, za pomoci zrcadla seznamujeme žáky s jejich tělem – **žák pozná části těla a podle toho reaguje**

→ **Kompetence pracovní**

Na úrovni předmětu rehabilitační tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Modelovými situacemi a vhodnou motivací procvičujeme hygienická pravidla (př. necucat náčiní) – **žák uplatňuje při cvičení hygienické návyky**
- Názornou demonstrací seznamujeme žáky s předměty používanými v tomto předmětu – **žák identifikuje předměty a cvičební náčiní a zná jejich použití**

REHABILITAČNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP ZŠŠ Žák by měl:	Ročník:	Učivo:
- získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám	1. – 10.	1. – 3. ročník – pohybové a motivační hry; seznámení s prostorem k RTV – rozvíjení orientace v prostoru 4. – 6. ročník – pohybové a motivační hry 7. – 10. ročník – rozvíjení aktivního pohybu (dle možností školy)
- rozvíjet motoriku a koordinaci poloh	1. – 10.	1. – 3. ročník – rozvíjení hrubé a jemné motoriky (tvoření špetky, přebírání, trhání,)úchop drobných předmětů a manipulaci s nimi...); koordinace pohybů; uvolňovací cvičení, uvolňování spastických částí těla 4. – 6. ročník – rozvíjení hrubé a jemné motoriky; koordinace pohybů; uvolňovací cvičení, uvolňování spastických částí těla; rovnovážná cvičení; manipulace s drobným náčiním 7. – 10. ročník – rozvíjení hrubé a jemné motoriky; koordinace pohybů; uvolňovací cvičení, uvolňování spastických částí těla; rovnovážná cvičení; manipulace s drobným náčiním
- zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost	1. – 10.	1. – 3. ročník – nácvik porozumění pokynu (ukázka, hry); příprava na pohybovou činnost ohledně oblékání – části oděvu (pojmy: tepláky...) 4. – 6. ročník – procvičování porozumění pokynů k přípravě na pohybovou činnost 7. – 10. ročník – reakce na pokyny k přípravě na pohybovou činnost
- reagovat na pokyny k dané pohybové činnosti	1. – 10.	1. – 3. ročník – nácvik očního kontaktu; nácvik porozumění některým pokynům a povelům 4. – 6. ročník – upevňování porozumění pokynům a povelům k dané pohybové činnosti 7. – 10. ročník – budování přiměřených reakcí na pokyny a povely k dané

<p>- snažit se o samostatný pohyb</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>činnosti</p> <p>1. – 3. ročník – stimulace a pobídky k pohybu; rozvíjení hybnosti; polohování – změny poloh; stimulace pohybu v prostoru; uvolňovací cvičení, uvolňování spastických částí těla; rehabilitační cvičení; alternativní formy terapie podle možností školy i žáků; rehabilitační cvičení</p> <p>4. – 6. ročník – nácvik chůze s oporou, s dopomocí; rehabilitační cvičení (nácvik úchopu, masáže zad a končetin, reflexní masáže plosek nohou, stabilizace sedu, posilování zádočných svalů, cvičení s rehabilitačními míči); alternativní formy terapie; uvolňovací cvičení, uvolňování spastických částí těla</p> <p>7. – 10. ročník – samostatný pohyb v rámci možností; rehabilitační cvičení; uvolňovací cvičení; podpora psychických funkcí pomocí pohybu</p>
---------------------------------------	-----------------	---

7. 4. 8 Pracovní výchova

Charakteristika předmětu:

Obsah: Předmět pracovní výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Pracovní výchova rozvíjí jemnou motoriku žáků, zvyšuje jejich samostatnost. Pracovní výchova v rehabilitační třídě v sobě zahrnuje především nácvik sebeobsluhy, vytváření pracovních dovedností a návyků, výchovu k péči o okolní prostředí.

Pracovní výchova je rozčleněna na tyto tematické okruhy:

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti

Cílové zaměření předmětu:

- vytvoření základních hygienických a sebeobslužných návyků
- rozvoj motoriky
- vytvoření základních manuálních zručností a pracovních dovedností
- vnímání radostných prožitků z pracovních činností
- používání a zacházení s pomůckami a drobným nářadím
- získání schopností obsluhovat základní domácí spotřebiče
- porozumění jednoduchým pracovním postupům
- poznání pracovních činností
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně (viz. kapitola slovní hodnocení)

Časová dotace: Pracovní výchovu vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací dvě hodiny týdně.

Forma: Při vyučování pracovní výchovy v rehabilitační třídě používáme formy práce, které jsou dostupné chápání žáků. Důležité je střídání jednotlivých činností, jelikož žáci udrží pozornost a oční kontakt krátkodobě. Proto je nezbytné, aby si mohli žáci „vše ohmatat“. Další formou, kterou používáme je práce s názorem, praktická ukázka, vyprávění, použití předmětů a obrázků. Velmi vhodné je podílení žáků na přípravě činnosti a odměna za dobrý výsledek (pochvala). Výuka probíhá ve třídě, na školním pozemku, v keramické dílně, ve cvičné kuchyňce.

Výchovné a vzdělávací strategie

→ *Kompetence k učení*

Na úrovni předmětu pracovní výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Zařazujeme didaktické hry zaměřené na rozvíjení smyslového vnímání a jemné motoriky
- Ukázkou pracovních pomůcek (nářadí..) seznamujeme žáky s jejich pojmenováním
- Pomocí piktogramů umožňujeme seznámení s pomůckami v PV – **žák rozeznává základní piktogramy**
- Praktickými činnostmi rozvíjíme používání učebních pomůcek – **žák používá vybrané učební pomůcky**

→ **Kompetence k řešení problémů**

Na úrovni předmětu pracovní výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Ukázkou a názorným příkladem rozvíjíme řešení známých situací a činností v PV (stříhání, mačkání papíru, umývání rukou) – **žák zvládá řešení známých a opakujících se situací na základě nápodoby**
- Rozvíjením prostorové orientace, pozorováním předmětů a dějů v okolí (na zahradě, ve třídě..) nacvičujeme orientaci v nejbližším okolí – **žák se orientuje v nejbližším okolí**
- Rozvíjením smyslového vnímání a relaxačními technikami, modelovými situacemi vytváříme klima bezpečí (strach z vody, barev, vysávání..) – **žák se cítí bezpečně**

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu pracovní výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Ukázkou pracovních pomůcek či piktogramů rozvíjíme slovní zásobu a procvičujeme poznávací procesy – **žák pojmenuje, ukáže vybrané pracovní pomůcky**
- Motivací, didaktickými hrami, ukázkou hotového výrobku rozvíjíme vnímání radostných prožitků z pracovních činností
- Rozvíjíme sluchové a zrakové vnímání, pozorovací schopnosti žáků, pomocí obrázků, předmětů a dalších pomůcek nacvičujeme neverbální formy komunikace
- Pomocí modelových situací, obrázků, piktogramů rozvíjíme chápání a plnění jednoduchých příkazů – **žák plní jednoduché pokyny**
- Rozvíjíme a rozšiřujeme slovní zásobu pomocí obrázků, pracovních pomůcek, pracovních nástrojů

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu pracovní výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Důsledností a stálým opakováním vytváříme prostředí k porozumění mezi žákem a pedagogem – **žák reaguje na podněty učitele a spolužáků**

→ **Kompetence pracovní**

Na úrovni předmětu pracovní výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Práci s drobným materiálem rozvíjíme jemnou motoriku a snažíme se o získání základní manuální zručnosti – **žák třídí předměty, navléká korálky, manipuluje s předměty různé velikosti**
- Formou didaktických her, modelových situací, motivujeme a procvičujeme hygienická pravidla – **žák uplatňuje základní hygienické návyky**
- Názornou demonstrací seznamujeme žáky s předměty denní potřeby – **žák identifikuje předměty denní potřeby a zná jejich užití**
- Ukázkou a osobním příkladem pedagoga seznamujeme žáky s pracovními postupy jednoduchých činností – **žák vykonává jednoduché pracovní činnosti**

PRACOVNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP ZŠS Žák by měl:	Ročník:	Učivo:
<p><u>SEBEOBSLUHA</u> - zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)</p> <p>- dodržovat klid a čistotu při stravování</p> <p>- umět používat příbor</p> <p>- udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí</p>	<p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – vytváření hygienických návyků a základů osobní hygieny, funkce a používání hygienických pomůcek, obouvání, zouvání 4. – 6. ročník – svlékání a oblékání oděvu, oblékání jednotlivých částí oděvu, upevňování hygienických návyků a spolupráce při hygieně (u dívek nácvik hygienických návyků při menstruaci) 7. – 10. ročník – skládání a ukládání oděvu, zavazování bot, upevňování hygienických návyků</p> <p>1. – 3. ročník – nácvik samostatného stolování 4. – 6. ročník – čistota a klid při stolování 7. – 10. ročník – samostatné stolování, udržování čistoty a klidu při stolování</p> <p>1. – 3. ročník – oční a hmatový kontakt se lžící a příborem 4. – 6. ročník – nácvik použití lžice a příboru, čistota při jídle 7. – 10. ročník – samostatné použití příboru, čistota při stravování</p> <p>1. – 3. ročník – nácvik udržování pořádku na svém místě 4. – 6. ročník – udržování pořádku ve třídě a šatně, ukládání oděvů 7. – 10. ročník – správné ukládání bot a oděvů na určené místo</p>
<p><u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u> - zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – cvičení očního a hmatového kontaktu s jednotlivými materiály 4. – 6. ročník – seznámení s jednoduchými pracovními postupy a technikami; pracovní pomůcky, funkce a používání jednoduchých pracovních pomůcek 7. – 10. ročník – samostatná práce s jednoduchými materiály; pracovní</p>

<p>- vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>- pracovat podle slovního návodu</p> <p>- udržovat pracovní místo v čistotě</p>	<p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p>	<p>pomůcky, funkce a používání jednoduchých pracovních pomůcek</p> <p>1. – 3. ročník – oční, hmatový a čichový kontakt na předměty 4. – 6. ročník – seznámení s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly; vlastnosti materiálů a jeho užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, aj.) 7. – 10. ročník – samostatné vytváření předmětů s užitím některých vybraných technik a materiálů; vlastnosti materiálů a jeho užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, aj.)</p> <p>1. – 3. ročník – nácvik chápání pojmů souvisejících s pracovním vyučováním 4. – 6. ročník – procvičování pojmů, práce podle slovního návodu 7. – 10. ročník – plnění pracovních úkolů podle slovního či obrázkového návodu</p> <p>1. – 3. ročník – oční a hmatový kontakt se svým místem 4. – 6. ročník – úklid svého místa s pomocí 7. – 10. ročník – samostatný úklid svého pracovního místa</p>
<p><u>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ</u></p> <p>- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – oční a hmatový kontakt s konstruktivními hrami (kostky, skládačky) 4. – 6. ročník – manipulace s jednoduchými předměty a stavebnicemi; konstruktivní hry (kostky, skládačky, puzzle) 7. – 10. ročník – práce s prostorovými, plošnými a konstrukčními stavebnicemi; případná montáž a demontáž</p>
<p><u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</u></p> <p>- provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>- pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročnou pokojovou i</p>	<p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – pozorování přírody během vycházek 4. – 6. ročník – sběr přírodnin v jednotlivých obdobích 7. – 10. ročník – sběr a využití přírodnin</p> <p>1. – 3. ročník – oční a hmatový kontakt s rostlinami ve třídě</p>

<p>užitkové rostliny</p> <p>- používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní</p> <p>- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě</p>	<p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p>	<p>4. – 6. ročník – společná péče o květiny ve tříd+; základní podmínky pro pěstování rostlin</p> <p>7. – 10. ročník – samostatná péče o květiny ve třídě; dle schopností pěstování rostlin ve skleníku</p> <p>1. – 3. ročník – oční a hmatový kontakt s pomůckami a náčiním – seznámení s pomůckami</p> <p>4. – 6. ročník – s pomocí a dle schopností používání pomůcek a náčiní k pěstitelským činnostem</p> <p>7. – 10. ročník – dle možností samostatné používání pomůcek a náčiní pro práci na zahradě</p> <p>1. – 3. ročník – seznamování se zásady hygieny a bezpečnosti při práci na zahradě</p> <p>4. – 6. ročník – prohlubování zásad hygieny a bezpečnosti při práci na zahradě</p> <p>7. – 10. ročník – samostatné dodržování zásad hygieny a bezpečnosti při práci na zahradě</p>
<p><u>PRÁCE V DOMÁCNOSTI</u></p> <p>- provádět drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy</p> <p>- prostřít stůl pro běžné stolování</p> <p>- zvládnout nákup a uložení základních potravin</p>	<p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p> <p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – oční, hmatový a čichový kontakt s prostředky na úklid a mytí nádobí</p> <p>4. – 6. ročník – seznámení se s pomůckami na základní úklid a mytí nádobí</p> <p>7. – 10. ročník – základní úklid dle možností a schopností žáků; seznámení s praním, žehlením pod dohledem</p> <p>1. – 3. ročník – pozorování názorné ukázky prostírání</p> <p>4. – 6. ročník – pomoc při prostírání, stolování a úklidu stolu; nácvik správného chování při stolování</p> <p>7. – 10. ročník – v rámci možností prostírání a úklid stolu</p> <p>1. – 3. ročník – pozorování v nákupním středisku</p> <p>4. – 6. ročník – společné nakupování a uložení základních potravin</p>

<p>- připravit jednoduchý pokrm podle pokynů</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>7. – 10. ročník – dle možností a schopností nákup a skladování potravin</p> <p>1. – 3. ročník – oční, hmatový a chuťový kontakt s potravinami a nápoji</p> <p>4. – 6. ročník – příprava nápojů pomocí názoru a ukázky</p> <p>7. – 10. ročník – dle možností a schopností příprava jednoduchých pokrmů a nápojů</p>
<p>- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – oční a hmatový kontakt s věcmi, o které by se mohly zranit</p> <p>4. – 6. ročník – seznámení s ochrannými pomůckami při práci v domácnosti</p> <p>7. – 10. ročník – dodržování zásad hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti</p>

7. 4. 9 Komunikace

Charakteristika předmětu:

Obsah: Předmět Komunikace byl vytvořen z disponibilní časové dotace a je vyučován ve všech ročnících s časovou dotací dvě hodiny týdně. Svým obsahem a zaměřením doplňuje a rozvíjí předmět Řečová výchova. U žáků posilujeme rozvoj rozvíjíme slovní zásoby (verbální i neverbální), řečové schopnosti a komunikační dovednosti. Prostřednictvím didaktických her, obrázků, předmětů denní potřeby a dalších metod a pomůcek pokračujeme v učení žáků vnímat a chápat různá sdělení. Rozvíjení řečových dovedností ovlivňuje rozvoj poznávacích, citových i volních vlastností žáků. U žáků se závažnými komunikačními problémy dále využíváme systémy augmentativní a alternativní komunikace. Tyto systémy napomáhají dorozumívat se a komunikovat se svým okolím, vyjadřovat svoje pocity, přání a reagovat na podněty.

Cílové zaměření předmětu:

- pokračování v rozvíjení řečových schopností – obohacování slovní zásoby, nácvik nových slov
- další nácvik alternativní a augmentativní komunikace (např. sociální čtení, piktogramy, nonverbální komunikační metody, VOKS)
- posilování vytváření kladně emočních situací

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně (viz. kapitola slovní hodnocení)

Časová dotace: Komunikaci vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací dvě hodiny týdně.

Forma: Při vyučování v rehabilitační třídě používáme formy práce, které jsou dostupné chápání žáků. Důležité je střídání jednotlivých činností, jelikož žáci udrží pozornost a oční kontakt krátkodobě. Proto je nezbytné, aby si mohli žáci „vše ohmatat“. Další formou, kterou používáme je práce s názorem, praktická ukázka, vyprávění, použití předmětů a obrázků. Velmi vhodné je podílení žáků na přípravě činnosti a odměna za dobrý výsledek (pochvala). Výuka probíhá ve třídě, na vycházkách.

Výchovné a vzdělávací strategie

→ Kompetence k učení

Na úrovni předmětu komunikace jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Zařazujeme didaktické hry zaměřené na rozvíjení smyslového .
- Pomocí piktogramů umožňujeme seznámení s různými předměty a situacemi – ***žák rozeznává základní piktogramy***

→ Kompetence k řešení problémů

Na úrovni předmětu komunikace jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Ukázkou a názorným příkladem rozvíjíme řešení známých situací – ***žák zvládá řešení známých a opakujících se situací na základě nápodoby***

- Rozvíjením prostorové orientace, pozorováním předmětů a dějů v okolí (na zahradě, ve třídě..) nacvičujeme orientaci v nejbližším okolí – **žák se orientuje v nejbližším okolí**
- Rozvíjením smyslového vnímání a relaxačními technikami, modelovými situacemi vytváříme klima bezpečí (strach z vody, barev, vysávání..) – **žák se cítí bezpečně**

→ **Kompetence komunikativní**

Na úrovni předmětu komunikace jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Ukázkou pracovních pomůcek či piktogramů rozvíjíme slovní zásobu a procvičujeme poznávací procesy – **žák pojmenuje, ukáže vybrané pracovní pomůcky**
- Motivací, didaktickými hrami, ukázkou hotového výrobku rozvíjíme vnímání radostných prožitků z pracovních činností
- Rozvíjíme sluchové a zrakové vnímání, pozorovací schopnosti žáků, pomocí obrázků, předmětů a dalších pomůcek nacvičujeme neverbální formy komunikace
- Pomocí modelových situací, obrázků, piktogramů rozvíjíme chápání a plnění jednoduchých příkazů – **žák plní jednoduché pokyny**
- Rozvíjíme a rozšiřujeme slovní zásobu pomocí obrázků, pracovních pomůcek, pracovních nástrojů

→ **Kompetence sociální a personální**

Na úrovni předmětu komunikace jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Důsledností a stálým opakováním vytváříme prostředí k porozumění mezi žákem a pedagogem – **žák reaguje na podněty učitele a spolužáků**

KOMUNIKACE

Očekávané výstupy z RVP ZŠŠ Žák by měl:	Ročník:	Učivo:
- rozvíjení a upevňování komunikačních dovedností	1. – 10.	1. – 10. ročník – nácvik komunikačních situací, vyjádření pocitů, základy společenské komunikace, orientace v komunikaci, řešení opakujících se situací nápodobou
- obohacování slovní zásoby	1. – 10.	1. – 10. ročník – poznávání nových pojmů, užívání ve slovních spojeních, užívání v komunikačních situacích, pojmenovávání obrázků, vymyšlení slovních spojení, vyhledávání obrázků, ukázání, třídění slov podle obsahu
- rozvíjení nonverbální komunikace	1. – 10.	1. – 10. ročník – oční a hmatový kontakt, nápodoba, práce s gesty, práce s piktogramy

Od 1. 9. 2024 Usnesením č. 030-33/2024/ZK ze dne 29. 4. 2024 se stává nástupnickou organizací ZŠ Pečky.

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Radka Dostálová

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY – doplněná po sloučení ZŠ Pečky

2. 1 Úplnost a velikost školy, umístění

Jsme škola státní, plně organizovaná. Součástí školy je základní škola s 1.– 9. postupným ročníkem, základní škola speciální s 1.-10. postupným ročníkem, speciální mateřská škola pro děti s kombinovanými vadami, speciální mateřská škola při nemocnici. Součástí školy je speciálně pedagogické centrum (dále jen SPC), školní družina, školní kluby. Od 1.9.2011 je součástí školy i Praktická škola dvouletá.

Škola poskytuje vzdělání žákům dle § 16, odst. 9 ŠZ.

Škola je umístěna ve starší budově města Kolína nedaleko nádraží. Odloučené pracoviště je na adrese Tř. Jana Švermy 540, 289 11 Pečky.

2. 2 Vybavení školy

V budově školy v Kolíně jsou třídy MŠ speciální, ZŠ, ZŠ speciální a SŠ praktické. K dispozici mají žáci odborné pracovny – cvičná školní kuchyně, pracovna PC, dílna a keramická dílna, snoezelen, místnost na fyzioterapii. Žáci mají k dispozici také tělocvičnu, školní sportovní hřiště a školní zahradu. Další prostory pozemku jsou využívány k relaxaci a odpočinkovým činnostem v odpoledních hodinách.

Třídy jsou dostatečně prostorné, část jich je využívána k relaxačním a odpočinkovým činnostem a jsou vybaveny funkčním zařízením. Pro výuku využívají žáci pracovnu PC. Pedagogové mají k dispozici učitelskou i žákovskou knihovnu. Materiální vybavení se průběžně doplňuje, zlepšuje. Ve třídách je pro žáky velké množství kompenzačních pomůcek.

Škola je vybavena bezbariérovým přístupem a zdvižnou plošinou. V budově školy má své zázemí i SPC.

Pedagogové mají k dispozici sborovnu, v níž je umístěn počítač s volným přístupem na internet, tiskárna a kopírka, kuchyňský koutek.

Žáci a zaměstnanci školy se stravují ve školní jídelně, která je v prostorách Střední průmyslové školy strojní. Mateřská škola má samostatnou výdejnu, která je součástí mateřské školy.

Škola má standardní hygienické zázemí (šatny, WC, WC pro imobilní žáky, sprchu).

Pro dodržování pitného režimu jsou ve třídách varné konvice a učitelé připravují pro žáky teplé nápoje, sami žáci se podílejí na přípravě studených nápojů /rozvoj sebeobslužných činností/.

Pro odpočinek žáků je k dispozici školní družina, která poskytuje nejen širokou nabídku volnočasových a odpočinkových aktivit, ale je nezbytnou nutností pro dojíždějící žáky.

Pro hygienické zázemí je důležitá existence sprchového koutu v přízemí, který je nejvíce využíván žáky se zdravotním postižením.

Celkové organizační zajištění režimu školy bere ohled na psychické a fyzické zdraví žáků a jejich individuální možnosti.

Školní budova v Pečkách se nachází blízko středu města na hlavní ulici, v dvoupodlažní budově. Vlastníkem budovy školy je Městský úřad v Pečkách. K budově přiléhá malý školní dvůr s lavičkou, zelení a betonovým stolem na stolní tenis. Škola je svými prostorovými dispozicemi školou rodinného typu. Je dostupná pro žáky dojíždějící z okolních obcí vlakem i autobusem. Vzhledem k proměnlivě snižujícímu se počtu přihlášených žáků, se mění i výuka-uspořádání ve třídách.

Škola disponuje čtyřmi kmenovými třídami a jednou třídou družiny, z nichž je jedna zařízena jako počítačová učebna. Dvě třídy jsou vybaveny interaktivní tabulí. Třídy a jejich zařízení jsou v souladu s hygienickými předpisy a plně vyhovují výuce. Žáci mají k dispozici moderní školní nábytek. Dále má škola k dispozici dílnu, výdejnu obědů a učebnu šití. K výuce tělesné výchovy se využívá pronajatá tělocvična-Sokolovna a venkovní víceúčelové sportoviště.

Škola je dobře vybavena pomůckami, výpočetní a audiovizuální technikou, kvalitními hudebními nástroji, elektrickou keramickou pecí, přístroji pro dílenské práce, šití a vaření. Škola je vybavena žákovskou i učitelskou knihovnou. Ve škole se nacházejí odborné kabinety, plně dostačující pro doplnění výuky.

Vyhovující je rovněž zázemí pro osobní hygienu, pro převlékání a odkládání šatstva a obuvi žáků i zaměstnanců.